

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

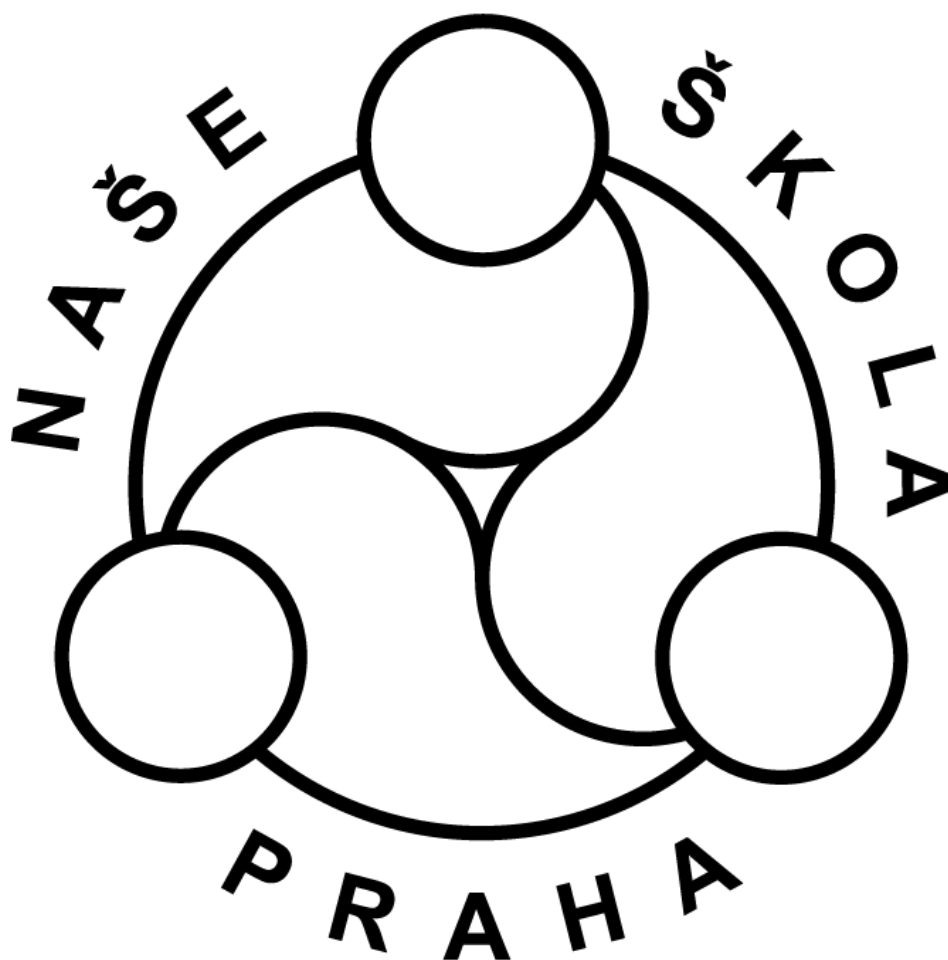

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

Naše škola Praha - základní škola, s.r.o.

Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	3
2.1 Úplnost a velikost, umístění a vybavení školy	3
2.2 Charakteristika učitelského sboru	3
2.3 Charakteristika žáků	4
2.4 Dlouhodobé projekty	4
2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1 Zaměření školy	7
3.1.1 Naše vize	7
3.1.2 Naše východiska	7
3.2 Demokratická kultura v Naší škole	8
3.2.1 Ranní setkávání	8
3.2.2 Péče o školní komunitu	9
3.2.3 Práva a povinnosti	9
3.2.4 Přijímání nových žáků	10
3.2.5 Demokratické nástroje ve výuce	10
3.2.6 Výjezdy	11
3.2.7 Formativní hodnocení a sebezrovoj	11
3.2.8 Multikulturní výchova	12
3.3 Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.4 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	16
4. Učební plán	17
5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	20
5.1 Hodnocení žáků	20
5.1.1 Hodnocení na 1. stupni	20
5.1.2 Hodnocení na 2. stupni	21
5.2 Autoevaluace školy	26

1. Identifikační údaje

Název školy: Naše škola Praha - základní škola s.r.o.
Adresa školy: Rostovská 1481/2a, Praha 10, 100 00

Název zřizovatele: Naše škola Praha s.r.o.
Adresa zřizovatele: Záběhlická 48, 106 00 Praha 10

Ředitelka školy: Mgr. Štěpánka Rajchlová

Kontakty: telefon: 731 869 414
e-mail: skola@naseskolapraha.cz
web: www.naseskolapraha.cz
IČ: 07341415

Koordinátoři ŠVP: Mgr. Ivan Čermák, ivan.cermak@naseskolapraha.cz
Mgr. Ondřej Fiedler, ondrej.fiedler@naseskolapraha.cz

Části ŠVP o demokratické a multikulturní výchově byly zpracovány na základě projektů:

Projekt: Zvýšení kvality vzdělávání v ZŠ Naše škola Praha
Reg. číslo: CZ.07.4.68/0.0/0.0/20_079/0002111

Projekt: Zvýšení kvality vzdělávání na ZŠ Naše škola Praha
Reg. číslo: CZ.07.4.68/0.0/0.0/20_079/0002111

Školní vzdělávací program vešel v platnost 1. 9. 2023.

Razítko školy:

Podpis ředitelky: _____

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost, umístění a vybavení školy

Naše škola Praha je úplná škola s prvním až devátým postupným ročníkem a kapacitou 174 žáků. Na každý z devíti ročníků připadá pouze jedna třída a na jednu třídu průměrně 15 žáků.

Škola se nachází v klidném zákoutí městské části Praha 10. Nedaleko školy jsou zastávky tramvají (Nádraží Vršovice, Vršovické náměstí) i autobusů (Nádraží Vršovice, Ukrajinská) a vlakové nádraží Praha Vršovice. Ke škole je možné přijet osobním automobilem. V těsném okolí školy nevede žádná vytížená dopravní tepna, a přesun žáků do školy i ze školy je tak bezpečný a klidný. Velkou devizou polohy školy je těsné sousedství s parkem Havlíčkovy sady, který skýtá prostor pro klidné učení a kontakt s přírodou, ale i pro pohybové, výtvarné a další aktivity. Vzhledem ke snadné dostupnosti centra města má škola možnost využívat různých vzdělávacích příležitostí, ať už jde o muzea, galerie, knihovny, sportovní areály či programy dalších vzdělávacích institucí. Pro Naši školu je též důležitá blízkost železnice, umožňující nám snadno vyrážet do krajiny mimo Prahu za cílem jednodenních i vícedenních akcí sloužících k získávání nových zkušeností a dovedností, které nám školní třída ani městský park nezprostředkují.

Vybavení školy odpovídá současným standardům. Jelikož jsme školou začínající, v této oblasti máme zároveň prostor pro další rozšiřování a modernizaci. Budova samotná nabízí velmi dobré prostorové možnosti pro budoucí zařízení odborných učeben, menší tělocvičny a prostoru pro společné stravování. Od samého začátku škola disponuje Studiem - kreativním prostorem pro předměty související s uměním, knihovnou a místností pro školní družinu. Velkou výhodou je, že na dalším rozvoji prostorů školy a jejich vybavení aktivně spolupracují žáci i jejich rodiče. Naší vizí je, že škola bude v budoucnu poskytovat nadstandardní a moderní podmínky pro vzdělávání. Kromě zajištění nezbytného vybavení typu počítačů by hlavní prioritou mělo být vytvoření útulného prostředí, které by žákům dávalo pocit klidu a bezpečí, což spatřujeme jako zásadní předpoklad pro kvalitní učení.

2.2 Charakteristika učitelského sboru

Náš pedagogický sbor standardně sestává z 30-40 učitelů, 5 asistentů pedagoga a 5 vychovatelů školní družiny. Je charakteristický nízkým věkovým průměrem a početným zastoupením mužů. Většinu tvoří učitelé plně kvalifikovaní a zkušení, ostatní pracují na doplnění své kvalifikace. Aktivně podporujeme vzájemnou spolupráci pracovníků školy, které souhrnně označujeme jako tým. Péče o vztahy v týmu je jedním z pilířů školy.

Z hlediska vztahu k žákům nazýváme učitele v naší škole průvodci. Tím se vůbec nijak nezříkáme odpovědnosti za řízení výuky, ale snažíme se tím zdůraznit, že učitel je u nás ve škole vnímán především jako partner, který žáka vzdělávacím procesem provádí. Partner, s nímž se lze snadno domluvit, navázat s ním osobnější vztah a který žákům ukazuje cesty, jak mohou zodpovědnost za své vzdělání postupně přebírat.

Snažíme se o nabídku odborné pomoci žákům i rodičům prostřednictvím školního psychologa, výchovného poradce, metodika prevence a speciálního pedagoga. Podle aktuální potřeby zaměstnáváme asistenty pedagoga. Externě zajišťujeme poradenství pro

volbu povolání a nabízíme rodičům pomoc ve vyhledávání další podpory jim i žákům. Naši pracovníci se obecně zaměřují na komplexní řešení problémů a velmi úzkou spolupráci s rodiči.

Snažíme se být v kontaktu se zajímavými školami a odborníky. Každý náš pedagog má za úkol mít vždy promyšlené dlouhodobé směřování svého seberozvoje v souvislosti se školou.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci v Naší škole pocházejí z Prahy a jejího blízkého i vzdálenějšího okolí. Dlouhé dojíždění ovlivněné dopravními komplikacemi někdy způsobuje pozdní příchody části žáků. Ve škole jsou zastoupeny všechny skupiny žáků. Pracujeme s žáky nadanými i s žáky se speciálními potřebami. Snažíme se, aby složení žáků ve škole bylo vždy takové, že všem žákům zajistíme kvalitní podmínky k učení. To znamená, že se při přijímání žáků do starších ročníků nebráníme integraci žáků se specifickými potřebami, ale vždy bereme v potaz aktuální složení třídy a možnosti konkrétních pedagogů, kteří se skupinou pracují.

Podmínky k práci s žáky nadanými i s žáky se specifickými potřebami vytváříme držením počtu přibližně patnácti žáků ve třídě. Pravidelně komunikujeme s rodiči o učení a životě žáka ve škole a hledáme průniky informací, které by nám pomohly podpořit efektivitu výchovně-vzdělávacího procesu doma i ve škole. Máme v týmu speciálního pedagoga, kterého se snažíme mít vždy alespoň část týdne fyzicky přítomného ve škole. Rodiče i žáci jsou zvyklí, že využíváme odborného poradenství pedagogicko-psychologických poraden, středisek výchovné péče, psychologů a terapeutů. Snažíme se, aby takto široký záběr byl běžnou normou.

Na úrovni vyučovacích jednotek se snažíme o efektivní míru individualizace, která ale nepopírá nutnost učit se přijímat normy školy, potažmo společnosti. Učíme žáky hledat pro sebe efektivní cesty učení a chování tak, aby je zároveň stále připravovaly na fungování v reálném světě.

2.4 Dlouhodobé projekty

Výjezdy aneb podpora soběstačnosti a spoluzodpovědnosti

Významnou roli v životě Naší školy hrají tzv. výjezdy. Pravidelně několikrát do roka vyrazíme všechny ročníky na jeden či více dní do zpravidla velmi spoře zajištěného prostředí, např. do horolezeckých a skautských chat či do přírody bez zázemí. Děláme to proto, že se v dlouhodobém měřítku cíleně snažíme, aby se každý žák i pedagog učil být součástí skupiny, vnímal svou roli, uvědomoval si potřeby své a potřeby ostatních, uměl potlačit svůj zájem ve prospěch skupiny a naopak se uměl vymezit, když to považuje za důležité.

Druhou oblastí, kterou výjezdy pokrývají, je rozvoj odpovědnosti za prostředí, v němž žijeme. Ať už ho vnímáme široce jako planetu, či jako místnost, kde se právě nacházíme. Vnímáme jako velmi významné, aby se žáci učili ohleduplně a s respektem fungovat - individuálně i společně - nad rámec pobytu ve školní třídě.

Třetí a neméně důležitou roli hrají výjezdy v rovině vzdělávací. Snažíme se, aby místa a události, o nichž se ve škole učíme teoreticky, mohla být zasazená do reálného kontextu místa. Snažíme se, aby osobním prožitkem s místem žáci získali znalosti, dovednosti a zkušenosti sloužící k završení celého procesu učení se.

Daily Mile

Každý den během dopoledne vyrážíme na Daily Mile - krátkou venkovní pohybovou vsuvku. Po čtvrthodině jsme zase zpátky ve školní budově, čerství, soustředění a připravení se učit. Daily Mile je iniciativa rozšířená na školách v mnoha zemích světa. Její devizou je nejen podpora zdraví a tělesné kondice, ale i rozvoj soudržnosti školní komunity, jelikož se pohybuje společně celá škola.

Péče o komunitu a životní prostředí

V Naší škole se pravidelně věnujeme aktivitám, které pomáhají lidem a přírodě v okolí školy. K tomu využíváme akce jako Světový den laskavosti či Den Země: jde např. o výpomoc v útulku, návštěvu seniorů či úklid veřejného prostranství.

Dlouhodobě se profilujeme jako ekologicky zaměřená škola. Vrcholem všech dílčích snah v této oblasti (třídění odpadu, šetření vodou a energií, probírání ekologických témat nad rámec běžné výuky atd.) je školní akce Ježíšek pro planetu, kdy žáci a učitelé dávají pomyslné dárky „planetě“ zejména v podobě dobrovolné volby takového způsobu života, který by alespoň po určitý čas méně zatěžoval „planetu“ naší přítomností.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Společná setkávání

Spolupráce s rodiči probíhá v Naší škole na několika rovinách. Nejčastější příležitostí, kdy mohou být rodiče společně v kontaktu s průvodci a vedením školy, jsou schůzky s rodiči: všichni rodiče jsou zváni několikrát za pololetí na jeden podvečer, kde jim prezentujeme aktuální dění ve škole v širším kontextu. Sdělujeme rodičům své plány a postřehy k procesu učení. Je zde také prostor pro dotazy a sdílení toho, jak dění ve škole interpretují doma žáci. Jednou za čas pak probíhají v prostorách školy otevřená setkání rodičů s rodiči, kteří si chtějí povídat o tom, co doma řeší se svými dětmi, sdílet nebo jen poslouchat. V rámci setkání škola někdy oslovuje rodiče s nabídkou možnosti poskytnout nám zpětnou vazbu na plánované kroky a řešení témat, než dojde ke konkrétním krokům a realizaci u žáků.

Rozhovory, tripartity

Další rovinou spolupráce s rodiči jsou individuální tripartitní setkání rodičů, žáků a průvodců, která mají na 2. stupni formalizovanou podobu navázanou na sebehodnocení žáků - tzv. Rozhovory, zatímco na 1. stupni je obsah i struktura tripartití volnější a více závisí na tom, kde se žáci vývojově nacházejí. Rozhovor funguje jako jisté zastavení uprostřed procesu učení a života ve škole obecně a jako takové by měl sloužit především jako nástroj

formativního hodnocení: Ohlížíme se za dosavadním průběhem a snažíme se společně identifikovat oblasti, kde se daří, a nalézt důvody proč tomu tak je. Zároveň má setkání ukázat možnosti a cesty k posunu v oblastech, kde žák, rodiče či průvodce vnímají rezervy. Na Rozhovory se přihlašují žáci po dohodě s rodiči do předem nabídnutých termínů. Kromě rozvojově zaměřených Rozhovorů vypisuje škola také předmětové tripartity pro rodiče žáků z 2. stupně, jejichž smyslem je předat rodičům a žákovi hodnocení dosavadního fungování v konkrétním předmětu tak, aby bylo patrné, co se žákovi daří a jak posunout to, co se daří hůř.

Jednorázová sdělení

Snažíme se, aby rodiče měli informace i mimo rámec běžných setkání. Směřujeme k tomu, abychom rodiče informovali, když se žákovi něco skvělého podaří. Podobně se snažíme reagovat i v případě, že se naopak nedaří nebo se děje něco zásadně jinak, než je obvyklé. Hlavní smysl spočívá v zajištění fungující spolupráce na podporování žáka. Když žák zažije ve škole úspěch, který by běžně doma nesděloval, ale rodič má přesto možnost se k tématu dostat a žáka ocenit, je to podle nás cenná příležitost v podpoře učení. Obdobně vnímáme jako efektivní, když je rodič průběžně informován o komplikovaných situacích, které s žákem řešíme.

Kromě spolupráce s rodiči se snažíme být v kontaktu s pedagogickým světem a hledat různé cesty, jak podpořit efektivní učení a výchovu. Hledáme možnost participace v různých projektech zaměřených na další rozvoj žáků, pedagogů či celé školy. Aktuální seznam projektů a institucí, s nimiž spolupracujeme, je vždy dostupný na webu školy. Dlouhodobě spolupracujeme např. s Učitelem naživo.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

3.1.1 Naše vize

V Naší škole se společně podílíme na tvorbě bezpečného a radostného prostředí, jednáme s respektem, pečujeme o vztahy. Připravujeme se na další vzdělávání a uplatnění v životě. Směřujeme k zodpovědnosti za sebe sama a své okolí.

3.1.2 Naše východiska

1. Vytváříme bezpečné prostředí, kde jsou lidé společně rádi a mají radost z toho, co dělají.
2. Připravujeme se na další vzdělávání a uplatnění v životě. Přistupujeme k učení jako k celoživotnímu procesu.
3. Pečujeme o vztahy mezi dětmi i dospělými. Vychováváme ke slušnosti a vzájemné ohleduplnosti. Vedeme děti k sebereflexi.
4. Budujeme sounáležitost se školou a lidmi v ní.
5. Učíme se pracovat se systémem práv a povinností. Provádíme děti situacemi, kdy přebírají zodpovědnost za sebe a za chod školy.
6. Zaměřujeme se na rozvoj kompetence k učení, zvláště na postupné přebírání zodpovědnosti za proces učení.
7. Rozvíjíme zodpovědnost za svět kolem nás. Orientujeme se na přírodu a ekologii.
8. Vyvažujeme vědomosti s dovednostmi, postoji a hodnotami. Otevíráme s dětmi velké otázky pravdy a dobra.
9. Sami se neustále učíme a profesně rozvíjíme. Jsme tvořiví.
10. Pozorujeme, průběžně vyhodnocujeme a vylepšujeme pedagogický proces.
11. Učíme se i mimo školu. Jezdíme na výjezdy. Cílíme na to, aby se děti dokázaly postarat o sebe i o skupinu.
12. Propojujeme lidi ve škole, aby docházelo k interakci, spolupráci a učení i nad rámec homogenní věkové skupiny.
13. Rozvíjíme smysl pro pořádek, pravidla, společensky vhodné chování.
14. Zapojujeme děti a průvodce do rozhodovacích procesů.
15. Snažíme se, aby děti rozuměly tomu, co, proč a jak ve škole společně děláme.

16. Komunikujeme partnersky a s respektem.
17. Klademe důraz na aktivitu dětí.
18. Zaměřujeme se na porozumění a vyjadřování jako klíčovou nadpředmětovou gramotnost.
19. Nabízíme rodičům zapojení do celkového chodu školy.
20. Spolupracujeme s rodiči jako s důležitým partnerem při výchovně vzdělávacím procesu ve škole.

3.2 Demokratická kultura v Naší škole

V Naší škole cíleně usilujeme o udržování a další rozvíjení demokratické kultury, která proniká do mnoha oblastí na rovině širších procesů v životě školy, výchovně-vzdělávacích strategií i konkrétních nástrojů v rámci výuky. Podpora zavádění a rozvoje demokratické kultury nám byla poskytnuta ze strany Magistrátu hl. m. Prahy a evropských fondů prostřednictvím projektu "Zvýšení kvality vzdělávání v ZŠ Naše škola Praha", reg. č. CZ.07.4.68/0.0/0.0/20_079/0002111.

Demokracie není pouze abstraktním konceptem ze společenských věd. Pro nás je demokracie živou a denně prožívanou skutečností. Věříme, že demokratická kultura není pouze cílem, ale také prostředkem, jak nejen připravovat naše žáky na aktivní účast v demokratické společnosti, ale také jak tvořit prostředí, ve kterém se každý jedinec cítí uznán, respektován a slyšen.

Demokracie v Naší škole znamená více než pouhé zavedení procesů hlasování nebo debat o různých tématech. Pro nás představuje celý komplexní přístup ke vzdělávání, kde je žák vnímán jako aktivní účastník svého učebního procesu a jako člen komunity, která společně utváří své školní prostředí. Demokratická kultura v naší škole je založena na respektu, otevřenosti, transparentnosti a zapojení všech členů školní komunity - žáků, průvodců a rodičů.

Následující přehled je popisem oblastí, které v rámci demokratické kultury Naší školy považujeme za stěžejní.

3.2.1 Ranní setkávání

Každé ráno v naší škole začíná společným setkáním celé nebo části školní komunity, tzv. Ránem. Toto ranní shromáždění není pouze formálním rituálem, ale živým prostorem pro demokratickou účast. Během ranního setkávání mají žáci možnost diskutovat o aktuálních školních tématech a hlasovat o nich. Žáci zde mohou vyjádřit své názory a společně rozhodovat o důležitých záležitostech, což posiluje jejich schopnost se aktivně a zodpovědně podílet na veřejném životě.

Podstatnou ranních setkání je tedy participace všech dětí ze školy na rozhodování o důležitých celoškolních věcech (např. schvalování jednotlivých oblastí systému práv a

povinností). Rozhodování se uskutečňuje formou přímého hlasování s rozlišením různých typů započítávání hlasů (prostá/ústavní většina). Před samotným hlasováním zpravidla probíhá možnost vyjádřit se k připraveným návrhům. Návrhy tvoří specializované přípravné výbory, tvořené dětmi všech věkových kategorií.

Během Rána také probíhá diskuze o aktuálním společenském a světovém dění. Téma přinesou buď učitelé, či přímo žáci prostřednictvím své prezentace či referátu. Důraz je kladen na kultivaci porozumění mediálnímu sdělení, respektující diskuzi a práci s informacemi, zvláště ve smyslu rozlišování ověřených informací od individuálního mínění a hodnocení. Diskuzi na Ránu moderují děti.

3.2.2 Péče o školní komunitu

Program Péče o školu je v naší škole klíčovým prvkem podporujícím demokratickou kulturu a sounáležitost mezi žáky různých věkových skupin. Jedná se o aktivitu, která zdůrazňuje zodpovědnost za své okolí a komunitu v rámci školy. Tento program není pouze způsobem, jak udržovat prostředí čisté a bezpečné, ale také způsobem, jak podporovat komunikaci, sounáležitost a spolupráci napříč školním společenstvím. Společnou péči o naši školu vytváříme prostředím, ve kterém se každý cítí uznán, respektován a součástí celku. Součástí programu jsou:

Týdenní služby

V rámci programu Péče o školu má každá třída v průběhu roku svůj týden, kdy si rozdělí různé oblasti, za něž jsou po dobu týdne zodpovědné. Tyto oblasti zahrnují například moderování Rána, psaní na školní informační nástěnku, úklid botníků, kontrolu zhasínání světel a tzv. sběr, což znamená sbírání neuklizených věcí ve škole. Tato praxe nejen učí žáky zodpovědnosti za své prostředí, ale také posiluje jejich smysl pro společenství a vzájemnou podporu.

Klíčky: integrace nových členů

Dalším důležitým prvkem programu Péče o školu jsou tzv. Klíčky, což je v podstatě druh Průvodky, kterou musí splnit každý nový člen školní komunity. Během Klíčků noví žáci zjišťují informace o zájmech lidí ve škole, učí se jména alespoň části dětí z jiných tříd a provádějí úkoly, jako je pomáhat spolužákům ze školy. Tímto způsobem se noví žáci rychle integrují do školního společenství a cítí se vítaní a součástí naší školy.

Daily Mile: společná aktivita pro všechny

Třetím konkrétním nástrojem pro podporu celoškolní sounáležitosti je tzv. Daily Mile, což je mezinárodní program pro rozvoj fyzické kondice prostřednictvím každodenního krátkého běhání venku, dokonce i v době výuky. V realitě Naší školy se původní "pouhé" běhání postupně změnilo v širší možnosti venkovní pohybové činnosti žáků. I když to může na první pohled vypadat jako pouhá fyzická aktivita, je důležité si uvědomit, že Daily Mile se účastní každý den všichni žáci školy. Tím se stává aktivitou, která spojuje všechny členy školní komunity a vytváří rituál, který se týká všech. Daily Mile je tak symbolem naší společné zodpovědnosti za své tělesné zdraví a za zdraví ostatních, a zároveň příležitostí pro setkávání a komunikaci napříč všemi věkovými skupinami.

3.2.3 Práva a povinnosti

Práva a povinnosti jsou v naší škole vnímány jako vzájemně propojené a jsou součástí demokratického rámce, který usnadňuje participaci žáků na vytváření pravidel, která ovlivňují jejich školní život. Proces nastavování školních pravidel ve škole je demokratický a zahrnuje všechny žáky od 1. do 9. třídy. Žáci se zapojují do přípravy pravidel ve věkově smíšených skupinách, kde společně vytvářejí podklady pro konkrétní návrhy pravidel. Tyto návrhy jsou následně předmětem hlasování během ranního setkávání. Tímto způsobem mají žáci možnost přímého ovlivňování pravidel, která utvářejí jejich školní prostředí.

V naší škole se snažíme podporovat hlavní myšlenku práv a povinností, že žák má právo dělat spoustu věcí, ale zároveň má povinnost při těchto aktivitách myslet na ostatní. Práva jsou v naší škole chápána jako součást demokratického prostředí, které umožňuje žákům svobodu a autonomii, ale zároveň klade důraz na jejich zodpovědnost.

V rámci demokratického přístupu jsou žáci povzbuzováni, aby si sami odvodili své povinnosti na základě práv, která chtějí mít. To znamená, že nejsou nuceni znát dlouhý seznam povinností, ale musejí si je sami logicky odvodit na základě svých práv a přemýšlet o tom, jaký dopad má jejich jednání na ostatní. Zodpovědnost za jednání je tak na nich samých. V případě, že nejsou schopni se zodpovědně chovat v souladu se svými právy, musejí přijmout důsledky svého jednání, což může zahrnovat i ztrátu určitých práv.

Snažíme se, aby práva a povinnosti nebyla pouze teoretickým konceptem, ale živým demokratickým procesem, který žákům umožňuje aktivně se podílet na utváření svého školního prostředí a rozvoji demokratických postojů a hodnot. Tímto způsobem se připravují na aktivní účast ve společnosti, kde práva a povinnosti jdou ruku v ruce a kde respekt k druhým je klíčem k demokratickému spoluzití.

3.2.4 Přijímání nových žáků

Demokratická kultura ve škole se projevuje i při přijímání nových žáků. Každý zájemce o studium naší školy musí projít tzv. týdnem na zkoušku, během něhož má třída, do které by měl nastoupit, významný poradní hlas. Na konci týdne na zkoušku je vyhrazena jedna vyučovací hodina, kdy žáci dávají zpětnou vazbu novému žákovi týkající se toho, jak vnímali jeho dosavadní pobyt ve škole z různých hledisek (učení, kolektiv, pravidla a chování). Učitel vede žáky k tomu, aby formulovali jasně ocenění a prostor pro zlepšení či změnu a otázky na žáka, který je ve škole na zkoušku. Diskuze je vedena striktně v duchu respektujícího přístupu - klíčové je opakované zdůraznění pouze poradní funkce celé procedury - zároveň je důležité učit zde děti dobře pojmenovávat i nepříjemné momenty.

Žáci tak mají možnost ovlivnit rozhodnutí o přijetí nových spolužáků, i když finální verdikt zůstává na vedení školy. Tento proces posiluje zapojení žáků do rozhodování a vytváří pocit odpovědnosti za výběr nových členů školní komunity.

3.2.5 Demokratické nástroje ve výuce

Demokracie ve škole není omezena pouze na mimovýukové aktivity. Ve výuce žákům umožňujeme rozhodovat v závislosti na konkrétních výukových situacích. To zahrnuje možnost volby druhu aktivity, způsobu splnění průvodcem stanoveného úkolu, a do jisté míry

dokonce i volbu vzdělávacího obsahu. Tímto způsobem žáci aktivně ovlivňují svůj učební proces a rozvíjejí dovednosti související s demokratickým rozhodováním.

Úplně specifická je práce s nástrojem "Průvodka", s níž se pracuje v běžných hodinách i v hodinách typu "Studovna". Studovna je žákovské setkání v každé třídě odehrávající se zpravidla jednou týdně a zaměřené na celotřídní demokratické rozhodování o výuce ve vlastní režii žáků. Žáci jsou vedeni k tomu, aby přebírali zodpovědnost za své učení a samostatně o něm rozhodovali (ve smyslu plánování, sebeřízení, spolupráce se spolužáky apod.). K tomu právě slouží Průvodky, které definují povinné výstupy a povinně-volitelné úkoly, které žák musí za určité období zvládnout. Průvodky jsou vázané na jednotlivé předměty a úspěšnost jejich plnění je zároveň zásadním podkladem pro klasifikaci.

3.2.6 Výjezdy

Demokratická kultura se v naší škole projevuje také na vícedenních mimoškolních akcích. Během těchto akcí mají žáci vlastní dohodou rozdělené role, za které jsou zodpovědní, a mohou o nich rozhodovat. Tímto způsobem se učí spolupráci, vzájemnému respektu a zodpovědnosti za své činy. Zároveň se podílejí na přípravě a plánování akcí i na rozhodování v klíčových momentech programu. Výjezdů se účastní třídy spojené do věkových skupin (zpravidla dvouročí, např. 8. a 9. třída dohromady) několikrát během školního roku. Celkový počet dnů strávených na výjezdech se pohybuje kolem 15-20 dnů za školní rok. Místa výjezdů jsou volena tak, aby se žáci učili fungovat v podmínkách, kdy je potřeba se postarat o běžný provoz (vaření, topení, úklid). Smysl je rozvíjet zodpovědnost za oblast, která je žákům svěřena (na čemž se zpravidla sami domluví a sami o tom rozhodnou). Každý večer pak na výjezdech zpravidla probíhá večerní kruh, který je obdobou školního Rána a kde se mj. reflektují a kotví získané demokratické kompetence.

3.2.7 Formativní hodnocení a seberozvoj

Demokracie není pouze o rozhodování, ale také o hodnocení. V naší škole věříme v zapojení žáků do hodnocení svých vrstevníků. Formou vrstevnického hodnocení, například formou "Ministerstva zápisků," které je vzájemným hodnocením sešitů podle stanovených kritérií, žáci získávají možnost dát náležitou zpětnou vazbu a aktivně se podílet na hodnocení svého školního prostředí.

Na druhém stupni používáme Škály, které slouží jako nástroj pro sebehodnocení, a zároveň jsou podkladem pro Rozhovor žáka s konkrétním průvodcem - patronem. Tyto Škály žáci vyplňují a přinášejí si je na Rozhovor. Samotný Rozhovor trvá zhruba tři čtvrtě hodiny a probíhá mezi žákem a jeho patronem. V případě potřeby může být přítomen také žákův rodič. Během těchto rozhovorů společně s průvodcem, a případně s účastí a pomocí rodiče, žáci vytvářejí plány dalšího rozvoje, což podporuje jejich reflexi a aktivní zapojení do svého vlastního vzdělávacího procesu.

Rozhovory s patronem jsou v naší škole důležitým prvkem podporujícím demokratickou kulturu a rozvoj kompetencí žáků. Tyto rozhovory jsou obecně zaměřeny na formativní hodnocení, což znamená, že jejich hlavním cílem je podpora a rozvoj žákových kompetencí a dovedností, obecněji na podporu žáka v jeho dalším rozvoji. Během Rozhovoru se společně reflektuje žákův život ve škole a se školou v uplynulém období. Tím se vytváří prostor pro sebereflexi a diskuzi o tom, jak žák dosáhl svých cílů a jakým způsobem může

nadále rozvíjet své kompetence. Výsledkem Rozhovoru je vytvoření plánu rozvoje žáka. Tento plán se zaměřuje na další kroky a cíle, které žák může dosáhnout v následujícím období. Je konstruován tak, aby podporoval rozvoj kompetencí a zároveň reflektoval demokratické postoje a hodnoty. Rozhovor tak vytváří prostředí pro aktivní zapojení žáků do svého vlastního vzdělávacího procesu a rozvíjení dovedností potřebných pro demokratickou účast a aktivní občanství. Rozhovory s patronem jsou tak důležitým nástrojem, který nejen podporuje individuální rozvoj žáků, ale také posiluje demokratickou kulturu ve škole. Tím, že žáci aktivně participují na hodnocení a stanovování svých cílů, se stávají více zodpovědnými za své vlastní učení a za utváření pozitivního školního prostředí.

3.2.8 Multikulturní výchova

V rámci demokratické kultury se v Naší škole Praha kladl vždy velký důraz na prožívání různorodosti a respekt k různým kulturám. Multikulturní výchova hraje klíčovou roli v našem vzdělávacím programu, neboť věříme, že učení se o různých kulturách, tradicích a hodnotách je klíčem k formování demokratického a respektujícího občanství. Není to tedy pouze o oslavě různorodosti, ale také o vytváření prostředí, kde se žáci učí vzájemnému respektu, empatii a otevřenosti k různým kulturám. Tímto způsobem připravujeme naše žáky na aktivní účast ve světě, který je stále více multikulturní a globální, a podporujeme jejich schopnost efektivně komunikovat a spolupracovat s lidmi z různých kultur a národností.

Úplný přehled multikulturních cílů a aktivit nabízí *Školní plán multikulturní výchovy* vzniklý také díky podpoře Magistrátu hl. m. Prahy a evropských fondů, konkrétně pak prostřednictvím projektu "Zvýšení kvality vzdělávání v ZŠ Naše škola Praha", reg. č. CZ.07.4.68/0.0/0.0/20_079/0002111. Následuje tedy jen stručný přehled hlavních oblastí rozvoje multikulturní výchovy v Naší škole.

Dny mezinárodních svátků a sportů

V naší škole se pravidelně konají dny mezinárodních svátků a sportů. Během těchto dnů se žáci seznamují s různými kulturami a národnostmi, prožívají mezinárodní svátky a tradice. Dny jsou věnovány určitým zemím či regionům, kde se žáci dozvídají o jeho kultuře, historii a zvycích. Součástí těchto dnů mohou být i sportovní akce, které podporují týmovou práci a fair play.

Dny multikulturních filmů a literatury

Během těchto dnů se žáci seznamují s literaturou a filmy z různých částí světa. To jim umožňuje nahlédnout do života a perspektiv různých kultur a získat lepší porozumění různorodosti světa. Diskuze a reflexe po sledování filmů a čtení knih podporují kritické myšlení a otevřenost k různým pohledům.

Exkurze do kulturně specifických míst

Naše škola také organizuje exkurze do kulturně specifických míst, jak v rámci České republiky, tak i do zahraničí. Tyto exkurze umožňují žákům zažít kulturu a tradice jiných regionů a zemí na vlastní kůži. Navštěvujeme muzea, galerie, historická místa a komunitní centra, kde se žáci setkávají s místními lidmi a mají možnost poznat a respektovat jejich způsob života.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Při zpracování tématu výchovně vzdělávacích strategií jsme se rozhodli nejprve pojmenovat klíčové strategie, které ve škole využíváme, a k nim přiřadit kompetence, které jimi dokážeme rozvíjet. Postup nám přinesl přidanou hodnotu, když jsme u již funkčních a zavedených strategií objevovali potenciál rozvoje dalších kompetencí, kterého jsme si ne vždy byli vědomi.

Ráno

Každé ráno před začátkem výuky dochází k pravidelnému setkávání celé školy, v jehož řízení se střídají žáci z celé školy od první do deváté třídy. Dochází zde k informování, společnému diskutování o aktuálních tématech, řešení sporů či porušení práv a povinností, sdílení apod.

- *komunikativní (diskutování, naslouchání, prezentování výsledků své práce či názorů)*
- *občanská (schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, porozumění základním principům, na nichž spočívají zákony a společenské normy, vědomí práv a povinností ve škole i mimo školu, rozvoj zodpovědnosti)*

Práva a povinnosti

Žáci i průvodci každý rok společně upravují systém práv a povinností. Každé právo musí u nás ve škole mít k sobě přiřazenou povinnost, která ho podmiňuje. Žáci se tak učí myslet a orientovat v prostředí svobody a demokracie, které funguje na podobném principu.

- *sociální a personální (podílení se na utváření příjemné atmosféry v kolektivu, respektování různých hledisek, schopnost poučit se z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají)*
- *občanská (schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, porozumění základním principům, na nichž spočívají zákony a společenské normy, vědomí práv a povinností ve škole i mimo školu, rozvoj zodpovědnosti)*
- *digitální (porozumění a vyvarování se situacím, kdy digitální technologie mají negativní vliv na tělesné i duševní zdraví)*

Práce s Průvodkou

Průvodka definuje konkrétní výstupy, které žáci musí v příslušném období různou formou plnit, a nabízí tak zároveň přehledný, srozumitelný a strukturovaný pohled na učivo a cíle, k nimž učení v daném období směřuje. Aby žáci včas a úspěšně dokončili Průvodku, je nutné zvládnout plánování, samostudium, spolupráci se spolužáky a sebeřízení.

- *k učení (práce s informacemi, nastavení cíle, efektivita, posouzení pokroku)*
- *k řešení problémů (tvorba a ověřování hypotéz, využití vědomostí k řešení problému, volba způsobu řešení problému, kritické myšlení)*
- *komunikativní (porozumění různým zdrojům, diskutování, naslouchání, formulace a vyjadřování myšlenek a názorů, využívání informačních technologií, prezentování výsledků)*
- *sociální a personální (spolupráce se spolužáky, ohleduplnost k druhým lidem, rozvoj sebedůvěry)*

- občanská (práva a povinnosti, obeznámení s výzkumnými institucemi státu a jejich významem, vztah k životnímu prostředí)
- pracovní (plánování a trpělivost, adaptování se na pracovní podmínky, dodržování pravidel a termínů)
- digitální (využívání technologií při plnění bodů do průvodky; samostatné rozhodování o tom, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít; vyjadřování se pomocí digitálních prostředků)

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje.

- k učení (koncentrace na učení, udržení pozornosti při výkladu či v diskusi, plánování, určení překážek v učení a hledání jejich překonání, samostatné pozorování a experiment)
- k řešení problémů (samostatné řešení problémů, aplikace osvědčených postupů při řešení problémů, obhájení rozhodnutí a odpovědnost za ně, rozlišení řešení uspokojivých pro jedince a pro skupinu)
- komunikativní (naslouchání, respektování druhých a vhodné reakce na jejich jednání, obhajoba svého názoru ve skupině)
- sociální a personální (uvědomění si své jedinečnosti a talentu, podpora pocitu seberealizace, práce s pravidly v týmu, ohleduplnost a úcta k ostatním, poskytnutí pomoci)
- občanská (rozvoj empatie a tolerance, pochopení společenských norem)
- pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své či skupiny odpovědnost, adaptace na pracovní podmínky, plnění povinností a závazků)
- digitální (ovládání vhodných technologií pro usnadnění či větší efektivitu práce samostatně nebo v týmu)

Práce s předporozuměním

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli odvahu chybovat a to jim umožnilo kreativně přemýšlet o problémech. Svě přemýšlení se učí ověřovat pomocí dostupných zdrojů a následně své myšlenkové koncepty upravovat.

- k učení (pasivní i aktivní používání odborných pojmů, vyhledávání a třídění informací, hledání souvislostí a propojování oblastí, rozvoj abstraktního myšlení)
- k řešení problémů (tvorba a ověřování hypotéz, ověření praktické správnosti řešení)
- komunikativní (vyjadřování myšlenek, logické uspořádání sdělení)
- sociální a personální (respektování různých hledisek)
- digitální (kritické posuzování zdrojů informací)

Práce s chybou

Žáci jsou vedeni k tomu, aby vnímali chybu více jako prostředek ke zlepšování, jako indikátor určité nedokonalosti vůči ideálnímu stavu spíše než jako zásadní problém s povahou negativní informace. Pokud se na chybu poukazuje, pak je práce s chybou v prakticky realizovatelné míře doprovázena snahou společně s žáky zjistit její příčinu a ukázat si, jak se chyby vyvarovat.

- *k učení (organizace a řízení svého učení, pozitivní přístup k učení, motivace pro další učení, kritické sebehodnocení)*
- *k řešení problémů (plánování dalšího pokroku, vytrvalost při hledání řešení)*
- *sociální a personální (diskuze ve skupině, pochopení potřeby efektivně komunikovat při práci s chybou)*
- *pracovní (pochopení pozitivních aspektů chybování)*
- *digitální (využití digitálních technologií pro změnu učebních návyků)*

Portfolio

Žáci si postupně tvoří portfolio, kde si uchovávají zápisky, pracovní listy, testy, hodnotící a sebehodnotící archy, učební pomůcky a materiály z hodin, texty ke čtení s porozuměním, referáty apod. Portfolio musí být přehledně a logicky seřazené a nemělo by v něm nic zásadního chybět.

- *k učení (třídění informačních zdrojů na základě jejich propojení a systematizace)*
- *k řešení problémů (využívání vlastního úsudku k řešení problému, samostatné řešení problému, používání logických postupů)*
- *komunikativní (rozlišení různých typů textů, záznamů a obrazových materiálů)*
- *občanské (přistoupení k pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti)*
- *pracovní (adaptování se na pracovní podmínky, dodržování pravidel a termínů)*

Prezentování výsledků práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své práce ostatním. Konkrétně může jít o prezentování ve věkové skupině či před širším publikem.

- *k učení (hodnocení výsledků vlastní práce, smysl a cíl učení, propojování informací, aplikace naučených pojmů, plánování a organizace učení)*
- *komunikativní (kultivace mluveného projevu a souvislého vyjadřování, logické uspořádání sdělení, naslouchání prezentacím druhých lidí, informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci, interpretace a porozumění)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry, zpětná vazba druhým)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu na výsledky práce od okolí)*
- *digitální (vyhledávání informací, tvorba digitálního obsahu)*

Prožitkové vyučování

Žáci se účastní aktivit, které jim díky hlubšímu prožitku umožňují lépe a do větší hloubky porozumět danému tématu či problematice.

- *k učení (propojování poznatků a zkušeností do širších celků a vytváření komplexnějšího pohledu na danou problematiku, experimentování)*
- *komunikativní (porozumění různým typům záznamů, aktivní účast v diskusích, vhodná reakce na promluvy druhých, využívání získaných komunikačních dovedností k vytváření a udržování vztahů)*
- *sociální a personální (spolupráce ve skupině, přijímání nových rolí, respektování názorů druhých, vytváření si pozitivní představy o sobě samém, ovládání a řízení svého jednání a chování, sebeuspokojení a sebeúcta)*

- občanská (projevení tolerance a empatie k druhým)
- digitální (využití technologií pro větší variabilitu i atraktivitu nabízených prožitkových činností)

Výjezdy

Pravidelnými jedno či vícedenními výjezdy jsou žákům zprostředkovávány zkušenosti nad rámec běžné výuky ve škole.

- *k učení (empirické pozorování, získávání dat v terénu, kreativní využívání znalostí, manuální zručnost, kritické posouzení výsledků učení, využití zkušeností a schopností v praktickém životě)*
- *k řešení problémů (vyhodnocení nebezpečných situací, orientace v krajině, zdolávání náročných situací, volba alternativních způsobů řešení problému)*
- *komunikativní (aktivní zapojení do společenského dění, využití komunikativních dovedností k vytváření a upevňování dobrých vztahů)*
- *sociální a personální (zodpovědné chování vůči svému zdraví i zdraví ostatních, kolektivní řešení problémů, altruistické chování, vytváření si pozitivní představy o sobě samém, čerpání zkušeností od druhých)*
- *občanská (rozhodování v zájmu podpory zdraví a udržení kvalitního životního prostředí, respektování přesvědčení druhých lidí, poskytnutí pomoci, prohlubování vztahu k přírodnímu a kulturnímu bohatství)*
- *pracovní (bezpečné používání materiálů, nástrojů a vybavení, adaptování se na nové podmínky, ohleduplné chování vůči životnímu prostředí při práci a pohybu v přírodě)*
- *digitální (reflexe kladů a rizik využívání digitálních technologií)*

3.4 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Je běžnou praxí, že se o naši školu zajímají rodiče žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola je připravena a otevřená takové spolupráci. Zároveň se nechceme profilovat jako škola, která se primárně specializuje na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, proto zejména při žádostech o přestup posuzujeme možnosti stávající třídy a jednotlivých pedagogů, jak žáka s SVP zapojit efektivně do výuky.

Do školy chodí žáci se speciálními potřebami učení, kteří potřebují různou úroveň podpurných opatření včetně individuálního plánu. Zároveň školu navštěvují žáci, kteří se v určitých oblastech projevují jako mimořádně nadaní. Na jejich potřeby škola většinou reaguje primárně upravenou nabídkou vzdělávacího obsahu tak, aby pro ně učení zůstávalo výzvou a přinášelo impulzy motivující k práci a dalšímu učení.

Součástí pedagogického sboru je speciální pedagog a asistent pedagoga. Speciální pedagog se podílí na tvorbě a realizaci podpurných opatření svou vlastní prací s žáky či podporou pedagogů v rovině odborných konzultací či návštěv v hodinách. Škola má vyčleněnou jednu místnost, kterou má speciální pedagog k dispozici pro svou činnost.

Žáci s doporučenou asistencí využívají podpory asistenta primárně v hodinách tak, aby nebyli vyčleňováni z kolektivu.

Škola má navázanou spolupráci s PPP pro Prahu 10, kam v případě potřeby odkazuje rodiče s žáky na odborná vyšetření. Další institucí, s níž škola pracuje, je Národní ústav pro autismus, který nám poskytuje poradenství a podporu při práci s některými žáky.

Ve výuce dbáme na to, abychom respektovali doporučení PPP, školního speciálního pedagoga a dalších zařízení, s nimiž žák spolupracuje. Navržená opatření průběžně vyhodnocujeme a konzultujeme jejich přínos s žákem, rodiči či zařízením, které opatření navrhlo.

4. Učební plán

Vyučovací předměty	Časová dotace pro jednotlivé ročníky										
	1. stupeň						2. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	Σ	6.	7.	8.	9.	Σ
Český jazyk	7	7	7	6	6	33	4	4	4	4	16
Matematika	5	5	5	5	5	25	4	4	4	4	16
Anglický jazyk	1	2	3	3	3	12	4	4	3	3	14
Studio	3	3	3	3	3	15	2	2	3	3	10
Výchovná dramatika	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
Informatika	-			1	1	2	1	1	1	1	4
Svět	2	2	2	5	5	16	-				-
Příroda	-					-	6	6	6	6	24
Společnost						-	3	3	3	3	12
Život						-	2	2	2	2	8
Volitelné předměty						-	-		3	3	6
Celkem	21	22	23	26	26	118	29	29	32	32	122

Využití disponibilní časové dotace		
Vzdělávací oblast	Počet disponibilních hodin	
	1. stupeň	2. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	3	3
Matematika a její aplikace	5	1
Umění a kultura	1	-
Dramatická výchova	5	4
Člověk a jeho svět	2	-
Člověk a příroda	-	4
Člověk a společnost		6

Celkem	16	18
---------------	-----------	-----------

Poznámky k učebnímu plánu:

Český jazyk

Na 2. stupni je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace kvůli rovnoměrnému rozdělení hodin do každého z ročníků. Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je v rámci mezipředmětových vazeb realizován i v dalších předmětech.

Matematika

Na 1. stupni je předmět posílen o 5 hodin z disponibilní časové dotace. Je rozšířen jeho vzdělávací obsah a jsou zde ve větší míře realizována průřezová témata. Na 2. stupni je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace kvůli rovnoměrnému rozdělení hodin do každého z ročníků.

Anglický jazyk

Na 1. stupni je předmět posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace, proto je adekvátně rozšířen jeho vzdělávací obsah. Na 2. stupni jsou doplněny další dvě hodiny z disponibilní časové dotace - po jedné pro 6. a 7. ročník. Ve vyšších ročnících pak mají žáci možnost zapsat si v každém ročníku 1 hodinu nepovinného předmětu Anglický jazyk navíc. Stejnou možnost mají i žáci 1. a 2. ročníku.

Studio

Předmět integruje obory Výtvarná a Hudební výchova z oblasti Umění a kultura a částečně integruje i oblast Člověk a svět práce. Na 1. stupni i je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, resp. o 2 hodiny na 2. stupni. Jsou zde ve větší míře realizovány mezipředmětové vazby a průřezová témata.

Svět

Předmět integruje oblast Člověk a jeho svět a oblast Člověk a svět práce (některé výstupy). Je posílen 2 hodinami z disponibilní časové dotace. Jsou zde ve větší míře realizovány mezipředmětové vazby a průřezová témata.

Výchovná dramatika

Předmět je zařazen jako průřezový od 1. do 9. ročníků s dotací 1 hodiny na ročník a je na něj využito na 1. a 2. stupni 5, resp. 4 hodiny z disponibilní časové dotace. Jsou zde ve větší míře realizována průřezová témata.

Příroda

Předmět se objevuje pouze na 2. stupni a integruje obory Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis. Je posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace. Jsou zde ve větší míře realizována průřezová témata; předmět zahrnuje i výraznější mezipředmětové vazby.

Společnost

Předmět se objevuje pouze na 2. stupni a integruje obory Dějepis s menší částí oboru Výchova k občanství, o nějž se dělí s předmětem Život. Předmět je posílen o 3 hodiny z

disponibilní časové dotace. Jsou zde ve větší míře realizována průřezová témata; předmět zahrnuje i výraznější mezipředmětové vazby.

Život

Předmět se objevuje pouze na 2. stupni a integruje obor Výchova k občanství z oblasti Člověk a společnost, o něž se dělí s předmětem Společnost, s oborem Výchova ke zdraví z oblasti Člověk a zdraví a částečně i s oblastí Člověk a svět práce, o níž se dělí s předmětem Studio. Předmět je posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace. Jsou zde ve větší míře realizována průřezová témata; předmět zahrnuje i výraznější mezipředmětové vazby.

Volitelné předměty

Žáci si vybírají jeden z volitelných předmětů jako **další cizí jazyk**. Předměty jsou vyučovány v 8. a 9. ročníku s dotací 3 hodiny na ročník. Nabídka volitelných předmětů je uvedena v příloze ŠVP.

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

5.1 Hodnocení žáků

Rozvoj nástrojů hodnocení a poskytování zpětné vazby jsou jednou z klíčových oblastí, na niž škola zaměřuje svou pozornost. Pro lepší porozumění zde uvádíme vymezení pojmů, jak s nimi v ŠVP pracujeme.

Hodnocení

V širší rovině se jedná o nadřazenou kategorií všem procesům spojeným s informováním žáků a rodičů o výsledcích či průběhu vzdělávání. V užším pojetí pak o proces sumativního charakteru, kdy dochází k zařazení výkonu žáka na předem stanovenou kvalitativní škálu průvodcem.

Sebehodnocení

Proces, kdy žák posuzuje svůj rozvoj v různých oblastech na předem stanovené škále.

Zpětná vazba

Proces formativního charakteru, jehož cílem je poskytnout adresátovi vnější pohled na jeho výkon či jednání. Cílem není jen posoudit kvalitu, ale především poskytnout informace, které umožní adresátovi promyslet a stanovit další postup. Záměrně používáme pojem adresát, protože zpětnou vazbu mohou poskytovat i žáci průvodci, průvodci sobě navzájem či průvodce rodičům.

Klasifikace

Pojmem se rozumí hodnocení žáků na vysvědčení v pololetí a v závěru školního roku.

Reflexe

Proces systematické analýzy prožité zkušenosti s cílem popsat klíčové momenty, lépe porozumět příčinám a důsledkům, prozkoumat alternativní řešení a podpořit reflektujícího ve formulaci dalšího postupu.

Cíle, které při hodnocení žáků sledujeme:

- Zaměření pozornosti žáků na témata, oblasti či dovednosti, jež jsou předmětem hodnocení. Jejich výběrem dáváme najevo, co škola považuje za důležité.
- Podpora všech aktérů pedagogického procesu ve využívání zpětné vazby jako nástroje seberozvoje.
- Hodnocení dosažené úrovně znalostí a dovedností.
- Rozvoj schopnosti reflektovat své učení, jednání a hodnoty.
- Nabízení prostoru pro přijetí zodpovědnosti za své učení.
- Vytváření příležitostí pro reflexi rozvoje klíčových kompetencí.

5.1.1 Hodnocení na 1. stupni

Slovní hodnocení

Forma hodnocení na 1. stupni je slovní. Snažíme se, aby v hodnocení zaznívaly jasné formulované informace týkající se míry dosažených znalostí, dovedností a prostoru, kde se žák může zlepšit či rozvíjet.

Průběžnou zpětnou vazbu na kvalitu práce dostávají žáci od průvodců neprodleně ústně či v písemných komentářích připojených k jejich práci. Zejména u žáků v 1.-3. ročníku se snažíme, aby se žáci učili, že hodnocení je přirozenou součástí učení, ale nejedná se o cíl, nýbrž prostředek ke zlepšení kvality jejich práce.

Ve 4.-5. ročníku se žáci začínají setkávat s testy a průvodkami, které jsou hodnoceny v procentech. Jedná se o součást přípravy na systém učení na druhém stupni.

Průvodky

V 1.-3. ročníku bývají průvodky nejčastěji na jeden týden, což nemusí nutně platit pro každou třídu či každého žáka, a v individuálních případech proto nastavujeme průvodky i na delší časové období.

Cílem průvodek na prvním stupni je učit žáky rozvíjet z počátku jen několik klíčových dovedností. Jde o rozvoj dovednosti pracovat s časem a jednoduché plánování, z počátku v horizontu jedné vyučovací hodiny. Dále jde o dovednost identifikovat hotovou práci a rozvoj zodpovědnosti za své učení. S postupem času a dle možností žáků se spektrum dovedností rozšiřuje.

Ve 4.-5. ročníku se obsah průvodek začíná transformovat tak, aby práce s nimi respektovala systém druhého stupně. Prodlužuje se doba, na níž jsou průvodky připravovány. Průvodci v rozvrhu vymezují více prostoru, kdy žáci mohou samostatně pracovat na plnění průvodek. Úkoly v průvodkách vyžadují a podporují systematický rozvoj většího množství dovedností.

Hodnocení klíčových kompetencí

Probíhá na podobných principech jako na 2. stupni (viz text Hodnocení klíčových kompetencí na 2. stupni). Rozhovory a práce s škálami je upravena úměrně věku žáků a jejich možnostem. Rozhovory a reflexe rozvoje dovedností probíhají ve stejném intervalu v celé škole.

5.1.2 Hodnocení na 2. stupni

Klasifikace formou známek

Přestože v průběhu školního roku známky nepoužíváme, žáci 6.-9. ročníku dostávají známky na vysvědčení. Znamky žákům i rodičům prezentujeme jako pouze jednu ze tří součástí vysvědčení - zbylé dvě jsou méně formální a jedná se o sebehodnotící škály a rozvojový rozhovor s průvodcem (viz níže).

Znamce rozumíme především jako objektivní informaci o konkrétních výsledcích práce žáka v daném předmětu. Znamku naopak nepovažujeme za zcela objektivní ukazatel toho,

co žák doopravdy umí a už vůbec ne toho, jaký žák je nebo do které výkonové kategorie patří. Znamka je velmi úzce spojená s tím, jak práce žáka odpovídala předem nastaveným kritériím, a je tedy vlastně vypočítána spíše než udělována. Každý žák si tak na základě znalosti výsledků své práce a systému jejich převodu na známky může spočítat, jak bude klasifikován.

Nástroje, které nám umožňují shromáždit podklady pro výpočet známky na vysvědčení, jsou testy a průvodky. V některých předmětech využíváme oba tyto nástroje, v některých předmětech pouze jeden z nich. Výsledky z testů a průvodek se převádějí na procenta. Vzhledem k tomu, že se v oblasti hodnocení snažíme stále hledat cesty jeho zefektivňování, není součástí ŠVP přesný popis kritérií ani převodu procent na známky. S nastavením pro aktuální školní rok či pololetí jsou žáci i rodiče vždy s předstihem informováni a mají možnost plánované nastavení systému připomínkovat.

Hodnocení v předmětech Výchovná dramatika a Tělesná výchova vychází především z aktivního zapojení, spolupráce a pozitivního přístupu. Výslednou klasifikaci stanovuje průvodce v kooperaci se žákem. Tyto předměty nemají kritéria stanovená na konkrétním výkonu či konkrétní práci.

Průvodky

Jedním z nejdůležitějších nástrojů hodnocení v Naší škole jsou průvodky. Neslouží zdaleka jen jako podklad pro výpočet klasifikace. Jejich smyslem je také:

- Sledovat naplňování učiva a školních očekávaných výstupů, jelikož jednotlivé body v průvodce s nimi korespondují.
- Poskytnout žákům jasnou informaci a možnost zorientovat se v tom, co se mají v daném období naučit a jakou práci musí zvládnout dokončit.
- Umožnit žákům při zpětném pohledu sledovat svůj pokrok: co už prokázali, že umí, a jakou práci už zvládli dokončit.
- Usnadnit průvodcům strukturování a přípravu výuky v delším časovém úseku.
- Stanovit na úrovni jednotlivých vyučovacích hodin vzdělávací cíle dané hodiny a při plnění Průvodky pak reflektovat jejich naplnění.
- Pojmenovat a rozvíjet různé dimenze kognitivních procesů, k nimž dochází při plnění jednotlivých bodů průvodky (např. zapamatování, porozumění, aplikace, srovnávání, hodnocení, tvoření).
- Rozvíjet a reflektovat různorodé měkké dovednosti (zejména v souvislosti s učením: plánování a organizace času, práce se zdroji, zodpovědnost, práce s motivací a vůlí k učení, spolupráce, komunikace aj.).
- Promítnout přinejmenším částečně rovinu rozvoje některých dovedností (potažmo klíčových kompetencí) do známkového hodnocení na vysvědčení.

Hodnocení klíčových kompetencí

Oblastí hodnocení, kterou nezahrnujeme do známkového hodnocení na vysvědčení, je rozvoj některých dovedností a postojů a na ně navázaných kompetencí, které nedokážeme posoudit zcela objektivně pouze při pohledu zvnějška a pro které je obtížné nastavit systematická hodnotící kritéria.

V této oblasti vnímáme jako efektivnější nástroje: sebehodnocení žáků, poskytování popisné zpětné vazby od průvodců a následnou podporu žáků ve stanovování vlastních cílů a rozvojových plánů. Věříme, že tento přístup zvyšuje vnitřní motivaci a zájem žáků o to, aby se zlepšovali a posouvali. Na průvodce zmíněný přístup klade vysokou míru nároků v tom, aby respektovali názory a preference žáků a uměli vyvážit míru vlastní zpětné vazby a své představy o rozvoji žáka s tím, kam by se v danou chvíli chtěl ubírat žák.

Stanovili jsme osm základních oblastí rozvoje dovedností či postojů a na ně navázali klíčové kompetence definované rámcovým vzdělávacím programem. Každé čtvrtletí si každý žák vyplní sebehodnocení v jednotlivých škálách. S tímto sebehodnocením následně přijde na půl hodiny dlouhý rozvojový rozhovor s průvodcem, který mu dělá patrona.

Cílem rozhovoru je provést reflexi uplynulého čtvrtletí perspektivou jednotlivých oblastí. Následně si žák s podporou průvodce stanovuje oblasti a témata, v nichž by se chtěl v následujícím čtvrtletí rozvíjet. Vybírá si jedno z témat a za podpory průvodce si stanovuje plán s konkrétním postupem a kroky, jak cíle dosáhnout. Rozhovory probíhají minimálně čtyřikrát ročně. Rodič má povinnost se alespoň dvou z nich zúčastnit.

Výstupy z vyplněných sebehodnotících škál doplněných poznámkami průvodce a žáka s reflektovanými cíli a plány, jsou přílohou vysvědčení.

Oblasti sebehodnotících škál a na ně navázaných kompetencí:

Péče o životní prostředí

Rozvíjené kompetence:

- K řešení problémů
 - promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
 - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- Občanské
 - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- Pracovní
 - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany životního prostředí

Péče o vztahy

Rozvíjené kompetence:

- K řešení problémů
 - vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni
- Komunikativní
 - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
 - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
 - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

- Sociální a personální
 - na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- Občanské
 - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- Pracovní
 - dodržuje vymezená pravidla
- Digitální
 - reflektuje klady a rizika využívání digitálních technologií v kontextu vztahů uvnitř kolektivu

Smysl pro pořádek

Rozvíjené kompetence:

- Sociální a personální
 - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- Občanské
 - respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- Pracovní
 - dodržuje vymezená pravidla

Práva a povinnosti

Rozvíjené kompetence:

- K řešení problémů
 - vnímá problémové situace ve škole i mimo ni
- Sociální a personální
 - podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
 - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- Občanské
 - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práva povinností ve škole i mimo školu
 - odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- Pracovní
 - dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- Digitální
 - vyvaruje se situacím, kdy digitální technologie mají negativní vliv na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních

Učení ve vlastní režii

Rozvíjené kompetence:

- K učení
 - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
 - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
 - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
 - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
 - poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- K řešení problémů
 - nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
 - ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- Digitální
 - využívá při učení či jeho plánování běžná digitální zařízení či aplikace
 - úspěšně získává a vyhledává informace a digitální obsah
 - pojmenuje, jak souvisí digitální technologie s pokrokem či naopak stagnací v jeho učení

Porozumění a vyjadřování

Rozvíjené kompetence:

- K učení
 - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- K řešení problémů
 - vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti
- Komunikativní
 - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
 - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

Komunikace

Rozvíjené kompetence:

- **Komunikativní**
 - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
 - naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
 - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
 - využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
 - využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Velká otázka pravdy a dobra

Rozvíjené kompetence:

- **K učení**
 - vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- **Sociální a personální**
 - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
 - respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- **Občanské**
 - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- **Digitální**
 - kriticky posuzuje zdroje informací

5.2 Autoevaluace školy

Získávání průběžné zpětné vazby na kvalitu a efektivitu fungování naší školy je jedním z hlavních stavebních kamenů naší práce. Rodiče jsou zvyklí na pravidelná měsíční setkání, kde se diskutuje o aktuálním dění ve škole, dostávají informace o životě školy a jsou zvyklí, že při této příležitosti škola získává zpětnou vazbu od rodičů na probíhající aktivity školy. Zároveň škola rodiče i žáky žádá o zpětnou vazbu v obdobích, kdy se děje něco výjimečného a pak pravidelně na konci školního roku, případně v pololetí.

Žáci naší školy jsou zvyklí, že participují na rozhodování o životě ve škole v co nejširší smysluplné a užitečné míře. Škola je učit, že zodpovědné rozhodování probíhá vždy na

základě analýzy situace, prozkoumání možností a až nakonec přichází rozhodnutí, které bude po čase opět předmětem analýzy.

Průvodci jsou zvyklí na reflektování společné práce v týmu, ale i na pravidelná individuální setkání s vedením školy vždy ve čtvrtletí opět s cílem reflektovat svou práci, a zároveň poskytnout vedení zpětnou vazbu na své pracovní podmínky.

Cíle evaluace

- Získávat zpětnou vazbu žáků, rodičů a pedagogických pracovníků, kdykoliv zpětná vazba může přinést přidanou hodnotu a umožnit zefektivnění fungování školy.
- Mít zaznamenaný vývoj školy skrze sesbíraná data v dlouhodobém rámci a mít možnost sledovat vývoj školy z dlouhodobého hlediska.
- Učit žáky, že zodpovědné rozhodování probíhá vždy na základě analýzy situace a následného hledání různým řešení, z nichž se vybírá v danou chvíli nejvhodnější.
- Vytvořit dostatek příležitostí žákům, rodičům a pedagogickým pracovníkům, aby měli možnost svobodně a bezpečně vyjádřit svůj názor, pocity a zkušenosti.

Oblasti autoevaluace

Oblast	Kritéria	Nástroj	Kdy probíhá
Naplňování vize	Škola podniká konkrétní a doložitelné kroky k naplňování vize.	Velký dotazník pro rodiče a žáky v závěru školního roku, který obsahuje i oblast vize. Společné koncepční porady týmu, kde probíhá reflexe naplňování vize.	Dotazník na konci školního roku. Reflexe v týmu minimálně jednou za pololetí.
Rozvoj koncepce	Škola má na začátku školního roku vytyčené aspoň jedno koncepční téma, které plánuje v daném školním roce rozvíjet.	V zápisu z koncepční porady je uveden stanovený cíl s konkrétními kritérii, který je možné prostřednictvím společné reflexe týmu hodnotit.	Stanovení cíle na začátku školního roku. Vyhodnocení na konci školního roku.
Efektivní výuka	Žáci, rodiče i pedagogičtí pracovníci shledávají výuku ve škole jako efektivní.	Dotazníkové šetření, individuální Rozhovory s rodiči a žáky v průběhu roku.	Dotazníky v závěru školního roku. Osobní komunikace s rodiči a žáky průběžně.
Klima ve škole	Žáci a pedagogický sbor se ve škole cítí bezpečně a chodí do školy rádi.	Průběžná komunikace. Otevírání otázky soužití, vztahů a bezpečí ve třídách při různých příležitostech. Individuální rozhovory	Průběžně. Komunikace se třídami minimálně jednou za dva měsíce. Komunikace s pedagogickým sborem minimálně v každém

		s pedagogickými pracovníky. Dotazníková šetření.	čtvrtletí. Dotazníky či jiné řízené analýzy s možností sběru dat jednou za pololetí.
Nabídka poskytnout zpětnou vazbu na školu z širokého pole okruhů.	Každý rodič, žák a pedagogický pracovník dostane možnost vyjádřit se individuálně k fungování školy z minimálně 8 úhlů pohledu (výuka, vybavení, výjezdy, vztahy, prostředí školy, komunikace školy, naplňování vize...).	Dotazníkové šetření.	Minimálně jednou za rok. Ideálně na konci školního roku, aby data mohla být využita při stanovování cílů pro příští školní rok.

Časový plán autoevaluace

Srpen

- práce s výsledky dotazníkového šetření z konce roku, návrhy cílů z hlediska rozvoje koncepce pro následující školní rok

Září

- vytyčené koncepční cíle na školní rok

Listopad - prosinec

- individuální rozhovory s pedagogickým sborem
- individuální rozhovory s žáky a rodiči
- zjišťování atmosféry ve třídách, preventivní programy apod.

Leden - únor

- koncepční porada reflektující naplňování vize
- koncepční porada reflektující práci s cíli na aktuální školní rok
- reflexe efektivity výuky v prvním pololetí se žáky u příležitosti vysvědčení

Duben - květen

- individuální rozhovory s pedagogickým sborem
- Individuální rozhovory s žáky a rodiči
- zjišťování atmosféry ve třídách, preventivní programy apod.

Červen

- koncepční porada reflektující naplňování vize
- koncepční porada reflektující práci s cíli na aktuální školní rok
- rozeslaný víceokruhový dotazník rodičům a žákům

ŠVP I.stupeň

Průřezová témata

Začlenění průřezových témat

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou integrovány do jednotlivých předmětů podle níže uvedených tabulek.

Použité zkratky:

- **Čj** - Český jazyk
- **M** - Matematika
- **Aj** - Anglický jazyk
- **St** - Studio
- **Vd** - Výchovná dramatika
- **Tv** - Tělesná výchova
- **Sv** - Svět
- **Př** - Příroda
- **Sp** - Společnost
- **Ži** - Život
- **Fj** - Německý jazyk
- **Šj** - Španělský jazyk
- **I** - Informatika

Osobnostní a sociální výchova										
Kód	Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV1	Rozvoj schopností poznávání	St,Vd, M, Aj, Čj	St, Vd, M, Aj, Čj	St, Vd, Čj, Aj	St, Vd, Čj, I	St, Vd, Čj, I	Aj, St, Vd, Př, M, I	Aj, St, Vd, M, I	Aj, St, Vd, M, I	Aj, St, Vd, M, I
OSV2	Sebepoznání a sebepojetí	Vd, Čj, Aj,	Vd, Čj, Aj,	Vd, Aj	Vd, Čj	Vd	Vd,Tv, Ži, M	Vd,Tv, Ži, M	Vd,Tv, Ži, M	Vd,Tv, Ži, M
OSV3	Seberegulace a sebeorganizace						Sp, St, Vd, Ži	Sp, St, Vd, Ži	Sp, St, Vd, Ži	Sp, St, Vd, Ži
OSV4	Psychohygiena	Vd, Tv,	Vd, Tv,	Vd, Tv,	Vd	Vd	Vd, Ži	Vd, Ži	Vd, Ži	Vd, Ži

		St	St	St						
OSV5	Kreativita	St, Vd, Sv, M	St, Vd, Sv, M	St, Vd, Tv, M	St, Vd, I	St, Vd, I	Čj, PŘ, St, Vd, M, I	Čj, St, Vd, M, I	Čj, St, Vd, M, I	Čj, St, Vd, M, I
OSV6	Poznávání lidí	Vd, M, Čj, Aj	Vd, M, Čj, Aj	Vd, Čj, Sv, Aj	Vd, Tv	Aj, Vd, Tv	Tv, Vd, Ži	Tv, Vd, Ži	Tv, Vd, Ži	Tv, Vd, Ži
OSV7	Mezilidské vztahy	Vd, Sv, St, Čj, M, Aj	Vd, Sv, St, Čj, M, Aj	Vd, Čj, Sv, Aj	Vd	Vd	Tv, Vd, Ži	Tv, Vd, Ži	Tv, Vd, Ži	Tv, Vd, Ži
OSV8	Komunikace	St, Vd, Sv, Čj, M, Aj	St, Vd, Sv, Čj, M, Aj	St, Vd, Čj, Sv, Aj	St, Vd, Čj, I	St, Aj, Vd, Čj, Ij	Čj, Aj, St, Vd, Ži, M, I	Čj, Aj, St, Vd, Ži, M, I	Čj, Aj, St, Fj, Šj, Vd, Ži, M, I	Čj, Aj, St, Fj, Šj, Vd, Ži, M, I
OSV9	Kooperace a kompetice	Vd, Sv, St, Aj, M	Vd, Sv, St, Aj, M	Vd, Tv, Aj	St, Vd, Tv, I	St, Vd, Tv, I	Tv, Vd, Ži, M, I	Tv, Vd, Ži, M, I	Tv, Vd, Ži, M, I	Tv, Vd, Ži, M, I
OSV10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M	M	M	Sv, I	Sv, I	Vd, Ži, I	Vd, Ži, Př, I	Vd, Ži, I	Vd, Ži, I
OSV11	Hodnoty, postoje, praktická etika	Tv, Čj, M	Tv, Čj, M	Sv, Tv	Vd, Sv, Tv	Vd, Sv, Tv	Tv, Vd, Ži, Př, I	Tv, Vd, Ži, I	Tv, Vd, Ži, I	Tv, Vd, Ži, I

Výchova demokratického občana

Kód	Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VDO1	Občanská společnost a škola	Sv	Sv	Sv	Sv	Sv				Sp
VDO2	Občan, občanská společnost a stát	Sv, St	Sv, St	St			Sp, Ži	Ži	Ži	Sp, Aj, Ži
VDO3	Formy participace občanů v politickém životě						Sp, Ži	Ži	Ži	Ži
VDO4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			Sv			Sp, Ži	Ži	Ži, Př	Sp, Ži, Př

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech										
Kód	Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EGS1	Evropa a svět nás zajímá	Vd, Aj	Vd, Aj	Vd, Sv, Aj	St, Čj	Aj, St				
EGS2	Objevujeme Evropu a svět			Sv	Sv	Sv	Aj, Ži	Ži	Aj, Fj, Šj, Ži, Vd	Fj, Šj, Ži
EGS3	Jsme Evropané				Tv	Tv	Sp, St,	Sp, St,	Sp, St,	Sp, St,

							Ži	Ži	Ži, PŘ	Ži, PŘ
--	--	--	--	--	--	--	----	----	--------	--------

Multikulturní výchova										
Kód	Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MV1	Kulturní difference	St	St	Sv, St	St	Aj, St, Čj	Aj, Sp, St, PŘ	Aj, St	Aj, St	Aj, St
MV2	Lidské vztahy	St	St	St, Sv	Sv	Sv, Čj			Vd	Sp
MV3	Etnický původ				Sv	Sv			Aj, PŘ	Aj, Sp
MV4	Multikulturalita						Aj,	Aj	Aj, Fj, Šj, Fj, Spj	Aj, Fj, Fj, Šj
MV5	Princip sociálního smíru a solidarity						Ži	Ži	Ži	Sp, Ži

Environmentální výchova			
Kód	Tematický okruh	1. stupeň	2. stupeň

MED4	Vnímání autora mediálních sdělení	St	St	St	St	St	St, Př, I	St, I	St, I	St, I
MED5	Fungování a vliv médií ve společnosti						I	I	I	Sp, I
MED6	Tvorba mediálního sdělení				Vd, St	Vd, St	St, Vd	St, Vd	St, Vd	St, Vd, Aj
MED7	Práce v realizačním týmu					Vd, St	Vd, St	Vd, St	Vd, St	Vd, St

Výchovná dramatika (1.stupeň)

Výchovná dramatika (1. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výchovná dramatika je povinný předmět s časovou dotací jedna hodina týdně, který je na prvním stupni vyučován od první až do páté třídy. Výchovná dramatika cílí na rozvoj osobnosti jedince a zároveň na práci se vztahy ve skupině. Při výuce je kladen důraz na zlepšení či trénink komunikace, na práci s hlasem i tělem, na kultivaci projevu, na spolupráci, na podporu fantazie a na rozvíjení přirozené hry. Výchovná dramatika je ideální platformou pro preventivní práci s kolektivem a pro podporu mezipředmětových vztahů. Dramatické hry a cvičení slouží především k rozvinutí obecně potřebných dovedností. Výuka probíhá většinou ve vnitřních prostorách školy, některé hry a cvičení se ale dají provádět i venku. Prvky výchovné dramatiky se mohou objevit i během preventivních programů a výjezdových akcí.

V předmětu Výchovná dramatika jsou na 1. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - OSV2 - Sebepoznání a sebepojetí
 - OSV4 - Psychohygiena
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV6 - Poznávání lidí
 - OSV7 - Mezilidské vztahy
 - OSV8 - Komunikace
 - OSV9 - Kooperace a kompetice
 - OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS1 - Evropa a svět nás zajímá
- Mediální výchova
 - MED1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - MED6 - Tvorba mediálního sdělení
 - MED7 - Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie

Skupinová práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni efektivně spolupracovat a zapojit se do společné činnosti.

- *k učení (koncentrace při společné práci)*
- *k řešení problémů (schopnost obhájit svůj názor, hledání kompromisů a společných řešení)*
- *komunikativní (společná diskuse)*
- *sociální a personální (ohleduplnost při práci ve skupině, sdílení různých úhlů pohledu, respektování názorových odlišností)*
- *občanské (respekt vůči ostatním)*
- *pracovní (zodpovědnost za jednání skupiny)*

Tvoření jevištní situace / menšího inscenačního tvaru

Práce na jevištní situaci či inscenačním tvaru vede žáky ke schopnosti promyslet a naplánovat menší projekt a dovést společně svou snahu ke kýženému výsledku.

- *k učení (plánování a organizace daného záměru)*
- *k řešení problémů (hledání ideální cesty k danému cíli, kooperace s ostatními při řešení problémů)*
- *komunikativní (kultivovaný projev, kombinování různých vyjadřovacích prostředků za účelem předání hlavního sdělení)*
- *sociální a personální (vzájemná pomoc při společné práci, spolupráce)*
- *občanské (schopnost přijímat odpovědnost za určitý úkol a plnit své povinnosti rozdělené v rámci spolupracující skupiny)*
- *pracovní (plánování a systematická dlouhodobější práce)*

Prezentace společné práce a reflexe

Žáci jsou vedeni k tomu, aby kultivovaně prezentovali svou práci, byli schopni sebereflexe a zároveň byli schopni konstruktivní kritiky vůči ostatním.

- *k učení (hodnocení vlastní práce, konstruktivní zpětná vazba na práci ostatních, schopnost kritického náhledu)*
- *komunikativní (kultivovaný a srozumitelný verbální i nonverbální projev, zpětná vazba, naslouchání)*
- *sociální a personální (respektující jednání při reflexi, ohleduplnost a naslouchání)*
- *občanské (respektování názorů ostatních)*
- *pracovní (hodnocení výsledků práce, přijímání hodnocení)*

Hry a cvičení

Žáci pomocí cvičení a her nenásilně rozvíjejí své psychické i fyzické schopnosti, poznávají možnosti svého těla, hlasu i fantazie a získávají sebedůvěru. Zároveň při těchto společných aktivitách posilují vazby v kolektivu.

- *komunikativní (kultivace projevu a vystupování, využívání získaných komunikativních vlastností ke zlepšení vztahů ve skupině)*
- *sociální a personální (respektování pravidel hry, ohleduplnost vůči ostatním, prozkoumávání možností vlastních psychických i fyzických schopností a s tím spojený rozvoj pozitivního vnímání sebe sama)*
- *pracovní (dodržování vymezených pravidel)*

Herecké etudy a role

Žáci mají možnost vyzkoušet si v bezpečném prostředí fiktivních situací a postav různé situace z reálného života a jejich možná řešení. V rolích si mohou zároveň vyzkoušet různé emoce a naučit se je poznávat či zvládat.

- *k učení (experimentování a pozorování, schopnost vztáhnout získané informace z hereckých situací na realitu)*
- *k řešení problémů (trénink řešení problémů a konfliktních situací z reálného života v bezpečném prostředí hereckých etud, propojování získaných zkušeností ze hry s možným užitím v realitě)*
- *komunikativní (trénink adekvátní komunikace v různých situacích a emocích, srozumitelný projev)*
- *sociální a personální (zkoumání emocí a vztahů ve skupině či ve společnosti, hledání správných a respektujících postupů, nastavování hodnot)*
- *občanské (posilování empatie, trénink zodpovědného jednání v situacích z reálného života)*

Práce s inspiračními zdroji

Žáci jsou vedeni k práci s různými druhy materiálů, které jim mohou poskytnout inspiraci pro další práci, učí se hledat v nich podstatné a použitelné informace a dále z nich tvořivě vycházet.

- *k učení (práce s informacemi, schopnost vyhledat podstatné sdělení a pochopit téma)*
- *komunikativní (porozumění různým typům textových, obrazových a dalších materiálů, reakce na inspirační zdroje a jejich tvořivé využití k dalšímu rozvoji)*
- *občanské (pozitivní postoj k uměleckým dílům, úcta ke kulturnímu dědictví)*
- *digitální (samostatné vyhledávání inspiračních zdrojů pomocí digitálních technologií)*

Výchovná dramatika

Ročník: 1.-3.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
DV-3-1-01 zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých	• zvládá základy dechových, pohybových i hlasových cvičení • snaží se správně vyslovovat, zabývá se jazykolamy • chápe, případně reprodukuje kratší text (básničku, krátkou pohádku) • vyjadřuje vnitřní procesy pomocí verbálních i nonverbálních prostředků • dokáže se soustředit a zapamatovat si kratší text, nebo viděný obraz	☐ dechová, hlasová a pohybová cvičení ☐ rozcvičky ☐ jazykolamy ☐ básničky ☐ pantomima ☐ hry zaměřené na práci se smysly ☐ trénink paměti a soustředění ☐ relaxace	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, soustředěnosti a paměti OSV2 - vyjadřování emocí OSV4 - relaxace, uvolnění těla a hlasu OSV8 - schopnost verbálního i nonverbálního vyjádření EGS1 - práce s lidovou slovesností Tělesná výchova
DV-3-1-02 rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná	• vstupuje do role, která mu byla přidělena, nebo kterou si sám vybral • v situaci vědomě	☐ vstupování do rolí ☐ herecké hry	OSV6 - hry na vzájemné poznávání OSV7 - aktivity zaměřené na

	reflektuje zkušenosti z reality aktivně se zapojuje do společné hry, respektuje pravidla i ostatní hráče	☐ hry (na zlepšení vztahů a vzájemné poznávání) ☐ herecké etudy	zlepšení vztahů ve skupině Preventivní program
DV-3-1-03 zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání	- prozkoumává emoce a učí se s nimi nakládat během her i hereckých etud - trénuje řešení konfliktů v herních situacích	☐ herecké etudy ☐ živé obrazy	OSV2 - práce s emocemi OSV8 - trénink komunikace v dialogu Preventivní program
DV-3-1-04 spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace; prezentuje ji před spolužáky; sleduje prezentace ostatních	- vymyslí a realizuje jevištní situaci v menší spolupracující skupině - učí schopnosti sebereflexe a prezentace výsledku - snaží se kriticky, ale s respektem nahlížet na prezentace ostatních	☐ tvorba jevištní situace ☐ prezentace ☐ reflexe	OSV5 - participace na tvorbě jevištní situace OSV9 - spolupráce na výsledné jevištní situaci MED1 - kritické nahlížení MED7 - práce v menší tvůrčí skupině
DV-3-1-05 reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního,	- stává se kritickým příjemcem umění a - snaží se umění reflektovat	☐ zhlédnutí či poslech dramatického díla ☐ následná reflexe	OSV8 - formulace reflexe MED1 - kritické nahlížení na přijímané umění

rozhlasového)	• snaží se nalézt téma v dramatickém díle a dále o něm uvažovat		
---------------	---	--	--

Výchovná dramatika

Ročník 4.-5.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
DV-5-1-01 propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy	• umí vstupovat do rolí • snaží se vnitřními i vnějšími prostředky znázornit emoce • učí se přesvědčivě herecky uchopit abstraktní i konkrétní zadání • zvládá pracovat se svým tělem a hlasem • dokáže se soustředit	☐ vstupování do rolí ☐ živé obrazy ☐ trénink soustředění ☐ práce s hlasem a tělem, relaxace	OSV1 - cvičení soustředěnosti OSV2 - práce s emocemi pomocí vnitřních i vnějších prostředků OSV4 - relaxace, uvolnění těla a hlasu OSV8 - schopnost verbálního i nonverbálního vyjádření
DV-5-1-02 pracuje s pravidly hry a jejich variacemi; dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat	• respektuje při hře pravidla i ostatní žáky, dokáže pravidla variovat • učí se jednat v herecké etudě	☐ společné hry (pohybové, na důvěru, na představivost) ☐ herecké etudy	OSV6 - společné hry podporující poznávání se navzájem OSV7 - aktivity zaměřené na zlepšení vztahů ve skupině Preventivní program

		☐ pantomima	
DV-5-1-03 rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích; nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav	• pracuje s příběhem, hledá stěžejní informace, vychází z tématu a dále ho rozvíjí • nahlíží na příběh z různých úhlů pohledu • vztahuje poučení z fikce na realitu • tvorba vlastních příběhů a sdělení	☐ práce s příběhy a dalšími textovými či obrazovými materiály ☐ vymyšlení vlastních příběhů ☐ vyprávění příběhu z pohledu různých postav	OSV5 - tvorba a rozvíjení příběhů OSV11 - zkoumání různých pohledů na jednu situaci - vlastní postoj versus cizí MED6 - tvorba vlastních příběhů a sdělení Český jazyk, Studio - zdroje příběhů
DV-5-1-04 pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků	• spolupracuje ve tvůrčí skupině na menším inscenačním tvaru a snaží se využít pro vyjádření vše, co se naučil • kombinuje ve výsledném tvaru verbální i nonverbální způsoby vyjádření	☐ práce na menší inscenaci	OSV5 - participace na tvorbě inscenačního tvaru OSV8 - schopnost verbálního i nonverbálního vyjádření OSV9 - spolupráce na výsledném dramatickém tvaru MED7 - práce ve tvůrčím týmu
DV-5-1-05 prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a	• snaží se kultivovaně prezentovat připravený inscenační tvar	☐ prezentace menší inscenace	OSV8 - formulace reflexe, aktivní naslouchání

učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků	• naslouchá ostatním a vnímá jejich prezentace • učí se sebereflexi, přijetí reflexe od ostatních i poskytnutí konstruktivní kritiky druhým	☐ zpětná vazba	Preventivní program
DV-5-1-06 reflektuje svůj zážitek z dramatického díla; rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy	• seznamuje se se základními divadelními druhy • stává se kritickým divákem	☐ reflexe dramatického díla ☐ práce na základě inspirace dílem	OSV8 - formulace reflexe MED1 - kritické nahlížení na přijímané umění Český jazyk - literatura

Tělesná výchova (1.stupeň)

Tělesná výchova (1. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Tělesná výchova je vyučován na prvním stupni od prvního do pátého ročníku. V předmětu jsou naplňovány výstupy ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví - vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Časová dotace předmětu je dvě hodiny týdně v každém ročníku. Předmět je realizován v nedaleké tělocvičně a na venkovních sportovištích v blízkosti školy. Výstupy jsou také částečně naplňovány během sportovních výjezdů (lyžařský výcvik, cyklistický výjezd) i na jinak tematicky zaměřených výjezdech během celého školního roku.

Hlavním cílem předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele na rozvoj zdravotní zdatnosti žáků a jejich harmonický vývoj. Aktivita vedou k poznání vlastních pohybových možností a zájmů. Také mají za cíl vzbudit u žáků zájem o pravidelnou pohybovou činnost.

Žáci pracují ve skupině i samostatně tak, aby si zvykali na rozličné sociální role. Jsou vedeny k překonávání zábran, rychlému rozhodování a organizačním dovednostem. Dlouhodobě mohou sledovat svou úroveň pohybových dovedností a výkonu pomocí vlastního měření. V rámci výjezdů jsou sportovní činnosti zaměřené na zdokonalování tělesné zdatnosti žáků, prohlubování duševní a sociální pohody a rozvíjení sportovních aktivit v různých prostředích.

V předmětu Tělesná výchova jsou na 1. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV4 - Psychohygiena
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV6 - Poznávání lidí
 - OSV9 - Kooperace a kompetice
 - OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS3 - Jsme Evropané

Výchovné a vzdělávací strategie

Týmové hry

V hodinách tělesné výchovy jsou žáci řazeni do týmů a nebo sami volí možné postupy k rozřazení se do týmů, a tvoří tak různě početné a složené skupiny. Uvědomují si společné dosahování cílů a jsou konfrontováni s případnou chybou jednotlivce.

- *komunikativní (porozumění pravidlům, organizování se v týmu)*
- *sociální a personální (ohleduplnost k druhým lidem, přijímání různých rolí)*
- *pracovní (ochrana zdraví svého i zdraví spolužáků, dodržování vymezených pravidel)*

Výjezdy

Na výjezdech v průběhu celého roku se žáci setkávají s netradičními nástroji pro sportovní vyžití a zažívají pohybové aktivity v přírodních podmínkách (mimo připravená sportoviště). Podílejí se na plánování aktivit a využívají různá digitální zařízení.

- *k řešení problémů (uvědomování si odpovědnosti za svá rozhodnutí, adaptování se na změny prostředí)*
- *komunikativní (utváření vzájemných vztahů)*
- *sociální a personální (spolupráce v týmu, rozpoznávání jednotlivých rolí, péče o atmosféru ve skupině)*
- *pracovní (využívá svých zkušeností a schopností v reálném prostředí)*
- *digitální (využívání zařízení k orientaci v terénu, vyhledávání a zpracování informací)*

Zaznamenávání individuálního pokroku

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si průběžně zaznamenávali zlepšení v různých oblastech pohybových činností.

- *k učení (plánování a posuzování svého pokroku)*
- *k řešení problémů (překonávání překážek, cílevědomost a vytrvalost)*
- *digitální (sportovní aplikace, cloudové úložiště, tvorba grafů)*

Turnaje a závody

Během roku se žáci účastní nebo sami připravují a organizují sportovní klání a školní turnaje, případně se účastní mimoškolních turnajů a závodů.

- *k učení (plánování strategií, organizace přípravy)*

- občanské (porozumění projevům emocí ostatních lidí)

Využívání veřejných sportovišť

Kromě výuky vedené v tělocvičně se žáci také seznamují s veřejnými sportovišti v okolí školy, získávají přehled o jejich vybavení a seznamují se s pravidly bezpečnosti.

- občanské (seznámení se s veřejným prostorem jako místem vhodným pro pohybovou aktivitu, péče o veřejný prostor)
- pracovní (dodržování pravidel bezpečnosti)

Tělesná výchova

Ročník: 1.-3.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• rozumí pozitivním vlivům pohybových činností na jeho zdraví • zapojuje se do každodenní pohybové činnosti	☐ Pohybové hry ☐ Sportovní hry ☐ Základy atletiky ☐ Základy gymnastiky	OSV4 - uvědomování si vlivu pohybových činností na pozitivní naladění mysli
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• napodobuje jednoduché pohybové činnosti • zaměřuje se na správné provedení a usiluje o zlepšení	☐ Posilování ☐ Kondiční cvičení ☐ Minutovky (krátké sportovně-dovednostní,	

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• spolupráce v týmu a rozpoznává jednotlivé role • dodržuje zásady hry fair play	silové, obratnostní a rychlostní aktivity) ☐ Relaxační a kompenzační cvičení ☐ Turistika a pobyt v přírodě	OSV5 - péče o vztahy v týmu, pozorování osobnostních rysů a odlišných rolí OSV11 - rozhodování v eticky problematických situacích v soutěžích
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• dokáže reagovat v krizové situaci v prostorách školy • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny pro provádění sportovních činností	☐ Plavání ☐ První pomoc	OSV9 - etické zvládání soutěže, konkurence
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• rozumí názvosloví uplatňovanému při pohybových činnostech • reaguje na smluvené signály		

Tělesná výchova

Ročník: 4.-5.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
---------------------------------	-----------------------	-------	-------------

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	• zapojuje se do organizace učební jednotky na základě svých zkušeností • sleduje dlouhodobě svou úroveň pohybové zdatnosti a usiluje o zlepšení	☐ Pohybové hry ☐ Sportovní hry ☐ Základy atletiky ☐ Základy gymnastiky ☐ Posilování ☐ Kondiční cvičení ☐ Minutovky (krátké sportovně-dovednostní, silové, obratnostní a rychlostní aktivity) ☐ Relaxační a kompenzační cvičení ☐ Turistika a pobyt v přírodě ☐ Plavání ☐ Historie a současnost sportu ☐ První pomoc	
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	• rozpozná jednostrannou zátěž a užívá korektivní cvičení k vhodné nápravě • uvědomuje si případná svalová oslabení a vhodně je kompenzuje		
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti • dokáže vhodně modifikovat pohybové hry s ohledem na prostředí, skupinu a jiné potřeby		
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, vytváří si sportovní návyky		

	• dokáže vhodně reagovat v situaci úrazu spolužáka		
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• porovná na základě předlohy kvalitu pohybové činnosti spolužáka • koriguje prováděnou pohybovou činnost na základě pokynů		
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• jedná podle principu fair play • respektuje spoluhráče a snaží se o empatický přístup • pozná zjevné přestupky a vhodně na ně reaguje		OSV6 - empatie a pohled na svět očima druhého OSV9 - seberegulace v situaci nesouhlasu OSV11 - rozhodování v eticky problematických situacích v soutěžích EGS3 - evropské kořeny olympijských idejí
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• rozumí názvosloví uplatňovanému při pohybových činnostech • dokáže se řídit pokyny podle jednoduchého nákresu reaguje na smluvené signály		
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	• zapojuje se do organizace pohybových činností v týmu nebo jako jednotlivec		

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• užívá nástrojů k měření pohybových výkonů • sleduje výsledky a porovnává je s těmi předchozími		
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	• sleduje sportovní dění ve škole a svém okolí • dokáže informovat o důležitých momentech		
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	• ovládá základní plavecké dovednosti s ohledem na individuální předpoklady • dodržuje základy hygieny plavání		
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	• rozpoznává hrozící nebezpečí v okolí plaveckého bazénu i ve vodě • adekvátně reaguje na krizovou situaci • ovládá vybranou plaveckou techniku s ohledem na individuální předpoklady		

Svět (1.stupeň)

Svět (1.stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Svět je vyučován na prvním stupni v prvním až pátém ročníku bez striktního dělení na tematické celky. V tomto široce pojatém integrovaném předmětu jsou naplňovány výstupy z oblastí Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce (Pěstitelské práce, Příprava pokrmů). Zbylá část tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je integrován do prvostupňové výuky předmětu Studio. Časová dotace předmětu je 2 hodiny týdně v 1., 2. a 3. ročníku a 5 hodin týdně ve 4.-5. ročníku. Předmět se vyučuje v každém ročníku zvlášť.

Výuka klade důraz na mezipředmětové vztahy, mezioborové souvislosti a uvádí je do kontextu současného dění ve světě. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Důležitou roli v tomto předmětu hrají také výjezdy do volné přírody a na turisticky zajímavá místa.

V předmětu Svět realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV6 - Poznávání lidí
 - OSV7 - Mezilidské vztahy
 - OSV8 - Komunikace
 - OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova demokratického občana
 - VDO1 - Občanská společnost a škola
 - VDO2 - Občan, občanská společnost, stát
 - VDO4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- EGS1 - Evropa a svět nás zajímá
- EGS2 - Objevujeme Evropu a svět
- Multikulturní výchova
 - MV1 - Kulturní difference
 - MV2 - Lidské vztahy
 - MV3 - Etnický původ
- Environmentální výchova
 - EV1 - Ekosystémy
 - EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - EV4 - Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce s Průvodkou - systematicky od 4.-5. ročníku

Průvodky slouží k zprehlednění toho, co se žáci naučili a k plánování a sebeřízení.

- *k učení (práce s informacemi, nastavení cíle a jeho plnění)*
- *k řešení problémů (zodpovědnost za svá rozhodnutí, vyhledávání vhodných způsobů řešení)*
- *komunikativní (prezentace výsledků)*
- *občanské (respekt k názorům druhých, poskytnutí pomoci ostatním)*
- *pracovní (plánování a trpělivost, adaptabilita)*
- *digitální (cloudové úložiště s materiály, vzdálené odevzdávání)*

Prezentování výsledků práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své práce ostatním. Prezentace práce probíhá buď individuálně, nebo v různě velkých skupinách.

- *k učení (posuzování vlastní práce, vyhledávání a třídění informací, smysl a cíl učení)*

- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení, využití informačních a komunikačních prostředků)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry, přispívání k diskusi)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu na výsledky práce od okolí, plní povinnosti a závazky)*
- *digitální (tvoří vlastní digitální obsah, reflektuje přínos použití technologií)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje. Tento způsob rozvíjí kompetence:

- *k učení (koncentrace na učení, vyhledávání informací, samostatné pozorování a kritické posuzování, udržení pozornosti při diskusi)*
- *k řešení problémů (vnímání problémových situací, plánování způsobu jejich řešení, obhajoba svého názoru)*
- *komunikativní (naslouchání, respektování druhých)*
- *sociální a personální (práce s pravidly v týmu)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance k odlišnostem, respekt k tradicím)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své či skupiny, pochopení podstaty a rizika učiněného rozhodnutí)*

Práce s hypotézami

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli odvahu chybovat a to jim umožnilo kreativně přemýšlet o problémech. Svě přemýšlení se učí ověřovat pomocí dostupných zdrojů a následně své myšlenkové koncepty upravovat.

- *k učení (pasivní i aktivní používání odborných pojmů, vyhledávání a třídění informací, hledání souvislostí a propojování oblastí, rozvoj abstraktního myšlení)*
- *k řešení problémů (tvorba a ověřování hypotéz, ověřování praktické správnosti řešení)*
- *komunikativní (vyjadřování myšlenek, logické uspořádání sdělení)*
- *sociální a personální (respektování různých hledisek)*
- *digitální (získávání informací a vyhodnocování)*

Výjezdy

Pravidelnými jedno či vícedenními výjezdy jsou žákům zprostředkovávány zkušenosti nad rámec běžné výuky ve škole.

- *k učení (empirické pozorování, získávání dat v terénu, kreativní využívání znalostí, manuální zručnost)*

- k řešení problémů (vyhodnocení nebezpečných situací, hledání alternativních možností, orientace v přírodě)
- komunikativní (aktivní zapojení do společenského dění)
- sociální a personální (zodpovědné chování vůči svému zdraví i zdraví ostatních, kolektivní řešení problémů, altruistické chování)
- občanské (prohlubování vztahu k přírodnímu a kulturnímu bohatství)
- pracovní (ohleduplné chování vůči životnímu prostředí při práci a pohybu v přírodě)

Svět

Ročník: 1.-3.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• orientuje se v nejbližším okolí školy a ve škole, zvládá bezpečnou cestu do školy • popíše svůj domov, pojmenuje místnosti ve svém domově a určí jejich funkce, sdělí svou adresu • orientuje se v místě bydliště, začlení ho do příslušného kraje • orientuje se v nejbližším okolí obce, pojmenuje nejdůležitější budovy v obci • najde své bydliště na jednoduché mapce • pozná a pojmenuje vybrané státní symboly,	☐ Místo, kde žijeme škola, domov, místo bydliště a okolní krajina, Praha a okolí, riziková místa, Česká republika a její regiony, práce s mapou, krajina základní komunikační dovednosti pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva	VDO1 - demokratické vztahy/principy ve škole, práva a povinnosti žáků a průvodců EV1 - lidské sídlo - město/vesnice, les, pole,, vodní zdroje VDO2 - česká vlajka, hymna EV4 - naše obec OSV8 - rozvoj komunikačních dovedností, komunikace v různých situacích EV3 - změny v krajině EGS2 - naše vlast a Evropa

	státní svátky, pojmenuje naše hlavní město a své krajské město, vyjmenuje a ukáže na mapě sousední státy ČR • pozná základní typy krajiny a jejich zobrazení na mapě, pozná světové strany, zvládá základní orientaci na mapě		EGS1 - naši sousedé v Evropě EV1 - různé druhy krajiny
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• pojmenuje členy rodiny a rozezná jejich funkce v rámci rodiny, pojmenuje význam rodinných oslav a svátků • rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy, pojmenuje povinnosti členů vlastní rodiny, vyjádří své místo v rodině • rozliší povolání dříve a nyní, správně přiřadí určené pracovní pomůcky k určenému povolání, popíše zaměstnání rodičů • usiluje o dobré vztahy ve třídě, rozliší nevhodné chování, ovládá základy	☐ Lidé kolem nás rodina a její členové, mezilidské vztahy, povolání, pracovní činnosti, lidské vztahy, slušné chování, tolerance partnerství, manželství, rodičovství	OSV6 - vzájemné poznávání se ve věkovce, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v nich OSV7 - péče o dobré vztahy, respektování druhých OSV11 - projevy postojů a hodnot v chování lidí VDO4 - principy demokracie

	slušného chování • seznámí se s principy demokracie, uvědomuje si různé schopnosti lidí a důležitost tolerance k ostatním lidem		
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• pojmenuje a používá časové jednotky, orientuje se v kalendáři, stanoví datum, porovnává minulost a přítomnost, zamyslí se nad budoucností • seznámí se se základním dělením minulosti, • poznává vybrané báje a pověsti, • seznámí se s kronikou obce a vybranými slavnými rodáky obce, • poznává vybrané kulturní a historické památky v obci a v regionu, poznává vybrané vynálezy z minulosti, státní svátky a státní symboly, • seznámí se s průběhem lidského života	☐ Lidé a čas čas, orientace v čase, časový řád Praha/ bydliště - pověsti a historické památky, státní svátky, historické postavy	EGS2 - naše vlast a Evropa MV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MV1 - individualita člověka, člověk jako součást etnika, respektování zvláštností různých etnik MV2 - vztahy mezi kulturami, předsudky, principy slušného chování

	• aplikuje základní poznatky o sobě, o rodině, o společnosti		
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	• vyjmenuje roční období, určuje měsíce, dny, týdny, používá kalendář, určuje čas • rozpozná vybrané druhy živočichů, rostlin a plodů • rozliší nejznámější rostliny a živočichy ve svém okolí a popíše jejich změny v závislosti na ročních obdobích, pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny, dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji • uvědomuje si polohu planety Země v rámci sluneční soustavy, třídí přírodniny, uvědomuje si rozdíly mezi výtvary lidí a výtvary přírody • poznává základní vlastnosti látek a změří je pomocí jednoduchých	☐ Rozmanitost přírody roční období, počasí živočiškové, rostliny, houby stavba těla rostlin a živočichů živá a neživá příroda	EV3,4 - změny v krajině, výskyt rostlin a živočichů, změny podmínek, mírnější zimy, suchá léta EV3 - ochrana přírody a kulturních památek

	nástrojů		
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při	• zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny, rozpozná některé obvyklé příznaky běžných nemocí, chápe význam zdravé stravy pro své zdraví • rozeznává nebezpečná místa doma i ve svém okolí, uplatňuje způsoby bezpečného chování, rozpozná na koho se obrátit v situaci ohrožení, reaguje odpovídajícím způsobem na pokyny dospělého v mimořádných situacích • rozezná dobré a špatné chování, v případě potřeby nabídne pomoc, snaží se o dobré vztahy ve třídě a ve škole, chová se bezpečně při setkání s cizími lidmi • určí a pojmenuje základní části lidského těla • rozezná význam zdravé	☐ Člověk a jeho zdraví Zdraví a nemoc Osobní bezpečí Dopravní výchova Hygiena, zdraví Lidské tělo, část lidského těla Prevence nemocí a úrazů Ochrana zdraví Osobní bezpečí Krizové situace Vhodná skladba stravy, pitný režim	EV4 - možnosti a způsoby ochrany zdraví OSV11 - analýzy projevů postojů a hodnot v chování lidí OSV7 - empatie a pomoc druhým, péče o dobré vztahy EV4 - možnosti a způsoby ochrany zdraví, životní styl OSV8 - rozvoj komunikačních dovedností (telefonní hovory)

mimořádných událostech	výživy na své zdraví, orientuje se v režimu dne (práce, volný čas), v případě úrazu přivolá pomoc dospělého • poskytne první pomoc dle svých možností, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné žáky, reaguje odpovídajícím způsobem na pokyny dospělých v případě mimořádných událostí, uvědomuje si jednotlivé složky IZS a telefonní čísla na ně • projevuje vhodným chováním vztah ke svému zdraví, dodržuje základní pravidla účastníků silničního provozu		
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	• pečuje o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření • zasévá semínka rostlin	☐ Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, půda, osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti (na zahradě dle možností)	EV2 - základní podmínky života

		Pokojové rostliny	
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	• orientuje se v základních pravidlech správného společenského chování a stolování • zkouší nachystat jednoduchou tabuli	☐ Příprava pokrmů Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	MV2 - uplatňování principu slušného chování OSV9 - kooperace

Svět

Ročník: 4.-5.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a	• určí polohu svého bydliště, polohu v krajině, minulost i současnost obce, riziková místa a situace • popíše zemský povrch, vodstvo, orientační body a linie svého regionu • orientuje se podle mapy • dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • vyhledává jednoduché údaje o přírodních	☐ Místo, kde žijeme - domov, krajina v okolí domova, Praha - Riziková místa ☐ Plány a mapy, světové strany , mapa, měřítko mapy, orientace v přírodě, sebepoznání, sebehodnocení, Měřítko map, typy map ☐ Povrch a vodstvo ČR - Města ČR - Města Evropy	OSV10 - jízda MHD po Praze s možností chybovat EGS2 - hledání na mapě Evropy, sdílení zážitků z cestování do zahraničí

sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy - vyhledává významná města daných regionů, určuje jejich přínos pro zemi • seznamuje se s různými měřítky. Využívá měřítko mapy ke zjištění skutečné vzdálenosti • prezentuje odlišný způsob života v jednotlivých zemích • definuje základy státního zřízení a politického systému ČR • popíše státní správu a samosprávu našeho státu - vybere a definuje symboly našeho státu a jejich význam	☐ Příroda a lidé - Jízdní řád - Počasí a podnebí ☐ Státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly	
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	• dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami - spoluvytváří pravidla třídy • obhájí své názory, argumentuje. Kooperuje,	☐ Lidé kolem nás ☐ Demokratická práva občanů, základní pravidla spolupráce	VDO1 - demokratické principy ve škole (setkání "Ráno") OSV11 - řešení běžných konfliktů v rámci celé třídy

ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	hledá společná řešení daného problému • seznamuje se základními lidskými právy, dbá na jejich dodržování • rozlišuje vlastnictví soukromé, veřejné, osobní a společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz úspory, půjčky • používá bankovky a mince v běžných situacích - Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí důvody pro půjčku a spoření	☐ Sebepoznání, sebehodnocení ☐ Vyjádření povzbuzení, soucitu ☐ Ochrana životního prostředí ☐ Pravidla školy	MV2 - předsudky
ČJS-5-3-01pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k	• orientuje se na časové ose - vyhledává	☐ Lidé a čas	MV3 - historické souvislosti dnešních etnických konfliktů

pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	významné události - chápe dějiny jako časový sled událostí - využívá časové údaje k pochopení vztahů mezi ději a jevy • vyhledává informace v odborné literatuře, využívá knihovny a muzea - vyhledává, třídí a orientuje se v odborné literatuře - obhazuje své názory a poznatky - prezentuje zjištěné informace - seznamuje se s významnými historickými památkami, zvláště regionálními • seznamuje se se způsobem života v jednotlivých historických obdobích - poznává odlišnost způsobu života v minulosti a současnosti	☐ Čas, orientace v čase ☐ Život v dávných dobách a dnes	
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi	• objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou - objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody -	☐ Rozmanitost přírody ☐ Rovnováhy v přírodě	EV1 - hra Ekosystémy (na výjezdu) EV3 - dopady lidské průmyslové

konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - kategorizuje druhy rostlin, hub a živočichů - popíše stavbu těla nejznámějších druhů živočichů, rostlin, jejich význam v přírodě a pro člověka - definuje znaky života, životní projevy a potřeby rostlin a živočichů • objasní, zdůvodní střídání ročních období, dne a noci - vyhledává, zobecňuje, zpracovává informace o sluneční - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • prakticky třídí organismy do známých skupin, používá k tomu i klíče a atlasy • vyjadřuje odpovědnost lidí při ochraně a tvorbě	☐ Ekosystémy ☐ Vztahy v přírodě ☐ Vesmír a Země, planety, Sluneční soustava ☐ Životní podmínky, živá a neživá příroda, podnebí a počasí ☐ Znaky života ☐ Ekologie, ochrana přírody	činnosti na lidi a životní prostředí (např.: Horní Jiřetín) MED5 - Přemýšlení nad souvislostmi u konkrétních článků
---	---	---	---

ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	životního prostředí, ochraně rostlin a živočichů - diskutuje o likvidaci odpadů, vyjadřuje svůj názor, hodnotí názory ostatních - uvědomuje si nebezpečí živelných pohrom a ekologických katastrof • zkoumá, zachycuje, podrobně popisuje jednoduchý pokus		
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné	• definuje životní potřeby a projevy člověka, znaky života - funkci a význam - vysvětlí základní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoje jedince • orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - objasní biologické a psychické změny v dospívání i ve stáří • účelně plánuje svůj čas podle vlastních potřeb s	☐ Člověk a jeho zdraví ☐ Lidské tělo, stavba lidského těla, odlišnost pohlaví ☐ Posloupnost vývoje člověka ☐ Péče o zdraví, zdravý životní styl ☐ Zneužívání návykových látek a sexuální zneužívání	

způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	ohledem na oprávněné nároky jiných osob • definuje rizikové prostředí - na modelových situacích demonstruje bezpečné chování v rizikových situacích, v silničním provozu v roli chodce i cyklisty, v krizových situacích (šikana, týrání, sexuální obtěžování, brutalita) • na modelových situacích předvádí, jak odmítnout návykovou látku, obhájí svůj názor na návykové látky • zdůvodní nezbytnost zdravého denního režimu, pitného režimu, pohybového režimu a zdravé stravy pro zdraví člověka - vysvětlí pojmy intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika • ošetří drobné úrazy a poranění - na modelových situacích předvede základy první pomoci - V	☐ Krizové situace - vhodná/nevhodná místa pro hru ☐ Návykové látky, počítače, závislost, komunikace prostřednictvím elektronických médií ☐ Podpora zdraví, správná výživa, výběr, způsob a uchovávání potravin ☐ Vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci a jejich prevence ☐ První pomoc, přivolání pomoc	
--	--	--	--

	případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc		
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti pracovního prostředí při pěstování rostlin, poskytne první pomoc při úrazu • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, vede pokusy a pozorování, provádí základní pěstitelské práce, ošetřuje pokojové rostliny • uvědomuje si užitečnost léčivých rostlin, ale i riziko jejich zneužití k výrobě drog • upevňuje si rozdíl mezi setím a sázením	☐ Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, půda, osivo ☐ Pěstování rostlin ze semen v místnosti (na zahradě dle možností) ☐ Množení rostlin ☐ Rostliny jedovaté	
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a	• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti pracovního prostředí při práci v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazu • orientuje se v základním vybavení kuchyně, ovládá jednoduché kuchyňské	☐ Příprava pokrmů ☐ Jednoduchá úprava stolu ☐ Pravidla správného stolování ☐ Výběr a nákup potravin	

společenského chování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	spotřebiče • nakupuje přiměřené množství potravin a vhodně je skladuje • seznámí se se základními způsoby úpravy pokrmů, připraví jednoduchý pokrm • osvojí si dovednost správného stolování a slušného chování při jídle	☐ Bezpečnost a ochrana při práci	
---	--	--	--

Studio (1.stupeň)

Studio (1. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Studio je vyučován na 1. a 2. stupni od prvního do devátého ročníku. Předmět Studio na prvním stupni naplňuje výstupy ze vzdělávací oblasti Umění a kultura, a to z obou vzdělávacích oborů (Hudební Výchova, Výtvarná výchova). Na prvním stupni jsou též do předmětu integrovány dva povinné tematické okruhy ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti). Zbytek tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (Pěstitelské práce, Příprava pokrmů) je integrován do prvostupňové výuky předmětu Svět. Předmět Studio je na prvním stupni vyučován od 1. do 5. ročníku. Časová dotace předmětu na prvním stupni je tři hodiny týdně. Předmět se vyučuje v návaznosti na aktuální organizačně-technické podmínky Naší školy buď po jednotlivých ročnících, nebo po dvou až třech spojených ročnících.

Umění a kultura je žákům představována jako soubor prolínajících se množin, kdy v jednotlivých oborech dochází ke vzájemnému ovlivňování a překračování. Předmět směřuje k propojování jednotlivých tvůrčích oborů a hledání podobností a spojení mezi nimi. Studio je tedy kreativní platforma propojující hudební a výtvarnou výchovu a řemeslo.

Výuka ve **výtvarné části** předmětu:

Probíhá v cca měsíčních tematických blocích. Měsíční tematické bloky jsou v případě prvního stupně zpravidla děleny do menších dílčích zadání. Bloky v sobě propojují učivo vzdělávacího oboru Výtvarná výchova s některými oblastmi vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Na prvním stupni se ve výtvarné části Studia klade důraz na osvojení základů výtvarných technik, řemeslných dovedností, pracovních metod a procesů. Žáci se postupně seznamují se základními výtvarnými pomůckami a materiály a způsobem jejich použití. Jsou motivováni k jejich bezpečnému a sebevědomému použití. Žáci se seznamují s elementárními náměty, obsahy a tématy, která se ve výtvarném umění objevují. Žáci jsou vedeni k rozvíjení tvořivosti a výtvarnému experimentování. Esenciální roli hraje rozvoj fantazie, představivosti a podpora sebevyjádření.

Výtvarné umění je žákům představováno jako systém komunikace a důležitý nástroj k poznávání a reflektování vnitřního i okolního světa. Zdůrazňuje se přesah výtvarného umění do dalších oborů lidské činnosti, učebních předmětů a běžného života.

Do výuky jsou často zařazovány prvky prožitkového vyučování. Jednou z možností výuky je systematické navštěvování galerií, muzeí a dalších kulturních institucí a památek. Dle možností jsou také do výuky zařazovány exkurze, workshopy a další kulturní programy.

Výuka v **hudební části** předmětu:

Hodina probíhá jednou týdně v předmětu Studio. Tato hudební sekce vede žáky k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu pomocí rytmických cvičení, instrumentálních dovedností i pohybových a poslechových aktivit. Cílem hudební výchovy je vést žáky k uvědomění, že hudba je všude kolem nás, jeden ze svébytných vyjadřovacích prostředků. Hudební aktivity, zpívání a rytmická cvičení slouží především k rozvoji osobnosti žáka a jeho hudebnosti, jež se následně projevuje v jeho sluchových, pěveckých, pohybových, instrumentálních dovednostech. Výuka probíhá především v prostorách školy, nicméně i některá cvičení a aktivity mohou být formou zajímavější výuky přesunuty do venkovních prostor města či přírody.

V předmětu Studio jsou na 1. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - OSV4 - Psychohygiena
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV8 - Komunikace
 - OSV9 - Kooperace a kompetice
- Výchova demokratického občana
 - VDO2 - Občan, občanská společnost, stát
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS1 - Evropa a svět nás zajímá
- Multikulturní výchova
 - MV1 - Kulturní difference
 - MV2 - Lidské vztahy
- Environmentální výchova
 - EV4 - Vztah člověka k prostředí

- Mediální výchova
 - MED4 - Vnímání autora mediálních sdělení
 - MED6 - Tvorba mediálního sdělení
 - MED7 - Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie

Prožitkové vyučování

Zapojováním výjezdů, herních prvků a pohybových, dramatických či audiovizuálních aktivit jsou žáci vedeni k multisenzorickému chápání umění. Učí se chápat kulturu a kreativitu rozšířeným způsobem.

- *k učení (tvorba komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy, experimentování)*
- *komunikativní (rozumí různým typům záznamů, gest, zvuků a tvořivě je využívá k rozvoji)*
- *sociální a personální (spolupráce ve skupině, přijímání nových rolí)*
- *digitální (vnímání a posuzování digitálního audiovizuálního záznamu či obsahu)*

Prezentace vlastních děl

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky tvorby ostatním. Prezentace práce probíhá buď individuálně nebo v různě velkých skupinách.

- *k učení (hodnocení výsledků vlastní práce a diskuze o nich, smysl a cíl učení)*
- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení, interpretace a porozumění)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu od okolí)*

Návštěvy výstav, památek a kulturních institucí

Žákům je jejich prostřednictvím umožněn přímý kontakt s kulturním dědictvím, s jedinečností a nenahraditelností kulturního bohatství a seznamují se nutností jeho ochrany. Získávají základní přehled o podobách výtvarného umění, architektury a designu. Žáci jsou vystaveni působení různorodých uměleckých vyjádření a jsou vedeni k jejich zkoumání. Jsou motivováni k inspirativnímu kulturnímu životu. Seznamují se se základními typy kulturních institucí a pravidly kultivovaného chování v nich.

- *k učení (komplexní pohled na společenské a kulturní jevy)*

- *komunikativní (porozumění obrazovým materiálům a různým typům záznamů či komunikačním prostředkům, diskutování, naslouchání)*
- *sociální a personální (respektování různých hledisek, čerpání poučení z myšlení a práce jiných lidí)*
- *občanské (tradice a kulturní a historické dědictví, pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivní kulturní život)*
- *digitální (porozumění vlivu digitálních technologií na výtvarné umění)*

Individuální a týmová práce

Žáci jsou vedeni k samostatné i týmové tvorbě a k ujasnění, která forma práce je jim bližší.

- *k učení (koncentrace na učení, plánování, organizace a řízení vlastního učení, samostatné pozorování a experiment)*
- *k řešení problémů (samostatné řešení problémů, aplikace osvědčených postupů při řešení problémů, obhájení rozhodnutí a odpovědnost za ně)*
- *komunikativní (naslouchání druhým a porozumění, obhajoba vlastního názoru, brainstorming)*
- *sociální a personální (uvědomění své jedinečnosti a talentu, seberealizace, práce s pravidly v týmu, spolupráce ve skupině, ohleduplnost a úcta k ostatním, poskytnutí pomoci)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance)*
- *pracovní (odpovědnost za výsledky práce své či skupiny, adaptace na pracovní podmínky, plnění povinností a závazků)*
- *digitální (vytváření audiovizuálního, grafického či obrazového materiálu za pomoci digitálních technologií)*

Společná diskuse

Prostřednictvím diskutování a promluvy o uměleckých dílech, kulturních akcích a zážitcích jsou žáci podněcováni ke sdílení názorů a společnému hledání možných významů a nových souvislostí v uměleckých dílech vybraných i samostatně vytvořených.

- *k učení (udržení pozornosti při výkladu či v diskusi, uvádění věcí do souvislostí, propojování poznatků do širších celků)*
- *komunikativní (formulace názorů a myšlenek)*
- *sociální a personální (přispívání k debatám a diskusím, respektování různých názorů a hledisek)*

Mezipředmětové přesahy a vazby

Žáci jsou vedeni ke zkoumání přesahů mezi uměním a dalšími obory lidské činnosti. Jsou motivováni k objevování a uvědomování souvztahností uměleckého a mimouměleckého. Na úrovni školní výuky se může jednat o tématická propojení s látkou v jiných předmětech, exkurze či výjezdy propojující různé vzdělávací obsahy.

- *k učení (propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí, propojení a systematizace informací, komplexní pohled)*

- *komunikativní (porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jejich tvořivé využití)*
- *sociální a personální (respektování různých hledisek, čerpání poučení z práce druhých)*
- *pracovní (kulturní a společenská hodnota práce, využití znalostí a zkušeností z různých oblastí)*
- *digitální (vnímání přesahu a vzájemného ovlivňování výtvarného umění a digitálních médií)*

Tvorba mimo školní budovu

Prostřednictvím tvorby mimo školní budovu jsou žáci vedeni k základům výtvarné tvorby v krajině a ve veřejném prostoru. To jim umožňuje práci v jiném měřítku a s jinými materiály. Tvorba venku také žákům otevírá témata kultivace veřejného prostoru, přemýšlení nad estetickým rozměrem veřejného prostoru, krajiny apod. Zároveň jde o možnost představit tvorbu žáků širšímu publiku a vytvářet nové sociální situace, na které žáci mohou reagovat.

- *k učení (pozorování, tvorba v terénu)*
- *komunikativní (diskuse, obhajoba názoru, formulace a vyjadřování, tvořivé zapojení do společenského dění)*
- *občanské (ochrana životního prostředí, kulturních a společenských hodnot)*
- *pracovní (různorodá hlediska výsledků pracovní činnosti)*

Studio / Výtvarná výchova

Ročník:

1.-3.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	• rozpoznává základní prvky vizuálně obrazného vyjádření a dovede je pojmenovat • organizuje pracovní	☐ elementy umění (prostor, barva, textura, odstín, tvar, objem, linie) ☐ péče o náčiní	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, zapamatování

	prostor • dodržuje hygienu práce • pečuje o výtvarné náčiní	☐ úklid a hygiena při výtvarné práci	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• tvoří plošná i prostorová díla • zvládá základní metody práce s linií, tvarem, objemem, barvou, objektem • uplatňuje v tvorbě vlastní nápady, zkušenosti a vize • kombinuje techniky • tvoří v přírodě a v plenéru, inspiruje se přírodou • pracuje výtvarným způsobem s přírodninami a přírodními materiály	☐ práce se základními výtvarnými nástroji a technikami a jejich kombinace ☐ plošná tvorba ☐ prostorová tvorba ☐ výtvarné vyjádření emocí, prožitků či představ ☐ základy kompozice ☐ tvarová asociace ☐ tvorba v přírodě ☐ landart ☐ výrobky z přírodnin a přírodě blízkých materiálů	OSV5 - uplatnění vlastních nápadů, originality a experimentu EV4 - přírodní i sociální prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot, vnímání estetických kvalit prostředí

VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vyjadřuje je	• výtvarně vyjadřuje zkušenosti získané ostatními smysly, pocity a nálady	☐ výtvarné vyjádření podnětů vnímaných nevizuálními smysly	OSV8 - neverbální komunikace prostřednictvím vizuálně obrazných vyjádření
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	• zapojuje se do skupinových promluv o uměleckých dílech • elementárně formuluje názor na vizuálně obrazné vyjádření a svůj názor zdůvodní • oceňuje hodnotu výtvarného umění a kulturního dědictví	☐ návštěvy výstav ☐ pravidla kultivovaného chování v kulturních institucích	OSV8 - vedení dialogu, zapojení se do skupinových diskuzí, naslouchání
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• oceňuje hodnotu kulturních odlišností a rozmanitosti • chápe výtvarné dílo jako způsob komunikace • představuje výsledky své tvůrčí práce a přijímá zpětnou vazbu	☐ jednoduché diskuze o výtvarných dílech ☐ krátké prezentace vlastní práce třídě, či rodičům	MV2 - vztahy mezi kulturami, respekt ke kulturním odlišnostem OSV8 - komunikace obsahu pomocí výtvarného vyjádření

Studio / Výtvarná výchova

4.-5.

Ročník:

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	- rozpozná malbu, kresbu, grafiku, fotografii, objekt, sochu, architekturu, uvědomuje si jejich odlišnosti - využívá světlostní a barevné kontrasty ve vlastní tvorbě - elementárně pracuje s kompozicí a proporcí	☐ základy stínování ☐ kontrasty ☐ kompozice a základy proporcí ☐ vizuální rytmus ☐ barevná skladba a barevný kruh	
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	- vědomě volí vhodné výtvarné prostředky a formy pro výtvarné vyjádření vlastních nápadů, pocitů, nálad a představ - ověřuje komunikační účinek vlastního díla - vědomě kombinuje základní prvky vizuálně obrazného vyjádření	☐ prostorová tvorba (např. plastika, socha, instalace, model) za použití různých materiálů ☐ plošná tvorba různými technikami ☐ kombinování motivů a prvků	OSV8 - komunikace obsahů pomocí výtvarného vyjádření

	• lineárně, barevně či tvarově člení plochu • vytváří prostorová díla kombinací postupů a technik • popíše rozdíl mezi plastikou a sochou • používá tělo jako výtvarný nástroj • zjednodušeně nakreslí portrét a lidskou figuru	☐ nadživotní, podživotní, životní velikost ☐ portrét a figura ☐ performance a práce s tělem ☐ expresivní formy ☐ automatická kresba ☐ výtvarný přepis skutečnosti	
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	• ve své tvorbě využívá možnosti vnímání dalšími smysly (sluch a hmat, pohyb) • vědomě uplatňuje při tvorbě různé druhy povrchů, zlomů, hran apod. • převádí sluchové a hmatové vjemy do výtvarné tvorby • v tvorbě elementárně uplatňuje prvky videa a	☐ modelování ☐ textura a povrchová úprava ☐ reliéfní formy ☐ statické a dynamické formy ☐ audiovizuální postupy ☐ vizualizace hudby	MED6 - tvorba mediálního sdělení, technologické možnosti a jejich omezení EV4 - přírodní i sociální prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot, vnímání estetických kvalit prostředí

	fotografie • elementárně pracuje s přírodními materiály a přírodninami • tvoří v přírodě a v plenéru, s dopomocí vybírá esteticky libý výsek krajiny		
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	• experimentuje s formami a technikami a uplatňuje kreativitu a originalitu • základně interpretuje tvorbu jiných a srovnává ji s vlastní tvorbou – hledá v ní základní průniky, podobnosti a rozdíly • v tvorbě elementárně uplatňuje prvky fotografie	☐ experimentální postupy tvorby ☐ individuální výběr prostředků a témat ☐ interpretace a základy komparace	OSV5 - uplatnění vlastních nápadů, originality a experimentu MED4 - identifikování postojů a názorů autora vizuálně obrazného vyjádření
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	• sdělí zdroje inspirace pro vlastní tvorbu • respektuje a inspiruje se tvorbou spolužáků • představí vlastní či týmové umělecké práce ve škole • popíše proces tvorby • přijímá odlišné	☐ práce se zdroji inspirace (časopisy, knihy, web) ☐ týmová tvorba ☐ prezentace práce samostatně a v týmu ☐ společné diskuze	OSV8 - verbální prezentace vlastního díla, vedení dialogu
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral			OSV8 - naslouchání, respekt k jinému názoru OSV9 - skupinová komunikace a

či upravil	interpretace vlastní tvorby • vnímá proměnu obsahu díla v závislosti na kontextu • tvoří v týmu • vyjmenuje několik pražských kulturních institucí (galerie, muzeum, apod.)	☐ základní orientace v kulturních institucích	spolupráce, organizace práce ve skupině
------------	--	--	---

Studio / Člověk a svět práce (Práce s drobným materiálem)

Ročník: 1.-3.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• porozumí slovnímu návodu a postupuje dle něj • je schopen řídit pracovní proces • zapojuje se do práce ve dvojici či menší skupině • přiměřeně pracuje s drobnými materiály • pracuje s přírodními materiály a dokáže je rozpoznat	☐ práce s kartonem a papírem ☐ (stříhání, lepení, skládání, vytrhávání, vrstvení) ☐ práce s netradičními či přírodními materiály	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy			
		☐ práce s modelovací hmotou	

		☐ jednoduché pracovní operace a postupy	
--	--	--	--

Studio / Člověk a svět práce (Práce s drobným materiálem)

Ročník: 4.-5.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	• volí vhodné pracovní postupy vzhledem k zamýšlenému výrobku • plánuje práci • pracuje v týmu • získává tvořivý postoj k pracovní činnosti a výrobě • zapojuje vlastní představivost při práci s drobnými materiály	☐ práce s papírem, kartony, lepicí páskou ☐ měření a přesné stříhání ☐ základy práce s odlamovacím nožem ☐ práce s dráty ☐ doplňky, ozdoby ☐ experimentální a volná práce s drobným materiálem ☐ práce s přírodními materiály	OSV9 - skupinová komunikace a spolupráce, organizace práce ve skupině

		☐ organizace práce individuální i týmové	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- využívá v práci tradiční materiály, řemesla a motivy - vyjmenuje některé z našich tradičních výrobků - uvede několik příkladů lidových řemesel	☐ práce s prvky lidových tradic	EGS1 - lidové zvyky a tradice MV1 - rozmanitost kultur a hodnot, vědomí vlastní kulturní identity, zvláštnosti etnik
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- volí vhodné pracovní postupy a nástroje vzhledem k zpracovávanému materiálu - popíše účel a fungování některých základních pracovních pomůcek - rozpozná typické vlastnosti některých materiálů	☐ práce s různorodými nástroji a materiály ☐ funkce pomůcek a nástrojů	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- dodrží zásady hygieny a bezpečnosti při práci s drobnými materiály - udržuje pracovní místo čisté a přehledné - popíše postup při první pomoci zraněnému	☐ pravidla bezpečnosti a hygieny při práci ☐ základy první pomoci zraněnému	

Studio / Člověk a svět práce (Konstrukční činnosti)**Ročník: 1.-3.**

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• ovládá jednoduché pracovní postupy • provádí jednoduchou montáž a demontáž • vyjmenuje a používá různé druhy stavebnic • ovládá způsoby spojení jednotlivých dílců stavebnice	☐ jednoduché stavby a výrobky ze stavebnic ☐ základní montážní a demontážní práce ☐ základy stability konstrukcí	

Studio / Člověk a svět práce (Konstrukční činnosti)**Ročník: 4.-5.**

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• dle návodu provede montáž a demontáž jednoduchého objektu • staví kompaktní a stabilní objekty kombinací různých dílů stavebnice • používá vlastní kreativitu	☐ montáž a demontáž stavebnice ☐ volná tvorba se stavebnicí ☐ balanční stavby	OSV5 - kreativita

	při práci se stavebnicí • zorganizuje si a časově rozvrhne práci		
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	• porozumí slovnímu návodu a dodrží jej • rozumí pojmům, poznámkám, značkám a symbolům používaným v jednoduchých návodech • pracuje se stavebnicemi podle tištěného či kresleného návodu, předlohy, náčrtu	☐ práce pomocí návodu, náčrtu, předlohy	OSV1 - cvičení pozornosti a soustředění, zapamatování, řešení problémů
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	• udrží pořádek na pracovním prostoru • zná a dodrží zásady hygieny a bezpečnosti • na příkladech popíše postup v případě úrazu • v modelové situaci ošetří drobné poranění	☐ zásady hygieny a bezpečnosti práce se stavebnicemi ☐ základy ošetřování a poskytování první pomoci	

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
HV-3-1-01 zpívá intonačně čistě v jednohlase	• zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty • snaží se udržet správný rytmus • jednohlasně zpívá píseň v kolektivu • snaží se udržet melodii	☐ rozezpívání se ☐ kolektivní jednohlasné zpívání ☐ básničky, říkadla	OSV1 - cílené cvičení na udržení pozornosti a soustředění OSV9 - přizpůsobení síly hlasu a výšky tónu ve skupině dalších zpěváků MV1 - poznávání odlišných kulturních prostředí v minulých stoletích prostřednictvím říkadel, pranostik a lidových písní
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	• zvládá základy dechových hlasových i rytmických cvičení • snaží se správně a zřetelně vyslovovat • aktivně se zapojuje do improvizčních her a cvičení	☐ rozšiřování hlasového projevu ☐ práce s bránicí ☐ dechová, hlasová a rytmická cvičení ☐ jazykolamy	OSV5 - tvořivá hudební improvizace OSV8 - rétorika, řeč zvuků
HV- 3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• zná nejjednodušší nástroje • ví jaké zvuky dané nástroje vydávají • aktivně se zúčastňuje hry	☐ hudební improvizace ☐ rytmický doprovod k písním	OSV8 - hra na nástroj

	na nástroj	☐ povídání si o hudebních nástrojích ☐ ukázky videí na internetu	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• reaguje pohybem na rytmus hudby • vyjadřuje hudbu tancem • reaguje pohybem na rytmické změny hudby	☐ hudební etudy ☐ hudební a taneční improvizace ☐ vnímání prostoru ☐ vnímání rytmu ☐ taneční hry se zpěvem ☐ pantomima	OSV8 - řeč těla, vnímání hudby vlastním tělem OSV1 - rytmická cvičení na rozvíjení pozornosti vůči rytmu
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• věnuje pozornost poslechu skladby • učí se rozpoznávat čistotu tónu • vnímá dynamiku písní	☐ poslechové aktivity ☐ vztahy mezi tóny ☐ kvality tónů ☐ dynamika	MED4 - poslech zvukových médií VDO2 - poslech české hymny OSV1 - rozšiřování sluchového spektra
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální,	• učí se rozpoznávat hudební nástroje, jak zvukově tak i vizuálně	☐ poslechové aktivity ☐ hudební nástroje	OSV1 - soustředění na poslech a rozpoznání hudebního nástroje

instrumentální a vokálně instrumentální	• věnuje pozornost poslechu hudby a následnému rozlišení hudebních nástrojů • ví jaký je rozdíl mezi instrumentální a vokální hudbou	☐ lidský hlas - hlasové ústrojí ☐ instrumentální a vokální hudba	OSV4 - učí se chápat hudbu a umění jako prostředek vnímání a vyjadřování vlastních pocitů OSV8 - poznávání a ovládání vlastního hlasu, hlasová hygiena
---	---	---	--

Studio / Hudební výchova

Ročník: 4.-5.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• zpívá písně ve svém individuálním rozsahu • aktivně se zúčastňuje všech aktivit a společného zpívání • umí některé písně zpaměti	☐ jednohlas a vícehlas ☐ hudební rytmus - rytmická cvičení ☐ hudební hry ☐ dechová cvičení	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	• propojí svoje individuální schopnosti s hudbou • učí se základní c-dur stupnici • pracuje jako jednotlivec i ve skupině	☐ c-dur stupnice ☐ improvizální tvorba ☐ práce ve skupině	OSV9 - ve skupině se chová ohleduplně ke svým spolužákům

		☐ notový zápis	
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	• využívá rytmické nástroje k doprovodu písní • kombinuje pěvecké a instrumentální dovednosti	☐ hra na hudební nástroje ☐ melodizace ☐ stylizace ☐ hudební improvizace ☐ hudební doprovod	OSV1 - rozvoj pozornosti v rytmu
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	• seznamuje se se základními hudebními formami • umí na základě poslechu určit jednoduché hudební formy • stává se pozorným posluchačem	☐ poslechová cvičení ☐ hudební styly a žánry ☐ hudební formy	MED4 - poslech zvukových médií
HV-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	• vymýšlí a realizuje v menší skupině hudební improvizaci • snaží se pozorně a s respektem vnímat práci druhých	☐ hudební hry a improvizace ☐ interpretace hudby	OSV5 - tvořivá hudební improvizace
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých	• odliší tóny podle síly, barvy a výšky	☐ hudebně výrazové prostředky	

hudebních výrazových prostředků	• je aktivním posluchačem znějící hudby • dokáže popsat své pocity ze skladeb • ví, co jsou to hudební výrazové prostředky	☐ poslechová cvičení ☐ interpretace hudby	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	• dokáže propojit hudbu a pohyb • spolupracuje ve skupině na menším tanečním vystoupení • snaží se následně prezentovat připravené vystoupení • je aktivním divákem a posluchačem • učí poskytnout konstruktivní kritiku jiným • učí se přijímat konstruktivní kritiku od ostatních	☐ pohybové vyjádření hudby ☐ práce ve skupinách ☐ prezentace ☐ reflexe	OSV9 - ve skupině se chová ohleduplně ke svým spolužákům

Matematika (1.stupeň)

Matematika (1. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je vyučován na prvním stupni od první do páté třídy. Časová dotace předmětu je pět hodin. V předmětu jsou naplňovány výstupy z oblasti Matematika a její aplikace. Předmět se vyučuje v každém ročníku zvlášť.

Výuka matematiky je založena na konstruktivistickém pojetí výuky inspirovaném "Hejného matematikou". Vyučování je založeno na budování schémat v myšlení žáků

, představivosti a rozvoji logického úsudku.

Při vyučování se řídí principy "Hejného matematiky" (budování schémat, práce v prostředích, prolínání témat, rozvoj osobnosti, skutečná motivace, reálné zkušenosti, radost z matematiky, vlastní poznatek, role učitele, práce s chybou, přiměřené výzvy a podpora a spolupráce). Dodržováním principů se výrazně posílí mezipředmětové vztahy, rozvoj klíčových kompetencí i realizace průřezových témat.

Dbá se na praktické uplatňování matematických poznatků - nejčastěji při úpravě školních prostor, na výjezdech, řešení běžných organizačních situací.

V předmětu Matematika jsou na 2. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV6 - Poznávání lidí
 - OSV7 - Mezilidské vztahy
 - OSV8 - Komunikace
 - OSV9 - Kooperace a kompetice
 - OSV10 - Řešení problému a rozhodovací dovednosti
 - OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchovné a vzdělávací strategie

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje. Úlohy řeší často společně, porovnávají různá řešení.

- *k učení (koncentrace na učení, udržení pozornosti při výkladu či v diskusi)*
- *k řešení problémů (obhajoba svého názoru)*
- *komunikativní (vzájemné interakce žáků, zejména schopnost porozumět různým typům písemných informací, schopnost formulovat a prezentovat vlastní myšlenku, interpretovat myšlenku spolužáka a efektivně pracovat ve skupině)*
- *sociální a personální (uvědomění své jedinečnosti a talentu, podpora pocitu seberealizace, práce s pravidly v týmu)*
- *občanská (rozvoj empatie a tolerance)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své skupiny)*
- *digitální (získává, vyhledává, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah)*

Gradované úlohy, Přiměřené výzvy

Série úloh a problémů různé náročnosti dovoluje žákům budovat vlastní řešitelné strategie a ty dále obohacovat, upřesňovat a rozvíjet.

- *k učení (intelektuální seberealizace díky pestré paletě podnětů podporuje motivaci k učení)*
- *sociální a personální (úspěšným řešením problémů se vzrůstající obtížností získává žák sebedůvěru a poznání)*
- *pracovní (radost, kterou zažívá žák ze svého úspěšného intelektuálního rozvoje, vytváří u něho potřebu smysluplně pracovat)*

Práce s chybou

Analýza chyby vede k hlubší zkušenosti, díky které si žáci pamatují dané poznatky. Neodhalujeme a nesoustředíme se na chyby, ale na jejich příčiny.

- *k učení (chyba vnímaná jako příležitost k učení)*
- *k řešení problémů (spekulativní přístup, který kultivuje kritické myšlení žáka)*
- *komunikativní (učí se vysvětlit, proč chybu udělali)*
- *pracovní (zbavování se strachu z chyby a následné paralýze při řešení)*

Budování schémat

Schémata se posilují, napojují a vyvozují se z nich obecné principy.

- *k učení (posílení autonomního poznávacího procesu žáka)*
- *k řešení problémů (dokáže obhájit svůj názor)*
- *komunikativní (sdělování vlastních schémat dovoluje druhému je využívat)*
- *sociální a personální (uvědomění si rozdílného vnímání schémat u lidí)*
- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil a zkvalitnil výsledky své práce)*

Matematika

Ročník: 1.-3.

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• orientuje se v desítkové soustavě do 1000 • aritmetické operace i vztahy mezi čísly pozná v různých kontextech sémantických i strukturálních • rozvíjí porozumění pro jednoduché kmenové zlomky • užívá závorky	První třída ☐ Numerace v oboru do 20 ☐ Modelování situací v prostředích hejného matematiky	OSV1 - rozvoj poznávacích schopností OSV5 - hledání různých řešení OSV8 - komunikace mezi žáky OSV9 - práce v týmu
		Druhá třída ☐ Numerace v oboru do 100 ☐ Násobky 10	OSV5 - hledání různých řešení

		☐ Modelování situací v prostředí hejného matematiky ☐ Propedeutika kmenových zlomků ☐ Propedeutika dvojkové soustavy ☐ Ikonický jazyk	OSV8 - komunikace se spolužáky OSV1 - poznávání nových prostředí
		Třetí třída ☐ Numerace v oboru do 1000 ☐ Modelování situací v prostředích hejného matematiky ☐ Propedeutika kmenových zlomků (počet částí veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce)	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- rozlišuje počítání v číselném oboru do 1000 - zapisuje a čte čísla v oboru do 1000 - chápe rovnost a nerovnost i v různých sémantických kontextech (např.: počet, délka, čas, peníze)	První třída ☐ Čtení čísel do 20 ☐ Píše čísla do 20 ☐ Porovnává čísla do 20	
		Druhá třída ☐ Porovnávání čísel v početních úlohách ☐ Rovnost v prostředí kroků a nerovnost v prostředí Dědy Lesoně	OSV10 - řešení úloh, hledání různých řešení OSV8 - spolupráce
		Třetí třída ☐ Porovnávání čísel v různých prostředích ☐ Číselná osa	

		☐ Číselné řady ☐ Zaokrouhlování ☐ Evidence souboru dat tabulkou	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• porovnává čísla a užívá číselnou osu do 1000 jak k modelování adresy, stavu, tak i změny a porovnávání • porovná trojciferná čísla pomocí číselné osy.	První třída ☐ Rytmus ☐ Propedeutika číselné osy (např.: uspořádání podle velikosti) ☐ Propedeutika cyklické adresy (např.: ciferník)	
		Druhá třída ☐ Pravidelnosti ☐ Propedeutika číselné osy ☐ Úlohy o věku	OSV6 - chápání rozdílností věku lidí
		Třetí třída ☐ Číselné rytmy a pravidelnosti ☐ Horizontální i vertikální modely číselné osy ☐ Pohyb po číselné ose (propedeutika záporných čísel) ☐ Číselná osa jako nástroj modelování (např.: úlohy o věku)	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• má vzhled do čtyř základních operací, z paměti provádí jednoduché operace, písemně zvládá sčítání,	První třída ☐ Pamětné řešení situací dynamických prostředích (např.: krokování)	

	odčítání a násobení v oboru do 1000 - dělí v oboru probraných násobílek (z paměti, případně s podporou tabulky N) - využívá početní operace k modelování sémantických situací	Druhá třída ☐ Násobení ☐ Dělení na části, dělení po částech	OSV11 - spravedlivé dělení
		Třetí třída ☐ Paměťové i písemné sčítání, odčítání a násobení ☐ Písemné odčítání obvyklým i modifikovaným způsobem ☐ Písemné násobení obvyklým i indickým způsobem ☐ Dělení v rozsahu malé násobilky (paměťové, případně s podporou tabulky N)	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- umí modelovat a řešit slovní úlohy - umí řešit analogické úlohy - ovládá některé řešitelské strategie jako pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy...	První třída ☐ Řešení slovních úloh ☐ Řešení situačních úloh ☐ Tvorba úloh	OSV5 - hledání neobvyklých řešení, podpora kreativity
		Druhá třída ☐ Řešení úloh sémantických (např.: kroky), strukturálních (např.: pavučiny) a slovních úloh ☐ Kombinatorické situace	OSV5 - rozvoj a podpora originality
		Třetí třída ☐ Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v	OSV5 - cvičení pro rozvoj pružnosti nápadů, originality

		prostředích sémantických i strukturálních. ☐ Kombinatorické situace	
--	--	---	--

Závislosti, vztahy a práce s daty

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	prohlubuje si znalosti o měření času v různých kontextech (minuty, hodiny, dny, týdny, měsíce, roky)	První třída ☐ Týden, hodiny, věk	OSV7 - vnímání pravidelně se opakujících činností, poznávání významu času v životě lidí
		Druhá třída ☐ Hodiny, kalendář	OSV7 - vnímání pravidelně se opakujících činností, poznávání významu času v životě lidí
		Třetí třída ☐ Hodiny, kalendář včetně úloh o věku ☐ Aritmetika ciferníku	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	umí editovat statistické i dynamické situace pomocí znaků, slov, tabulek a grafů	První třída ☐ Celé prostředí busu i krokování	OSV9 - spolupráce a společné hry
		Druhá třída	OSV7 - vztahy v rodině

	• umí z náhodných jevů vytvořit statistický soubor, eviduje soubor dat, organizuje je tabulkou i grafem	☐ Propedeutika statistiky ☐ Prostředí rodiny	
		Třetí třída ☐ Závislosti v různých (sémantických nebo strukturálních) matematických prostředích ☐ Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti ☐ Práce s parametrem jako propedeutika funkčního myšlení	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• používá jako tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 1000 • poznává některé obecné jevy z kombinatoriky, pravděpodobnosti, statistiky, z pravidelností a závislostí	První třída ☐ Doplnování tabulky ☐ Cesta v grafu ☐ Řešení grafu	
		Druhá třída ☐ Doplnování tabulky ☐ Cesta v grafu ☐ Řešení grafu ☐ Tvorba grafu	
		Třetí třída ☐ Doplnování chybějících údajů do strukturované tabulky (např.: bus, stovková tabulka) ☐ Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostním jevům	

		☐ Diagramy různých typů (vývojové, výstaviště, pavučiny, cyklostezky,...) ☐ Organizační principy	
--	--	---	--

Geometrie v rovině a v prostoru

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• umí pracovat s krychlovými stavbami a tělesy v různých reprezentacích • pozná různé jednoduché mnohoúhelníky, kruh, kružnici, dále kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli • seznamuje se s pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah, objem a vlastnostmi útvarů • umí narýsovat rovinné útvary. • využívá čtverečkováném papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D	První třída ☐ Orientace v prostoru ☐ Krychlové stavby ☐ Plán stavby ☐ Dřívkové stavby ☐ Papírové tvary (origami)	
		Druhá třída ☐ Rovinné útvary ☐ Geoboard a čtverečkováný papír ☐ Orientace v rovině (např.: cyklotrasy) ☐ Obvod a obsah ☐ Měření ☐ Stříhy/sítě krychle ☐ Parkety ☐ Krychlové stavby, jejich plány a proces konstrukce krychlových staveb	
		Třetí třída	

		☐ Rovinné útvary: čtverec, obdélník, pěti- a šestiúhelník, trojúhelník - rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý kruh a kružnice v různých prostředích ☐ Geodeska a kosočtverec, papír, mřížový útvar ☐ Krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys, proces konstrukce a přestavby krychlové stavby ☐ Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan ☐ Měření: objem, obsah, obvod	
--	--	---	--

Ročník: 4.-5.

Číslo a početní operace

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- počítá v číselném oboru přes 1 000 000 - umí řešit jednoduché úlohy s parametrem a zobecňovat získaná poznání	Čtvrtá třída ☐ Numerace v oboru do 1 000 000 ☐ Pořadí početních operací ☐ Modelování situací v prostředích hejného matematiky	Tematické okruhy jsou v předmětu Matematika naplňovány průběžně a napříč čtvrtým a pátým ročníkem díky Hejného metodě. OSV1 - cvičení pozornosti, soustředění, řešení problémů
		Pátá třída ☐ Numerace v oboru přes 1 000 000 ☐ Pořadí početních operací	

		☐ Modelování situací v prostředích hejného matematiky ☐ Zlomky (počet, veličina, úsečka, rovinný obrazec) ☐ Dělitelnost, grafy dělitelů	OSV2 - organizace vlastního času OSV5 - pružnost nápadů, vidět věci jinak
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- počítá v některých jiných číselných soustavách (souvislost mezi písemnými algoritmy) - řeší jednoduché rovnice a soustavy rovnic, přičemž využívá i jazyk písmen - umí pomocí modelů řešit úlohy se závorkami v oboru celých čísel - dělí dvoumístným číslem (se zbytkem) - umí účelně propojovat písemné a pamětné počítání	Čtvrtá třída ☐ Pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení ☐ Písemné odčítání obvyklým i modifikovaným způsobem ☐ Písemné násobení obvyklým i indickým způsobem ☐ Písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem) ☐ Pohyb po číselné ose - propedeutika záporných čísel ☐ Algebrogramy, hadi, pavučiny	OSV8 - naslouchání, dovednosti pro verbální a neverbální sdělování OSV9 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
		Pátá třída ☐ Pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení ☐ Bilanská a ciferníková aritmetika, triády ☐ Písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem) ☐ Násobilkové obdélníky, šipkové grafy, hadi ☐ Rovnice v různých prostředích	

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• provádí složitější operace na číselné ose (zahušťování, zvětšování, zmenšování, fragmentace, změna měřítka)	Čtvrtá třída ☐ Porovnávání čísel v různých prostředích ☐ Číselné řady ☐ Zaokrouhlování ☐ Měření a zaokrouhlování údajů ☐ Číselné rytmy a pravidelnosti ☐ Sémantické modely číselné osy	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• řeší slovní úlohy včetně úloh s antisignálem • umí tvořit analogické úlohy • buduje řešitelské strategie založené na použití simplifikace, izomorfismu, zobecňování a substituce	Pátá třída ☐ Porovnávání čísel v různých prostředích a jejich zaokrouhlování ☐ Číselné řady, číselné rytmy a pravidelnosti ☐ Figurální čísla	
		Čtvrtá třída ☐ Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích sémantických a strukturálních ☐ Kombinatorické situace	
		Pátá třída ☐ Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích hejného matematiky	

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	provádí operace se zlomky	Čtvrtá třída ☐ Kmenové zlomky v kontextu části (počtu, veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce) ☐ Zápis zlomku	
		Pátá třída ☐ Zlomky v kontextu části (počtu, veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce) ☐ Zápis zlomku	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	umí řešit jednoduché úlohy se zlomky	Pátá třída ☐ Uspořádání zlomků a jejich znázornění na číselné ose	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- umí řešit jednoduché úlohy s desetinnými čísly na číselné ose - umí přečíst desetinné číslo	Pátá třída ☐ Desetinná čísla ☐ Uspořádání desetinných čísel a jejich znázornění na číselné ose.	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	vyznačí a zapíše záporné číslo	Pátá třída ☐ Pohyb po číselné ose včetně záporných čísel	

Závislosti, vztahy a práce s daty

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	• vytváří projekty orientované ke statistice (sběr dat a jejich základní zpracování) • v některých situacích umí použít písmeno ve funkci čísla • zapisuje proces, tvoří program pro situaci s jedním parametrem • umí řešit jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace	Čtvrtá třída ☐ Závislosti v různých prostředích aritmetických sémantických strukturálních i geometrických ☐ Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti ☐ Práce s parametrem jak propedeutika funkčního myšlení	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• používá tabulku a grafy k modelování a řešení různých situací • pracuje s daty: umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem	Pátá třída ☐ Závislosti v různých prostředích. ☐ Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti. ☐ Průměr.	
		Čtvrtá třída ☐ Evidence souboru dat tabulkou ☐ Doplnování scházejících údajů do strukturované tabulky ☐ Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostních jevů ☐ Diagramy různých typů (vývojové, výstaviště, cyklostezky, pavučiny) ☐ Organizační principy	
		Pátá třída ☐ Evidence souboru dat tabulkou, organizační principy	

		☐ Doplnování scházejících údajů do strukturované tabulky ☐ Sloupcový graf ☐ Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostních jevů: Vennovy diagramy, vývojové diagramy	
--	--	---	--

Geometrie v rovině a v prostoru

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- rozlišuje zkušenosti s dalšími rovinnými útvary (např.: úhel, nekonvexní mnohoúhelník) a tělesy (čtyřstěn) - umí sestavit 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce) - aktivně používá některé geometrické jazyky - umí řešit jednoduché výpočtové i konstrukční úlohy o trojúhelníku i o některých čtyřúhelníkových a pravidelných mnohoúhelnících	Čtvrtá třída - Rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, pěti- a šestiúhelník, trojúhelník - rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, kruh, kružnice v různých prostředích - Šipkový zápis rovinného útvaru - Chirurgie - Sova - Krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys, proces konstrukce a přestavby krychlové stavby - Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan - Sítě těles	
		Pátá třída	

		☐ Rovinné útvary: čtverec, čtyřúhelník, trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý), kruh a kružnice ☐ Pravidelné mnohoúhelníky a jejich úhlopříčky ☐ Konvexní a nekonvexní mnohoúhelníky ☐ Šipkový i souřadnicový zápis rovinného útvaru ☐ Krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys ☐ Popis konstrukce a přestavba krychlové stavby ☐ Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan, čtyřstěn ☐ Sítě těles ☐ Reprezentace úhlů	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- prohlubuje zkušenosti s měřením v geometrii - poznává pravidelné mnohoúhelníky, určuje jejich obvod, seznamuje se s jejich konstrukcí	Čtvrtá třída ☐ Měření a poměřování ☐ Evidence údajů ☐ Kmenové zlomky v kontextu částí (úsečky, rovinného obrazce)	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	upevňuje představy o kolmosti, rovnoběžnosti,	Čtvrtá třída ☐ Vzájemné poloha dvou přímek	

	shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení • má představu o vzájemné poloze přímek a rovin ve 3D	☐ Popis konstrukce kolmic a rovnoběžek ☐ Konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček ☐ Reprezentace úhlů pomocí hodin	
		Pátá třída ☐ Popis konstrukce kolmic a rovnoběžek, ☐ Konstrukce obdélníku a čtverce pomocí jejich úhlopříček ☐ Parkety, čtverečkovaný papír, mřížový útvar	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• upevňuje představu o obvodu, obsahu a objemu • uvědoměle pracuje s jednotkami	Čtvrtá třída ☐ Parkety, dřívková geometrie ☐ Geodeska a čtverečkovaný papír, mřížový útvar ☐ Určování obsahu útvaru metodou rámování ☐ Měření: obvod, obsah, objem	
		Pátá třída ☐ Určování obvodu a obsahu útvaru metodou rámování ☐ Jednotky délky, objemu, obsahu ☐ Určování objemu a obsahu u 3D útvarů ☐ Určování objemu, povrchu a kostry krychle a hranolu.	

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	• rozvíjí představy o středové i osově souměrnosti • pracuje se souřadnicemi v 2D s využitím čtverečkovaného papíru	Čtvrtá třída ☐ Středová i osová souměrnost ☐ Symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa	
		Pátá třída ☐ Středová i osová souměrnost ☐ Symetrie v různých geometrických prostředích. ☐ Osa úhlu	

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	• ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy, simplifikace • objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy	Čtvrtá třída ☐ Úlohy v různých prostředích ☐ sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště, rodina ☐ strukturálních: součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné	
--	---	---	--

		trojice, číselné řady, číselná kouzla ☐ geometrických: parkety, dřívka Pátá třída ☐ Úlohy v různých prostředích ☐ sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště, rodina ☐ strukturálních: součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla ☐ geometrických: parkety, dřívka	
--	--	---	--

Informatika (1.stupeň)

Informatika (1. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět informatika je vyučován na 1. stupni ve čtvrtém a pátém ročníku. V předmětu jsou naplňovány výstupy ze vzdělávací oblasti Informatika. Časová dotace je jedna vyučovací hodina týdně. Předmět dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení počítačové gramotnosti žáka a informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

V předmětu Informatika jsou na 1. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV8 - Komunikace
 - OSV9 - Kooperace a kompetice
 - OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Přiměřené výzvy

Série úloh a problémů různé náročnosti dovoluje žákům budovat vlastní řešitelné strategie a ty dále obohacovat, upřesňovat a rozvíjet.

- *k učení (intelektuální seberealizace díky pestré paletě podnětů podporuje motivaci k učení)*
- *sociální a personální (úspěšným řešením problémů se vzrůstající obtížností získává žák sebedůvěru a poznání)*

- *pracovní (radost, kterou zažívá žák ze svého úspěšného intelektuálního rozvoje, vytváří u něho potřebu smysluplně pracovat)*
- *digitální (efektivní využití digitálních technologií dle individuálních možností žáka)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje. Úlohy řeší často společně, porovnávají různá řešení.

- *k učení (koncentrace na učení, udržení pozornosti při výkladu či v diskusi)*
- *k řešení problémů (obhajoba svého názoru)*
- *komunikativní (vzájemné interakce žáků, zejména schopnost porozumět různým typům písemných informací, schopnost formulovat a prezentovat vlastní myšlenku, interpretovat myšlenku spolužáka a efektivně pracovat ve skupině)*
- *sociální a personální (uvědomění své jedinečnosti a talentu, podpora pocitu seberealizace, práce s pravidly v týmu)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své skupiny)*
- *digitální (etika v digitálním prostředí)*

Práce s chybou

Analýza chyby vede k hlubší zkušenosti, díky které si žáci pamatují dané poznatky. Neodhalujeme a nesoustředíme se na chyby, ale na jejich příčiny.

- *k učení (chyba vnímaná jako příležitost k učení)*
- *k řešení problémů (spekulativní přístup, který kultivuje kritické myšlení žáka)*
- *komunikativní (vysvětlení důvodu chyby)*
- *pracovní (zbavování se strachu z chyby a následné paralýze při řešení)*

Budování schémat

Schémata se posilují, napojují a vyvozují se z nich obecné principy.

- *k učení (posílení autonomního poznávacího procesu žáka)*
- *k řešení problémů (schopnost obhájit svůj názor)*
- *komunikativní (sdělování vlastních schémat dovoluje druhému je využívat)*
- *sociální a personální (uvědomění si rozdílného vnímání schémat u lidí)*
- *digitální (využívání digitálních technologií k usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění práce)*

Informatika

Ročník: 4.-5.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
Data, informace, modelování			
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	• sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	☐ Piktogramy, emodži ☐ Kód ☐ Přenos na dálku, šifra ☐ Pixel, rastr, rozlišení ☐ Tvary, skládání obrazce	

Algoritmizace a programování

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	• vytváří projekty orientované ke statistice (sběr dat a jejich základní zpracování) • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problémové situace	❑ Příkazy a jejich spojování ❑ Opakování příkazů ❑ Pohyb a razítkování ❑ Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy ❑ Vlastní bloky a jejich vytváření ❑ Kombinace procedur	OSV1 - cvičení pozornosti, soustředění, řešení problémů OSV5 - pružnost nápadů, vidět věci jinak OSV8 - naslouchání, dovednosti pro verbální a neverbální sdělování OSV9 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci OSV10 - rozhodování z hlediska různých typů problémů
--	--	--	---

Informační systémy			
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující	• nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	❑ Systém, struktura, prvky, vztahy	

tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data			
---	--	--	--

Digitální technologie			
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	• pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • vysvětlí, co je program a rozdíl mezi člověkem a počítačem • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	☐ Digitální zařízení ☐ Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace ☐ Ovládání myši ☐ Kreslení čar, vybarvování ☐ Používání ovladačů ☐ Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) ☐ Kreslení bitmapových obrázků ☐ Psaní slov na klávesnici ☐ Editace textu ☐ Ukládání práce do souboru ☐ Otevírání souborů	

	• propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	❑ Přehrávání zvuku ❑ Příkazy a program ❑ Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele ❑ Počítačová data, práce se soubory ❑ Propojení technologií, internet ❑ Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš ❑ Technické problémy a přístupy k jejich řešení	
--	--	---	--

Český jazyk (1.stupeň)

Český jazyk (1. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Český jazyk je vyučován na prvním stupni v prvním až pátém ročníku. V předmětu jsou naplňovány výstupy z oblasti Jazyk a jazyková komunikace - vzdělávací obor Český jazyk a literatura. Časová dotace v prvním období prvního stupně je 7 hodin týdně, přičemž dvě hodiny v rozvrhu jsou vyčleněny jako hodina Čtení. Ve druhém období je časová dotace 6 hodin týdně, přičemž jedna hodina v rozvrhu je vyčleněna jako hodina Čtení. Předmět se vyučuje v každém ročníku zvlášť.

Výuka je zaměřena na rozvoj komunikačních dovedností. Jazyková výchova pomáhá žákům správně a adekvátně užívat jazykových prostředků v psaných projevech. Komunikační výchova připravuje žáky na to, aby dokázali reagovat vhodně, věcně a jazykově správně v různých komunikačních situacích. Literární výchova se zaměřuje na práci s různorodými texty a rozvíjí u žáků dovednosti potřebné pro čtení s porozuměním. Zvláštní úlohu mají v Literární výchově hodiny Čtení, ve kterých si žáci vytváří vztah k literatuře a získávají návyk k pravidelné četbě tak, že k četbě podle vlastního výběru mají vymezen čas.

Výuka je realizována primárně v prostorách školy (kmenová učebna, čtecí koutek). Výuku pak doplňují aktivity v podobě návštěvy knihovny a jiných kulturních akcí.

V předmětu Český jazyk jsou na 1. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - OSV2 - Sebepoznání a sebepojetí
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV6 - Poznávání lidí
 - OSV7 - Mezilidské vztahy
 - OSV8 - Komunikace
 - OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS1 - Evropa a svět nás zajímá

- Multikulturní výchova
 - MV1 - Kulturní difference
 - MV2 - Lidské vztahy
- Mediální výchova
 - MED1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - MED2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce s Průvodkou

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni si společně s průvodcem naplánovat svou vlastní práci, účinně využívají vlastních materiálů a učí se dovednosti plnit své povinnosti.

- *komunikativní (naslouchání, mluvený a písemný projev, diskutování)*
- *sociální a personální (spolupráce se spolužáky, sebepoznání)*
- *pracovní (práce s informacemi, plánování, trpělivost, sebeorganizace)*

Tvorba vlastních textů

V hodinách žáci tvoří vlastní jednoduché texty různých žánrů, uplatňují u nich jim známá pravidla pravopisu a své znalosti jednotlivých komunikačních žánrů.

- *k učení (smysl vlastního učení, rozvoj schopností poznání)*
- *komunikativní (výstižnost, souvislost, prezentace vlastní tvorby, diskutování)*
- *pracovní (povinnost, zápis myšlenek, kvalita, kreativita)*

Prezentování, vystupování a interpretace

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali vystupovat nebo prezentovat před publikem. Svůj výstup se snaží zhodnotit z hlediska přípravy i samotného projevu. Při prezentování užívají vhodné nástroje.

- *k učení (hodnocení výsledků vlastní práce, smysl a cíl učení)*
- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry, spolupráce, seberegulace)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu na výsledky práce od okolí, plánování a organizace práce)*
- *digitální (využívání online nástrojů, rozhodování o formátu, práce se zařízeními)*

Výjezdy

Během tohoto času žáci využívají prostředky jazykové komunikace k řešení problémů, sdílejí své prožitky ve skupině dětí, starají se o prostor a přilehlé okolí, ve kterém se nachází, a využívají digitální technologie pro plnění úkolů.

- *k řešení problémů (výběr a vyhodnocení strategie, rozhodování se)*
- *komunikativní (dorozumívání se s okolním světem, naslouchání, diskutování)*
- *sociální a personální (týmová práce, seberegulace, sebepoznání, sebeorganizace, péče o mezilidské vztahy)*
- *občanské (péče o prostor)*
- *digitální (vyhledávání a zpracování informací, sdílení získaných dat)*

Návštěvy kulturních programů

Žáci se během nich seznamují s naším kulturním bohatstvím, zaznamenávají odlišnosti ve vývoji jazyka a setkávají se s různými žánry.

- *k učení (propojování poznatků z oboru a mezipředmětových souvislostí)*
- *komunikativní (porozumění projevu, vnímání mediálních sdělení - rozlišovací schopnosti)*
- *občanské (respekt a zájem o tradice)*

Český jazyk

Ročník: 1.-3.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
komunikační a slohová výchova			

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• zvládá přiměřeným způsobem techniku čtení • porozumí základní myšlence čteného textu přiměřeného rozsahem a náročností jeho věku • umí se orientovat v textu přiměřeném jeho věku a využívá jej jako zdroj informací • rozlišuje čtení jednotlivých písmen a souhláskových skupin ve slově;	1.-2. třída ❑ vyvozování hlásek, písmen, slabik, slov, věcné čtení ❑ členění slova na hlásky; ❑ rozlišuje hlásky a písmena; ❑ odliší samohlásky s různou kvantitou; ❑ rozvoj čtení, správný přízvuk, tiché a hlasité čtení, správná intonace plynulého čtení jednoduchých vět, vyhledávací čtení 3. třída ❑ tiché čtení, hlasité čtení, čtení s porozuměním ❑ řazení podle abecedy, práce se slovníky	MED1 - učí se porozumět textu a vyhledat potřebnou informaci OSV1 - cvičení pozornosti a soustředěnosti
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• rozumí čtenému i mluvenému textu přiměřené složitosti;	1.-2. třída ❑ naslouchání praktické a věcné, věcné čtení, hry a cvičení k rozvoji porozumění slov a vět ❑ hravou formou se seznamuje s různými výrazovými prostředky, pozorně sleduje různé významy slov 3. třída	OSV8 - komunikace a naslouchání druhým,

		☐ mluvní cvičení, debatní kruh, vypravování ☐ hravou formou se seznamuje s různými výrazovými prostředky, pozorně sleduje různé významy slov	základní porozumění čtenému textu i mluvenému projevu
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• zvládá běžné komunikační situace přiměřeně svému věku; • dokáže vyslechnout svého partnera a vést s ním dialog • zvládá základní formy společenského styku – oslovení, pozdrav, blahopřání, telefonování, adresa • začíná si uvědomovat, jakými různými způsoby se lidé dorozumívají, vnímá alternativní možnosti sdělení	1.-2. třída ☐ rozhovor, mluvní a jazykové hry ☐ slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená ☐ seznamování se s pravidly školy ☐ společný rozhovor o pravidlech ve třídě 3. třída ☐ formy společenského styku - rozhovor, vzkaz, přání, tvoření otázek a odpovědí, podání informace, jednoduchý dopis ☐ mluvený projev - vypravování, dialog na základě obrazového materiálu ☐ seznamování se s pravidly školy ☐ společný rozhovor o pravidlech ve třídě	OSV8 - dodržování pravidel komunikace, rozvoj řeči a mluveného projevu, - poznávání a rozvíjení pravidel komunikace, - vede dialog, komunikuje v různých situacích, vnímá a vyhodnocuje řeč těla, - rozvíjení komunikace a schopnosti naslouchání druhým, vyjádření vlastního názoru bez antagonistického postoje k druhým OSV7 - respektování druhého, pohled na svět očima druhého VDO1 - pravidla školy

			OSV6 - vzájemné poznávání lidí ve věkovce/škole
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v komunikačním kruhu pravidelně sdílí své zážitky a čte referát z přečtené kapitoly/knihy a snaží se vše správně vyslovovat - osvojuje si postupně pravidla pravopisu a výslovnosti	1.-2. třída ☐ říkanky pro rozvoj správné výslovnosti, hlasová cvičení, jazykolamy	OSV8 - rozvoj mluveného projevu
		3. třída ☐ rozhovor, mluvní a jazykové hry, jazykolamy	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči a intonaci - obrací se obličejem směrem k posluchačům - vnímá potřebu upravit hlasitost projevu podle	1.-2. třída ☐ souvislý mluvený projev, technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky ☐ hry a cvičení k rozvoji komunikace	OSV8 - rozvoj vyjadřovacích schopností OSV6 - poznávání druhých, seznamování se s jejich názory, pocity, potřebami
		3. třída ☐ souvislý mluvený projev, technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální	

		prostředky, hry a cvičení k rozvoji komunikace, prosba, poděkování, omluva, blahopřání ☐ rozhovor, krátký a souvislý mluvený projev	OSV7 - péče o dobré vztahy v pravidelných skup. rozhovorech v kruhu
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • začíná si uvědomovat, jakými různými způsoby se lidé dorozumívají, vnímá alternativní možnosti sdělení	1.-2. třída ☐ jazyková cvičení a hry, nonverbální prostředky - gesta, pantomima	OSV8 - vede dialog, komunikuje v různých situacích, vnímá a vyhodnocuje řeč těla
		3. třída ☐ jazyková cvičení a hry, nonverbální prostředky - gesta, pantomima	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• tvoří krátký mluvený projev, vypráví krátký příběh na základě vlastního zážitku, • reprodukuje pohádku, děj jednoduché knihy nebo kapitoly • reprodukuje shlédnuté představení, film • popíše jednoduchou činnost, předmět	1.-2. třída ☐ prosba, poděkování, omluva, blahopřání ☐ rozhovor, krátký a souvislý mluvený projev, ☐ reprodukce pohádky ☐ vyprávění vlastního zážitku ☐ mluvní cvičení, debatní kruh, vypravování	OSV8 - rozvoj komunikačních dovedností v běžných situacích ve třídě, rozvoj narativních dovedností, - poznávání a rozvíjení pravidel komunikace mezi lidmi - rozvoj komunikace, - rozvoj řečnických schopností OSV11 - rozlišování postojů různých osob a

		3. třída ☐ využití přímé řeči v mluveném projevu ☐ řečnická cvičení, jednoduchý popis, popis pracovního postupu vypravování ☐ reprodukce přečtené kapitoly/knihy ☐ reprodukce shlédnutého představení, filmu ☐ popíše jednoduchou činnost, předmět	jejich hodnot, vnímání etického aspektu jejich jednání
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • správná poloha těla • správně drží tužku	1.-2. třída ☐ správné sezení ☐ správné držení tužky ☐ dodržování základních hygienických návyků při psaní	
		3. třída ☐ dodržování základních hygienických návyků při psaní	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• píše správné tvary písmen a správně spojuje písmena do slov a následně vět, • píše správně číslice • kontroluje svůj vlastní písemný projev a dokáže rozpoznat jeho	1.-2. třída ☐ uvolňovací cviky, průpravné cviky pro nácvik písmen a číslic, psací tvary velkých a malých písmen abecedy, číslice, přepis, opis, diktát	

	nedostatky osvojuje si postupně pravidla pravopisu a výslovnosti	☐ písmena - malá, velká, tiskací a psací ☐ rozlišování délky samohlásek, opis a přepis slov i vět	
		3. třída ☐ čitelné a správné psaní ☐ práce s chybou	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduché sdělení	dokáže přiměřeným způsobem zapsat své myšlenky a dokáže sdílet svůj zážitek z četby nebo poslechu	1.-2. třída ☐ zápis myšlenek v jednoduchých větách, sděleních	OSV2 - třídění myšlenek a jejich zápis
		3. třída ☐ zápis myšlenek v jednoduchých větách, sděleních	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - seznamuje se s dalšími žánry literatury	1.a 2. třída ☐ vyprávění příběhu nebo pohádky podle obrázkové osnovy	OSV8 - rozvoj vyjadřování, vyprávění
		3. třída ☐ vyprávění vlastních zážitků a příhod, posloupnost dějů, vyprávění podle obrázkové osnovy	OSV2 - sebepoznávání a vyjadřování vlastních pocitů OSV6 - vnímání pocitů druhých
jazyková výchova			

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - všimá si, co znamenají slova, věty, texty a další formy sdělení - osvojuje si postupně pravidla pravopisu a výslovnosti;	1.-2. třída - rozlišuje hlásky a písmena - slovo a slabika - délky samohlásek ve slově - párové souhlásky 3. třída - rozlišuje měkké a tvrdé souhlásky a správně píše i/í, y/ý - rozlišuje hlásky a písmena - slovo a slabika - délky samohlásek ve slově - párové souhlásky	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem stejným nebo podobným - rozlišuje slova souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - osvojuje si základní pojmové nástroje pro uvažování, diskuze o jazyku, zvláště o jeho sémantice	1.-2. třída - slova opačného významu, slova stejného a podobného významu - slova souřadná, podřazená a nadřazená 3. třída - synonyma - nahrazování v textu - rozdíly ve významu u slov podobných - slova mnohoznačná - slova příbuzná	OSV8 - rozvoj slovní zásoby a její použití
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	1.-2. třída rozlišuje slova podle významu, jak pojmenováváme věci, jaké	

významu – děj, věc, okolnost, vlastnost		mají věci vlastnosti, co někdo dělá nebo co se děje, rozezná předložky a spojky	
		3. třída ☐ slovní druhy - rozlišování jejich významu	
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	1.-2. třída ☐ rozlišuje podstatná jména, přídavná jména a slovesa, předložky a spojky	
		3. třída ☐ slovní druhy ohebné, neohebné - základní seznámení	
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	1.-2. třída ☐ v mluveném projevu správně skloňuje podstatná a přídavná jména a časuje slovesa	
		3. třída ☐ číslo, rod a pád podstatných jmen, slovesa - osoba, číslo, čas, sloveso v infinitivu - základní seznámení ☐ slovní druhy ohebné, neohebné - základní seznámení ☐ rozhovor, mluvní a jazykové hry	

ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	1.-2. třída ☐ užívá spojky při spojování vět jednoduchá souvětí v mluvním projevu ☐ věta, pořádek slov ve větě 3. třída ☐ věta jednoduchá, souvětí, spojení vět vhodným spojovacím výrazem ☐ věta, pořádek vět v textu	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	1.-2. třída ☐ rozlišuje druhy vět: oznamovací, rozkazovací, tázací a přací, umí je zapsat se správným znaménkem a umí je vyslovit se správnou intonací 3. třída ☐ rozlišuje druhy vět: oznamovací, rozkazovací, tázací a přací, umí je zapsat se správným znaménkem a umí je vyslovit se správnou intonací	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě,	• odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě,	1.-2. třída ☐ tvrdé a měkké souhlásky psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, ☐ rozlišování psaní ú/ů,	

ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; • píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování • osvojuje si postupně pravidla pravopisu a výslovnosti;	☐ slabiky dě, tě, ně a di, ti, ni, bě, pě, vě, mě ☐ párové souhlásky uprostřed a na konci slova ☐ vlastní jména osob a zvířat kolem nás 3. třída ☐ psaní velkých písmen - vlastní jména ☐ opakování psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ☐ vyjmenovaná slova - základní seznámení	
literární výchova			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• výrazně čte a přednáší básně z paměti • přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • začíná si uvědomovat, že rozumět textu není samozřejmost;	1.a 2.třída ☐ rozvoj čtení, báseň - přednes, rozpočítávadla, říkadla, pohádka, hlavní postava, prostředí, práce s dětským časopisem, sdělení vlastního pocitu z četby ☐ využívání lidové slovesnosti při oslavě svátků ☐ lidové tradice ☐ hymna Kde domov můj 3. třída	OSV1 - poznávání světa prostřednictvím četby OSV1 - cvičení pozornosti a soustředění MV1 - kulturní rozdíly v životě lidí v minulých stoletích a dnes VDO2 - státní hymna ČR OSV8 - rozvoj výrazného

		☐ rozvoj čtení, správný přízvuk, tiché a hlasité čtení, správná intonace plynulého čtení jednoduchých vět, vyhledávací čtení ☐ lidové tradice a pranostiky	čtení a intonace MV1 - seznamování se s kulturními tradicemi
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- dokáže svůj prožitek z četby či poslechu textu přiměřeným způsobem mluvenou i písemnou formou sdělit ostatním; - umí vyhledat explicitně vyjádřenou myšlenku v textu, umí o ní hovořit s ostatními	1.-2. třída ☐ rozvoj čtení, hlasité a tiché čtení, přednes básní ☐ společné čtení a prožívání děje, rozhovor o přečtené knize, povídání o autorovi ☐ reprodukce čteného, domýšlení příběhu a dramatizace příběhu ☐ společné čtení dětských knížek od světových autorů	OSV2 - poznávání a formulování vlastních pocitů OSV5 - rozvoj vlastní fantazie OSV11 - rozlišování postojů různých osob a jejich hodnot, vnímání etického aspektu jejich jednání
		3. třída ☐ rozpoznání poezie, prózy, pohádky, veršovaná pohádky, příběhy s dětským hrdinou, básně – verš, rým, sloka, ilustrace - ilustrátor, naučná literatura, hádanky ☐ reprodukce čteného, domýšlení příběhu a dramatizace příběhu ☐ vyprávění, beseda, práce s knihou, práce s časopisem,	EGS1-zájem o světovou literaturu OSV8 - rozvíjení komunikace a schopnosti naslouchání druhým, vyjádření vlastního názoru bez antagonistické postoje k druhým

		sdílení - vyjádření pocitů z četby, beseda nad knihami, práce s dětskými časopisy, četba jako zdroj informací - literární texty světových autorů	EGS1-zájem o světovou literaturu
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - zná pojmy: verš, rým, sloka, přirovnání - umí dodržet rytmus básně - umí rozeznat úvod a závěr textu - umí rozpoznat hlavní myšlenku textu nebo jeho části a formulovat ji - poznává základní repertoár žánrů krásné literatury - rozlišuje vyjadřování v próze a poezii	1.-2. třída - rozhovor, mluvní a jazykové hry - vypravování, popis předmětu (hračky), postavy, zvířete, mluvní cvičení, komunitní kruh, jednoduchý popis podle obrázku	OSV8 - rozvoj komunikace v hrách a mluvních cvičeních OSV6 - poznávání a popis postavy
		3. třída - rozpoznání poezie, prózy, pohádky, veršovaná pohádky, příběhy s dětským hrdinou, básně – verš, rým, sloka, ilustrace - ilustrátor, naučná literatura, hádanky - základy literatury – poezie, próza, literatura umělecká, naučná, divadlo - divadelní představení, ilustrace, dramatizace pohádky, práce s příslovími	OSV8 - poznávání a rozvíjení pravidel komunikace mezi lidmi OSV1 - poznávání světa prostřednictvím četby OSV6 - vnímání pocitů druhých OSV8 - cvičení pozorování, empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• dokáže reprodukovat text přiměřeným způsobem • zachází hravými formami s různými výrazovými prostředky, zvláště s psaným jazykem; • vnímá a prožívá přečtený nebo vyslechnutý text; • dokáže svůj prožitek z četby či poslechu textu přiměřeným způsobem mluvenou i písemnou formou sdělit ostatním; • osvojuje si základní pojmové nástroje pro uvažování, diskuze o jeho sémantice	1.a 2. třída ☐ práce s hádankou, rozpočítadlem, básní, pohádkou, s dětským časopisem, volná reprodukce děje, domýšlení děje, dramatizace ☐ práce s obrázkovou osnovou ☐ výběr nadpisů a domýšlení závěrů 3. třída ☐ dramatizace, drobné dramatizační hry, domýšlení příběhu, pohádky, ilustrace k textu, tvorba komiksu	OSV5 - kreativní práce s textem OSV2 - sebepoznávání a vyjadřování vlastních pocitů OSV11 - seznamování se s etickými principy a postoji různých literárních postav OSV5 - rozvoj fantazie a tvořivosti
---	--	--	---

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - seznamuje se s metodami a technikami pro čtení s porozuměním	4. třída ☐ čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení ☐ čtení a psaní s porozuměním metodami RWCT ☐ čtení tiché a hlasité	OSV1 - cvičení pozornosti a soustředění MED1 - chápání podstaty mediálního sdělení, rozlišování zábavních prvků ve sdělení od těch informativních
		5. třída ☐ čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení ☐ čtení a psaní s porozuměním metodami RWCT ☐ čtení tiché a hlasité	
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu - vyhledává podstatné informace a zaznamenává je	4. třída ☐ porovnávání informací ze dvou zdrojů ☐ kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MED1 - chápání podstaty mediálního sdělení, rozlišování zábavních prvků ve sdělení od těch informativních
		5. třída ☐ porovnávání informací ze dvou	

		zdrojů ❑ kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	4. třída ❑ porovnávání informací ze dvou zdrojů	
		5. třída ❑ porovnávání informací ze dvou zdrojů	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	dokáže reprodukovat obsah písemného, mluveného i dramaticky ztvárněného sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	4. třída ❑ reprodukce sdělení prostřednictvím obrázků, dramatické a didaktické hry	OSV1 - cvičení pozornosti a soustředění OSV2 - regulace vlastního jednání
		5. třída ❑ reprodukce sdělení prostřednictvím obrázků, dramatické a didaktické hry	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- začíná si uvědomovat, že každé sdělování je souhra dvou partnerů v určité situaci - dokáže vést komunikační situace a dokáže se uplatnit v diskusi	4. třída ❑ vyjadřování závislé na komunikační situaci ❑ dialog, rozhovor, vzkaz	OSV8 - dovednosti pro verbální a nonverbální sdělení
		5. třída ❑ vyjadřování závislé na komunikační situaci ❑ dialog, rozhovor, vzkaz	

ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- učí se rozpoznávat postavení a záměry autora a adresáta - začíná odhalovat manipulativní komunikaci v reklamě	4. třída ☐ čtení a naslouchání s porozuměním (reklama, inzerát - rozpoznání manipulace)	OSV8 - dovednosti pro verbální a nonverbální sdělení
		5. třída ☐ čtení a naslouchání s porozuměním (reklama, inzerát - rozpoznání manipulace) ☐ kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MED1 - chápání podstaty mediálního sdělení, rozlišování zábavních prvků ve sdělení od těch informativních MED2 - typy sdělení a rozlišování jejich funkce
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- učí se rozpoznávat postavení a záměry autora a adresáta - při mluvené komunikaci uplatňuje vhodně své vědomosti o intonaci a přízvuku - poznává, jak vyjádření souvisí s komunikační situací	4. třída ☐ hlasová a mluvní cvičení, prvky dramatické výchovy, recitace, diskuze a rozhovory	OSV2 - regulace vlastního jednání
		5. třída ☐ hlasová a mluvní cvičení, prvky dramatické výchovy, recitace, diskuze a rozhovory	OSV8 - dovednosti pro verbální a nonverbální sdělení
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	ve zvýšené míře si uvědomuje, že sdělování se řídí pravidly a normami, respektuje je při vlastním sdělování a vyžaduje jejich dodržování od druhých	4. třída ☐ slova spisovná a nespisovná, cizí slova	OSV2 - regulace vlastního jednání
		5. třída ☐ slova spisovná a nespisovná, slang	OSV8 - dovednosti pro verbální a nonverbální sdělení

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• dokáže popisovat písemně i ústně s ohledem na adresáta a situaci • uvědomuje si, že se sdělování řídí pravidly a normami	4. třída ☐ vyprávění, popis ☐ dopis, omluva, oslovení 5. třída ☐ poznámky, výpisky, vypravování a vedení deníku ☐ elektronická komunikace (chat, email, krátké textové zprávy)	OSV8 - dovednosti pro verbální a nonverbální sdělení
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• učí se sestavit osnovu svého projevu, rozpoznává jednotlivé části svého sdělení • pokouší se o vlastní písemnou tvorbu, dodržuje časovou posloupnost	4. třída ☐ osnova textu, myšlenková mapa ☐ tvorba poznámek k prezentaci 5. třída ☐ osnova textu, myšlenková mapa ☐ tvorba poznámek k prezentaci	
jazyková výchova			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • snaží se v textu uplatňovat pestrou škálu výrazů	4. třída ☐ synonyma, antonyma, mnohovýznamová slova, slova jednoznačná 5. třída ☐ synonyma, antonyma, mnohovýznamová slova, slova jednoznačná	OSV8 - rozvoj slovní zásoby a její použití

ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - využívá rozbor slova pro pochopení a vysvětlení významu slova - uvědomuje si účelnost pravopisných pravidel	4. třída ☐ příponová, předponová část, kořen slova, koncovka ☐ pravopis předpon (od-, nad-, pod-, před-, roz-, bez-, vz-); pravopisu skupin hlásek (bě/bje, pě/pje, vě/vje, mě/mně) 5. třída ☐ tvoření slov a jejich stavba - slova příbuzná, stavba slova: kořen, předpony (psaní předpon s-, z- a vz-) a předložky (psaní předložek s, se, z, ze), přípony (-ný, -ní, -ský) a koncovka	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	4. třída ☐ slovní druhy, ohebnost a neohebnost ☐ mluvnické kategorie podstatných jmen, vzory podstatných jmen, pravopis koncovek podstatných jmen, životnost a neživotnost u mužského rodu ☐ mluvnické kategorie sloves, infinitiv sloves; slovesné tvary - složené, jednoduché, zvrtná slovesa 5. třída	

		☐ podstatná jména - pád, číslo a rod podstatných jmen; vzory podstatných jmen - skloňování; pravopis morfologický ☐ přídavná jména - vzory přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích; skloňování přídavných jmen; stupňování přídavných jmen; pravopis morfologický ☐ druhy zájmen, určování osobních zájmen, skloňování osobních zájmen ☐ druhy číslovek, skloňování základních číslovek ☐ způsob slovesa, složené slovesné tvary, ☐ neohebné slovní druhy	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• učí se užívat jazykových a výrazových prostředků v komunikaci vhodně se zřetelem k partnerovi a situaci	4. třída ☐ slova spisovná a nespisovná, cizí slova	
		5. třída ☐ slova spisovná a nespisovná, slang	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné	• vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní	4. třída ☐ základní skladební dvojice (podmět a přísudek)	

základní skladební dvojici označuje základ věty	skladební dvojici označuje základ věty • v psaném projevu uplatňuje vědomosti o shodě přísudku s podmětem	5. třída ☐ určování skladební dvojice, podmět vyjádřený a nevyjádřený, ☐ shoda podmětu s přísudkem (podmět několikanásobný; přísudek slovesný a přísudek jmenný se sponou)	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnil větu jednoduchou v souvětí	• odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnil větu jednoduchou v souvětí • seznamuje se s interpunkcí v jednoduchých souvětích	4. třída ☐ věta jednoduchá, souvětí	
		5. třída ☐ věta jednoduchá, souvětí, spojovací výraz, užívání čárek ve větě	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	4. třída ☐ užívání vhodných spojovacích výrazů, změny ve větné konstrukci	
		5. třída ☐ užívání vhodných spojovacích výrazů, změny ve větné konstrukci	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• v psaném projevu uplatňuje vědomosti o psaní i/y ve slovech po obojetných	4. třída ☐ pravopis i/y po obojetných souhláskách	

	souhláskách	5. třída ☐ pravopis i/y po obojetných souhláskách	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• ovládá interpunkci v jednoduchých souvětích, rozlišuje přímou a nepřímou řeč • v psaném projevu uplatňuje vědomosti o shodě přísudku s podmětem téměř ve všech případech	4. třída ☐ podmět a přísudek ve větě, seznámení se se shodou podmětu a přísudku	
		5. třída ☐ shoda podmětu a přísudku ☐ interpunkce u přímé řeči	
literární výchova			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• vyjadřuje své dojmy z četby a uvažuje o nich • snaží se prožitky vztáhnout ke svým osobním zkušenostem • pravidelně si zaznamenává základní údaje o své četbě a sdílí je s ostatními • učí se rozeznávat záměry autora	4. třída ☐ poslech literárních textů ☐ zážitkové čtení a poslech ☐ vedení čtenářského deníku	MED1 - chápání podstaty mediálního sdělení, rozlišování zábavních prvků ve sdělení od těch informativních MV1 - vnímání jedinečnosti každého člověka MV2 - vztahy mezi kulturami
		5. třída ☐ poslech literárních textů ☐ zážitkové čtení a poslech ☐ vedení čtenářského deníku	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností,	• zaznamená hlavní myšlenku textu nebo jeho části	4. třída ☐ vlastní tvorba na téma	

tvoří vlastní literární text na dané téma	• dovede si zaznamenat kompoziční strukturu jako oporu pro reprodukci • dovede reprodukovat text • učí se dotvářet text, pokouší se o vlastní tvorbu	☐ tvořivé činnosti s literárním textem ☐ dramatizace a výtvarný doprovod 5. třída ☐ vlastní tvorba na téma ☐ tvořivé činnosti s literárním textem ☐ dramatizace a výtvarný doprovod	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• poznává další druhy textů a všímá si jejich význačných znaků, na jejichž základě si mj. volí vlastní četbu	4. třída ☐ lyrické básně, próza s dětským a zvířecím hrdinou, fantasy, encyklopedické texty pro děti ☐ práce s dětskými časopisy ☐ poslech literárních textů 5. třída ☐ próza s dětským hrdinou, fantasy, cestopis, sci-fi literatura, populárně naučná literatura (encyklopedie, slovníky) ☐ práce s dětskými časopisy, novinovými články a reklamními texty ☐ poslech literárních textů	MED1 - chápání podstaty mediálního sdělení, rozlišování zábavních prvků ve sdělení od těch informativních MED2 - typy sdělení a rozlišování jejich funkce
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• zná základní pojmy pro práci s literárními texty • při jednoduchém rozboru literárních textů jich užívá	4. třída ☐ základní literární pojmy: režisér, herec, divadelní představení, verš, rým, přirovnání ☐ literární druhy a žánry: ústní	EGS1 - lidová slovesnost, zvyky a tradice

		lidová slovesnost (rozpočítadlo, hádanka, říkanka), pohádka, bajka, báseň	
		5. třída ☐ základní literární pojmy: režisér, herec, divadelní představení, verš, rým, přirovnání ☐ literární druhy a žánry: ústní lidová slovesnost, pohádka, báseň, povídka	

Anglický jazyk (1.stupeň)

Anglický jazyk (1. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Anglický jazyk je vyučován na prvním i druhém stupni v prvním až devátém ročníku. V předmětu jsou naplňovány výstupy z oblasti Jazyk a jazyková komunikace - vzdělávací obor Cizí jazyk. Časová dotace předmětu na prvním stupni je jedna hodina týdně v 1. ročníku, dvě hodiny týdně ve 2. ročníku, a to tak, že může u jedné hodiny docházet ke spojení 1. a 2. ročníku a druhá hodina zůstává samostatně pro 2. ročník. 3. ročník má časovou dotaci tři hodiny týdně, kdy se snažíme, aby byla 3. hodina vedena rodilým mluvčím. Předmět rozvíjí jazykové schopnosti v oblasti poslech a mluvení, od 2. ročníku dochází k pozvolnému seznamování s psanou formou jazyka - se čtením a psaním. Ve 4. a 5. ročníku je předmět je vyučován v každém ročníku zvlášť. S ohledem na počet žáků v ročníku a jejich individuální potřeby je výuka organizována do skupin s tím, že je preferován nižší počet žáků ve skupině. Žáci mají při výuce možnost komunikovat s rodilým mluvčím. Dotace předmětu ve 4. a 5. ročníku je tři hodiny týdně. Předmět rozvíjí jednotlivé jazykové schopnosti, tj. čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, psaní a mluvení. Tyto schopnosti jsou rozvíjeny komunikativním způsobem pomocí odpovídající slovní zásoby, gramatických struktur a správné výslovnosti.

Výuka klade důraz na mezipředmětové vztahy. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

V předmětu Anglický jazyk jsou na 1. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - OSV2 - Sebepoznání a sebepojetí
 - OSV6 - Poznávání lidí
 - OSV7 - Mezilidské vztahy
 - OSV8 - Komunikace
 - OSV9 - Kooperace a kompetice

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS1 - Evropa a svět nás zajímá
- Multikulturní výchova
 - MV1 - Kulturní difference
- Environmentální výchova
 - EV1 - Ekosystémy

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce s Průvodkou (zařazována od 3. ročníku)

Průvodky slouží k zřehlednění toho, co se žáci naučili a k plánování a sebeřízení.

- *k učení (práce s informacemi, nastavení cíle a jeho plnění)*
- *k řešení problémů (zodpovědnost za svá rozhodnutí, vyhledávání vhodných způsobů řešení)*
- *komunikativní (prezentace výsledků)*
- *občanské (respekt k názorům druhých, poskytnutí pomoci ostatním)*
- *pracovní (plánování a trpělivost, adaptabilita)*
- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce)*

Prezentování výsledků práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své práce ostatním. Prezentace práce probíhá buď individuálně, nebo v různě velkých skupinách.

- *k učení (posuzování vlastní práce, vyhledávání a třídění informací, smysl a cíl učení)*
- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení, využití informačních a komunikačních prostředků)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry, přispívání k diskusi)*

- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu na výsledky práce od okolí, plnění povinností a závazky)*
- *digitální (ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje.

- *k učení (koncentrace na učení, vyhledávání informací, samostatné pozorování a kritické posuzování, udržení pozornosti při diskusi)*
- *k řešení problémů (vnímání problémových situací, plánování způsobu jejich řešení, obhajoba svého názoru)*
- *komunikativní (naslouchání, respektování druhých)*
- *sociální a personální (práce s pravidly v týmu)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance k odlišnostem, respekt k tradicím)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své či skupiny, chápe podstatu a riziko učiněného rozhodnutí)*
- *digitální (získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu)*

Realizace vlastních nápadů

U žáků je podporován individuální a kreativní přístup.

- *k učení (využívání vlastních způsobů učení, posouzení vlastního pokroku)*
- *řešení problémů (vlastní volba pořadí řešení úkolů, samostatná práce)*
- *komunikativní (formulace myšlenek své a naslouchání druhým, varianty verbálního a nonverbálního vyjadřování, využití dramatizace a her)*
- *sociální a personální (podíl na tvorbě pravidel, podpora seberealizace)*
- *občanské (respekt vůči přesvědčení spolužáků)*
- *pracovní (použití vhodných materiálů při tvorbě vlastních pomůcek a drobných dáreků, bezpečnost práce, plnění povinností)*
- *digitální (získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu)*

Prožitkové vyučování

Prožitkové vyučování je postaveno na zkušenosti, kterou žák získává tím, že něco dělá a že to, co dělá, prožívá. Tím se spontánně, skrze vlastní iniciativu lépe pochopí podstatu problému.

- *k učení (výběr a zapamatování vhodných písniček, říkanek a básniček, tvorba komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy, samostatné pozorování a experimentování, implementace TPR - úplná fyzická odpověď)*
- *k řešení problémů (kreativní hledání možností, ověření správnosti řešení)*
- *komunikativní (vhodná reakce na promluvy druhých)*
- *sociální a personální (spolupráce v týmu, pomoc ostatním)*
- *občanské (respekt k druhým a pomoc jim)*
- *pracovní (bezpečné a účinné použití materiálů, plnění povinností, zohlednění respektu k životnímu prostředí, odbourávání strachu z vyjadřování se v cizím jazyce)*
- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce)*

Anglický jazyk

Ročník: 1.-3.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	• rozumí pokynům a otázkám průvodce, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně adekvátně převážně verbálně • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho	☐ Greetings and introduction. Who are you? What is your name? My, your. I am, you are ☐ Classroom objects. Can I have? ☐ Alphabet	OSV7, 8 - pozdravy, představování lidí

	samotného, rodiny, školy, volného času, světa, zvířat, oblečení, jídla • zvládá pozdravit, rozloučit se, představit se • dokáže položit otázku týkající se tématu	❑ Pronunciation/Spelling ❑ My family. Who is this? This is ... Family members. Family tree. ❑ Body. I've got. ❑ Colours. It is ... Is it red? Yes, it is. No, it isn't. What colour is it? ❑ In the classroom. What is this? This is .. This is a/an. ❑ Numbers ❑ Food. I like. I don't like. Do you like? Yes, I do. No, I don't. ❑ Free-time activities. I can/I can't. ❑ Clothes. I'm wearing/What are you wearing? ❑ House. Rooms. There's / There are.	OSV6 - představování členů rodiny spolužákům OSV1 - popisování sebe i jiných lidí EGS1 - seznamujeme se s evropským jazykem OSV2 - poznávání a vyjadřování, co mám rád/a OSV2 - sebezpoznávání - co umím EGS1 - poznávání světa, orientace v prostoru
	1.-2. třída • seznámí se se základní slovní zásobou k daným tematickým okruhům.		
	3. třída • seznámí se se základní slovní zásobou k daným tematickým okruhům, kterou dokáže použít		
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	1.-2. třída • vyslovuje foneticky správně některá jednoduchá slova a slovní spojení		
	3. třída • vyslovuje a čte foneticky správně některá		

	jednoduchá slova a slovní spojení	☐ World. Prepositions In, On, Next to, Under. ☐ Rhymes, Songs - TPR Games	OSV9 - společné hry)
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• snaží se rozumět obsahu a smyslu jednoduché konverzace • sestaví gramaticky správně jednoduché slovní spojení • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, s využitím nonverbální komunikace		
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	3. třída • učí se orientovat ve slovníku/překladači		
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	3. třída • vnímá rozdíl mezi grafickou a mluvenou podobou slova		
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	• nápodobou, opakováním a pamětním učením si osvojuje primární gramatické znalosti, zatím však bez znalostí gramatických pravidel		

Anglický jazyk

Ročník: 4.-5.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	rozumí pokynům průvodce týkajícím se výuky a dění ve třídě, a reaguje jednoduchou odpovědí nebo činností	☐ gramatika: neurčité členy, přítomný čas prostý, slovesa mít rád a nemít rád ve vazbě s gerundiem, přítomný čas průběhový pro právě probíhající aktivity, přivlastňovací zájmena, základní zkrácené tvary, použití let's pro vyjádření jednoduchého návrhu, příslovce četnosti (always, sometimes, never, usually), použití can/can't, množné číslo pravidelných podstatných jmen, množné číslo základních nepravidelných podstatných jmen, předložky before a after, ne/souhlas I do, too/I don't, imperativ, tvoření otázek a odpovědí s why a because, infinitiv k vyjádření účelu, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, some, any ☐ fonetika: zvuky abecedy, samohlásky a dvojhlásky	
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí jednoduchým výrazům a větám, umí podle nich ukázat na obrázky, vybarvit je, nebo seřadit		
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- rozumí jednoduché nahrávce týkající se probíraného tématu - umí podle nahrávky pracovat s vizuálním materiálem		MV1 - jak děti v různých zemích světa cestují do školy
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	pozdraví, vymění si jednoduché zdvořilostní fráze s druhým		OSV8 - orientace ve městě, dávání instrukcí

	● jednoduchými větami reaguje na promluvu druhého	❑ lexikologie: školní předměty a činnosti, počasí a oblečení, volnočasové aktivity, nábytek a místnosti v domě, každodenní činnosti a návyky, pocity, exotická zvířata a jejich části těla, zaměstnání, jídlo, slovesa vyjadřující péči o druhého, místa ve městě, dopravní prostředky a odpovídající činnostní slovesa, smysly, přídavná jména a slovesa spojená se smysly, popis krajiny ❑ pravopis: základní interpunkce (tečky, otazníky), velká písmena, spojky but, and a or ❑ komunikační funkce jazyka: prosba o školní pomůcky, popis počasí, následování pokynů pro oblékání s ohledem na počasí, vyjádření jaké volnočasové aktivity mám/nemám rád/a, navrhování aktivit ke společné hře, popis umístění místností a nábytku, popisování denního režimu, vyjádření emocí a pocitů, vyjádření ne/zájmu o budoucí povolání, žádost o jídlo, orientace ve městě - dávání instrukcí, vyjádření souhlasu a	
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	● umí sdělit základní informace o sobě a své rodině ● tvoří jednoduché věty týkající se probíraného tématu		OSV6 - denní režim, zvyky, záliby, jak pomáhám doma, co máme/nemáme rádi
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	● odpoví na jednoduché otázky týkající se probíraného tématu, jeho samotného, jeho rodiny a zájmů ● odpoví na jednoduché otázky týkající se probíraného tématu		EGS1 - místo, kde žiji, práce s mapou světa EV1 - popis krajiny, místa výskytu zvířat, zvláštní schopnosti zvířat
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	● přiřadí obrázek k odpovídající větě nebo výrazu ● vyhledá v jednoduchém textu týkajícího se osvojovaného tématu požadovanou informaci		EGS1 - práce s mapou světa
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného	● vybere z daných možností správnou variantu týkající		

života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	se jednoduchého textu na probírané téma	nesouhlasu, tvoření otázek a odpovědí s použitím why, použití existenciální vazby pro otázku a odpověď ❑ písemný projev: jednoduché věty o preferencích, porovnání pomocí vennova diagramu, psaní odpovědi celou větou, vytvoření jednoduchého dotazníku, jednoduchý popis: místnosti nebo domu, exotického zvířete, oblíbeného místa, jídla a ročního období	
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	• za pomoci obrázků nebo předlohy napíše krátký jednoduchý text na probírané téma • písemně odpoví na jednoduché otázky k probíranému tématu		
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	• vyplní jednoduchý formulář s osobními údaji		

ŠVP II.stupeň

Život

Život

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Život je vyučován na druhém stupni v šestém až devátém ročníku. V předmětu jsou integrovány vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, a to konkrétně Výchova ke zdraví, Člověk a společnost, a to konkrétně Výchova k občanství, Člověk a svět práce, a to konkrétně Svět práce. Část výstupů Výchovy k občanství je realizovaná v předmětu Společnost. Svět práce je realizován v osmém a devátém ročníku a souvisí s přípravou a výběrem střední školy.

Časová dotace předmětu je dvě hodiny týdně. V šestém a sedmém ročníku se předmět vyučuje zvlášť a v osmém a devátém se dle organizačních podmínek vyučuje zvlášť, nebo spojeně. Výuka klade důraz na mezipředmětové vztahy, mezioborové souvislosti uvádí do kontextu současného dění ve světě.

Název předmětu reaguje na propojení s reálným životem a praktickými dovednostmi. Skrze hlubší poznání a pochopení sebe mohou žáci lépe chápat vztahy s dalšími lidmi např. v rodině nebo ve škole ale i společnost jako celek. Předmět Život je propojen s aktuálním děním v nás, kolem nás (i za hranicemi státu) s cílem mu porozumět a zaujmout osobní postoj.

V předmětu Život jsou realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV2 - Sebepoznání a sebepojetí
 - OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace
 - OSV4 - Psychohygiena
 - OSV6 - Poznávání lidí
 - OSV7 - Mezilidské vztahy
 - OSV8 - Komunikace
 - OSV9 - Kooperace a kompetice
 - OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova demokratického občana

- VDO2 - Občan, občanská společnost a stát
- VDO3 - Formy participace občanů v politickém Životě
- VDO4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS2 - Objevujeme Evropu a svět
 - EGS3 - Jsme Evropané
- Multikulturní výchova
 - MV5 - Princip sociálního smíru a solidarity
- Environmentální výchova
 - EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - EV4 - Vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova
 - MED1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje.

- *k učení (koncentrace na učení, vyhledávání informací, samostatné pozorování a kritické posuzování, udržení pozornosti při diskusi)*
- *k řešení problémů (vnímání problémových situací, plánování způsobu jejich řešení, obhajoba svého názoru)*
- *komunikativní (naslouchání, respektování druhých)*
- *sociální a personální (práce s pravidly v týmu)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance k odlišnostem, respekt k tradicím)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své či skupiny, chápe podstatu a riziko učiněného rozhodnutí)*

- *digitální (využívá technologie jako dalšího člena týmu)*

Prožitkové vyučování

Žáci se účastní komunikativních aktivit jako jsou konverzace, diskuse, hry zaměřené na sebepoznání, spolupráci, řešení konfliktů, dobré vztahy mezi skupinami, učení respektu a empatii.

- *k učení (sledování a účast v diskuzích, vyhledávání informací potřebných k účasti na řízených diskusích nebo k vytvoření originálních scének)*
- *komunikativní (aktivní účast v diskuzích, vhodná reakce na promluvy druhých)*
- *sociální a personální (spolupráce v týmu či skupině, respektování názorů druhých, podpora druhým)*
- *občanské (projevení tolerance a empatie k druhým)*
- *pracovní (efektivní využívání zdrojů, rozdělování a řízení rolí v týmu)*
- *digitální (experimentování, práce s hypotézami, využití technologií při aktivitách v terénu mimo školu)*

Práce s inspiračními zdroji

Žáci jsou vedeni k uvědomělé práci s různými druhy materiálů, které jim mohou poskytnout inspiraci pro další práci, učí se hledat v nich podstatné a použitelné informace a dále z nich tvořivě vycházet.

- *k učení (práce s informacemi, schopnost vyhledat podstatné sdělení a pochopit téma)*
- *komunikativní (porozumění různým typům textových, obrazových a dalších materiálů, reakce na inspirační zdroje a jejich tvořivé využití k dalšímu rozvoji)*
- *digitální (vyhledávání informací, využívání technologií k uspořádávání a třídění větších objemů informací - lepší a přesnější vyhledávání)*

Prezentování výsledků práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své práce ostatním. Konkrétně může jít o prezentování ve věkové skupině či před širším publikem. Tím se rozvíjí následující kompetence:

- *k učení (hodnocení výsledků vlastní práce, smysl a cíl učení)*
- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu na výsledky práce od okolí)*

- *digitální (vizualizace prostřednictvím různých nástrojů)*

Návštěvy vzdělávacích akcí a workshopů

Žáci navštěvují vzdělávací akce, workshopy a jiné události, které přispívají k porozumění a zapojení se do aktuálního dění. Kompetence rozvíjené během těchto akcí jsou:

- *k učení (vyhledávání a sběr informací vztahujících se k dané akci, pozorování a získávání informací, které budou využity k pozdější práci)*
- *pracovní (plnění úkolů a povinností spojených s návštěvou akce)*
- *sociální (ohleduplné a zodpovědné chování mimo školu, setkávání se s lidmi z praxe)*
- *komunikativní (aktivní diskuse o zážitcích, prezentování nově nabytých znalostí a informací v rámci týmu nebo skupiny)*
- *k řešení problémů (spolupráce při porozumění v autentickém prostředí)*
- *digitální (setkávání s programátory, odborníky na kyberbezpečí, odborníky na mediální oblast a práci s informacemi)*

Legenda k tabulce (nejčastější začlenění výstupu):

- 6. třída - světle žlutá
- 7. třída - tmavě žlutá
- 8. třída - bílá
- 9. třída - modrá

Život

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ			

VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	• respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery • se podílí se na tvorbě pravidel soužití • svým chováním a jednáním přispívá k dobrým vztahům mezi lidmi v rodině a ve škole	☐ Život mezi lidmi ☐ vztahy ve dvojici ☐ vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity ☐ Život ve škole/rodině	OSV7 - péče o dobré vztahy
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	• uvědomuje si funkce rodiny, doloží na příkladech • vysvětlí role v rodině, třídě, vrstevnické skupině • uvede příklady chování, které přispívají k utváření dobrého sociálního klimatu (např. přátelství, vstřícnost, důvěra) nebo ho narušují (např. agresivní chování a šikana)		
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních	• uvědomí si a na příkladech vysvětlí přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	☐ Zdravý způsob života ☐ tělesné zdraví ☐ duševní zdraví	

lidských potřeb a hodnotou zdraví	• uvede možné klady a zápory jednotlivých oblastí životního stylu (výživa, pohybová aktivita, sexuální chování, režimová opatření, stres, duševní hygiena aj.) • uvede příklady, jak mohou mít neuspokojené základní lidské potřeby vliv na zdraví člověka	☐ sociální zdraví ☐ duchovní zdraví ☐ Hodnota a podpora zdraví	
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	• vysvětlí na příkladech pozitivní i negativní vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví • navrhne možnosti, jak působit na zlepšení kvality prostředí a chování jedince • uvědomuje si odpovědnost za zdraví vlastní i ostatních	☐ Zdravý způsob života ☐ vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví	EV4 - prostředí a zdraví OSV4 - psychohygiena
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	• usiluje v rámci svých možností o dodržování pravidel zdravého životního stylu	☐ Hodnota a podpora zdraví ☐ Zdravý způsob života	OSV10 - dovednosti pro řešení problémů

	• uplatňuje ve vlastním denním režimu zásady osobní, intimní a duševní hygieny • objektivně zhodnotí svůj denní režim a vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit • vyjmenuje a dodržuje bezpečnostní pravidla v domácnosti, ve škole, při sportu, v dopravě	☐ tělesná a duševní hygiena ☐ denní režim ☐ výživa a zdraví	
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	• diskutuje o problematice zdraví • aktivně naslouchá druhým a vede produktivní dialog • uvede příklady konkrétního chování lidí ze svého nejbližšího okolí (rodina, kamarádi), kterými pozitivně či negativně ovlivňují své zdraví	☐ Hodnota a podpora zdraví ☐ Rozvoj osobnosti	OSV7 - empatie a pohled na svět očima druhého OSV8 - dialog
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem	• rozpozná správný stravovací a pitný režim, který podporuje zdraví a	☐ Zdravý způsob života ☐ výživa a zdraví	OSV4 - hledání pomoci při obtížích

civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	minimalizuje jeho možné poškození • vyhledá v dostupných zdrojích zdravotní rizika civilizačních chorob • uvede příklady preventivní a lékařské péče • uplatňuje zdravé stravovací návyky jako důležitou součást prevence • orientuje se rámcově v alternativních výživových směrech • vysvětlí možné příčiny a komplikace spojené s poruchami příjmu potravy		OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	• uplatňuje ve vlastním denním režimu zásady osobní, intimní a duševní hygieny • uvědomuje si význam otužování a pohybu • orientuje se v základních příčinách vzniku u vybraných druhů	☐ Zdravý způsob života ☐ tělesná a duševní hygiena ☐ denní režim ☐ ochrana před přenosnými chorobami	OSV3 - organizace vlastního času

	přenosných i nepřenosných nemocí • uvede příklady zdravotní prevence a lékařské péče • objektivně zhodnotí svůj denní režim	☐ ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami	
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	• respektuje sebe sama i druhé • podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • aktivně naslouchá druhým a vede produktivní dialog • usiluje o asertivní chování	☐ Rozvoj osobnosti ☐ Hodnota a podpora zdraví	OSV7 - péče o dobré vztahy OSV8 - dialog a asertivní komunikace
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	• objasní možné příčiny stresu • využívá kompenzační a relaxační techniky k překonávání únavy a stresu • v modelové situaci uplatní vhodnou sociální dovednost pro předcházení stresové situaci (např. pozorování druhých, empatické	☐ Rozvoj osobnosti ☐ Rizika ohrožující zdraví ☐ stres a jeho vztah ke zdraví	OSV4 - dovednosti zvládání stresových situací

	naslouchání, vedení dialogu, přesvědčování, vyjednávání, omluvu, dovednost říci „nevím“, „neumím“, „potřebuji pomoci“, uznání prohry)		
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	• charakterizuje změny jednotlivá období lidského života • kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	☐ Změny v životě člověka ☐ dětství, puberta, dospívání ☐ sexuální dospívání a reprodukční zdraví ☐ Rozvoj osobnosti	OSV2 - moje vztahy k druhým lidem
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• osvojuje si etickou a morální odpovědnost v sexuální oblasti • uvědomuje si rizika spojená s předčasnou sexuální zkušeností • rozlišuje poruchy pohlavní identity		
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně	• orientuje se v účincích nejznámějších návykových látek • uvědomuje si zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek a patologického hráčství	☐ Rizika ohrožující zdraví ☐ autodestruktivní závislosti ☐ skryté formy a stupně individuálního	OSV10 - dovednosti pro řešení problémů OSV4 - hledání pomoci při obtížích OSV8 - dovednosti komunikační obrany proti manipulaci

patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- rozpoznává situace ohrožující jeho bezpečnost - používá účinné způsoby chování v případě ohrožení osobního bezpečí - orientuje se v nabídce odborné pomoci, kterou v případě potřeby vyhledá - rozpozná manipulativní vlivy a zaujímá k nim kritický přístup	násilí	
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- uplatňuje komunikační obranu proti manipulaci a agresi - uveďte pravidla bezpečného chování na internetu a sociálních sítích	☐ Rozvoj osobnosti ☐ Rizika ohrožující zdraví ☐ bezpečné chování a komunikace ☐ manipulativní reklama a informace	OSV8 - dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi MED1 - vnímání mediálních sdělení
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím	dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole, při pohybových	☐ Rizika ohrožující zdraví ☐ dodržování pravidel	

ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	aktivitách, v dopravě i při mimořádných událostech • poskytne adekvátní první pomoc	bezpečnosti a ochrany zdraví ☐ ochrana člověka za mimořádných událostí	
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	• dokáže poskytnout první pomoc při poranění, přivolat pomoc • rozpoznává situace ohrožující jeho bezpečnost • používá účinné způsoby chování v případě ohrožení osobního bezpečí a předchází jeho vzniku • ovládá telefonní čísla krizových linek a ví, jak komunikovat s operátorem • ví, jak se má chovat v případě mimořádných situací, jak postupovat v případě evakuace		OSV10 - dovednosti pro řešení problémů

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
VO-9-1-03	- na autentických	pojmy:	

kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	materiálech demonstruje principy manipulace a ovlivňování chování lidí - na příkladech komunikace dvou lidí identifikuje manipulativní prvky a strategie - identifikuje momenty, kdy mohl být v minulosti obětí manipulace - navrhne možnosti, jak jí mohl čelit	manipulace, propaganda, reklama, veřejné mínění, hoax, dezinformační web/kanál	
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	- rozliší prostředí prostředí a situace, kdy není vhodné používat hrubé či vulgární výrazy - při žádosti o pomoc volí vhodnou formu vystupování - omluví se a přizná chybu v situacích, kdy nejdenal vhodně	- chování: v divadle, na veřejnosti, ve vrstevnické skupině, ve škole, na kroužku, u příležitosti významných událostí: svatba, pohřeb, - pojmy: etiketa, slušné chování, formální a neformální oblečení, formální a neformální komunikace	
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti	• rozliší pojmy tolerance a pluralismus	pojmy:	

i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• diskutuje o kulturních stereotypch v současné společnosti	tolerance, pluralismus, předsudky, stereotypy, LGBT+	
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	• popíše konkrétní projevy netolerance a extremismu • navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti • vyhodnotí možná rizika šíření nenávisti ve společnosti	pojmy: rasismus, xenofobie, homofobie, extremismus, hate speech, radikalismus, stereotypy,	MV2 - předsudky, stereotypy, vztahy mezi kulturami MV5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	• vysvětlí význam sebepoznání a sebehodnocení • charakterizuje své osobní vlastnosti a popíše způsoby jejich kultivace • sestaví svůj žebříček hodnot	☐ Můj život ☐ podobnost a odlišnost lidí	OSV2 - sebepoznání
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání	• posoudí příčiny rozdílnosti jednotlivých osobností • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování	☐ Můj život ☐ podobnost a odlišnost lidí	OSV3 - plánování a stanovování cílů

překážek	individuálních i společných cílů rozpozná roli vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	☐ osobní rozvoj	
VO-9-2-03 hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- snaží se rozpoznat projevy charakterových vlastností u sebe i ostatních - pojmenovává a porovnává chování, jednání, emoce své a jiných lidí - kriticky hodnotí chování, jednání, emoce jiných lidí, literárních a filmových postav - dokáže dostatečně korigovat své chování a jednání - vysvětlí pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus prostřednictvím popisu jednání lidí	☐ Můj život ☐ vnitřní svět člověka	OSV6 - vzájemné poznávání se ve skupině OSV3 - regulace vlastního jednání

VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	• objasní potřebu motivace pro rozvoj osobních předností • objasní, jak lze překonávat osobní nedostatky a rozvíjet zdravou sebedůvěru • plánuje zodpovědně osobní cíle a nachází cesty k jejich realizaci	☐ Můj život ☐ osobní rozvoj	OSV3 - plánování a stanovování cílů
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	• rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví • uvádí příklady majetku v různé formě vlastnictví • uvádí příklady duševního vlastnictví • objasní, jakými způsoby ochraňovat majetek a vlastnictví • zdůvodní důležitost práce v životě člověka • váží si práce a jejích hodnot	☐ Život a hospodaření ☐ majetek a vlastnictví	OSV11 - analýzy vlastních a cizích postojů a hodnot
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší	• sestaví jednoduchý rodinný rozpočet	☐ Život a hospodaření ☐ hospodaření	OSV2 - sebepoznání

pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	• uvede hlavní pravidelné příjmy a výdaje • uvede jednorázové příjmy a výdaje • porovná vhodné a nevhodné způsoby využívání rodinného (osobního) majetku	domácnosti	
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	• na příkladech ukáže vhodné využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení • uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení	☐ Život a hospodaření ☐ peníze	
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	• vysvětlí, jakou funkci plní banky, uvede příklady nabízených služeb občanům • vysvětlí pojmy úvěr, hypotéka, úrok, RPSN, investice, leasing • uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne jejich využití občanem	☐ Život a hospodaření ☐ banky a jejich služby	MED1 - vnímání mediálních sdělení OSV10 - rozhodovací dovednosti

VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	• uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky • zhodnotí přínos rozumného hospodaření s přebytkovým, vyrovnaným rozpočtem • uvede způsoby krytí deficitu v rodinném rozpočtu	☐ Život a hospodaření ☐ hospodaření domácnosti	OSV10 - rozhodovací dovednost
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	• vyloží podstatu fungování trhu • na příkladu chování kupujících a prodávajících objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny • na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • popíše vliv inflace na hodnotu peněz	☐ Život a hospodaření ☐ principy tržního hospodářství	
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek	• uvede hlavní příjmy a výdaje státního rozpočtu	☐ Život a hospodaření ☐ hospodaření státu	OSV7 - podpora a pomoc

a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	• uvede typy státních rozpočtů a jejich odlišnosti • vysvětlí význam daní, jmenuje druhy daní • jmenuje příklady sociálních dávek • diskutuje o potřebě a míře solidarity ve společnosti		
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	• vysvětlí smysl a princip oddělení složek státní moci a uvede konkrétní orgány a instituce, jež se na státní moci v ČR podílejí • uvede příklady činnosti státní správy a samosprávy na úrovni obce • popíše strukturu Ústavy ČR, vyhledává informace v Ústavě ČR, formuluje základní myšlenky Ústavy ČR		VDO2 - občanská odpovědnost v demokratické společnosti, soužití většiny a menšin, různost názorů a důležitost diskuze

VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• vysvětlí smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech • vlastními slovy objasní, proč je důležité se účastnit voleb • uvede příklady činnosti místního zastupitelstva	☐ Místo, kde žiji ☐ naše obec, region, kraj	VDO3 - obec jako základní jednotka samosprávy
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	• orientuje se v základních právech a povinnostech vyplývajících z důležitých právních dokumentů a přiměřeně je uplatňuje ve svém životě • respektuje práva a zájmy druhých lidí • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • uvědomuje si výhody demokratických způsobů řízení státu pro život občanů • rozpozná jednání poškozující lidská práva, aktivně proti němu vystupuje • uvede příklady práv a povinností, které vyplývají	☐ Život a právo ☐ já občan ☐ lidská práva ☐ právo v každodenním životě	OSV7 - lidská práva VDO4 - fungování demokracie OSV11 - pomáhající a prosociální chování

VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	• objasní význam právní úpravy důležitých vztahů v pracovním poměru, manželství, při uplatňování vlastnických práv		
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	• dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvede rizika pro občana v případě jejich nedodržování či porušování • na příkladu objasní práva a povinnosti při osobní přepravě, nákupu, opravě a pronájmu věci		
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	• vysvětlí nutnost existence právního řádu a jeho dodržování občany • orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy • diskutuje o důsledcích porušování právních ustanovení	☐ Život a právo ☐ právní řád ČR ☐ orgány právní ochrany občanů ☐ protiprávní jednání	VDO2 - práva a povinnosti občana

VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů,	• jmenuje důležité úřady, které zabezpečují naplňování práv a povinností občanů, orientuje se v jejich úloze • uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany (policie, státního zastupitelství, soudů, advokacie, notářství) a jejich spolupráce při odhalování a postihování trestných činů • seznamuje se s nároky na úřední komunikaci		
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	• rozpozná protiprávní jednání • rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení pro společnost i pro sebe, uvede příklady postihů		OSV11 - etické jednání
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	• uvede příklady korupčního jednání		OSV11 - etické jednání

	• diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		
VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	• popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možné způsoby jejich uplatňování • vyjmenuje a porovná členy EU • pozná a popíše symboly EU	☐ Život za hranicemi ☐ evropská integrace ☐ EU a ČR	EGS3 - EU a dopad na život jedince
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	• vytvoří vlastní kategorizaci globálních problémů na základě jasných kritérií vycházejících z porozumění problematice	pojmy: globální, globalizace, konzumní společnost, klimatická změna, postfaktická a postpravdivá společnost, pandemie, radikalizace, surovinové zdroje, lidská práva	
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních	• na konkrétním živém problému ze svého okolí vysvětlí heslo "mysli globálně, jednej lokálně"	pojmy: lokální, strategie, angažovanost, důsledky jednání, osobní zodpovědnost	

problémů na lokální úrovni v obci, regionu			
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	• uvede některé globální problémy současnosti • vyjádří osobní názor na globální problémy současnosti, popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky pro lidstvo a život na Zemi, uvede možnosti řešení		EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	• objasní na příkladech souvislosti mezi globálními a lokálními problémy • uvede příklady možných způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni v obci, regionu		EV3 - problémy životního prostředí EV4 - naše obec MV5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - SVĚT PRÁCE			
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných	• popíše základní profese a jejich požadavky z	☐ Život v budoucnosti	

profesí	hlediska vzdělání a profesních dovedností • vysvětlí možný vliv školy na pracovní zařazení	☐ Budoucí povolání ☐ trh práce ☐ volba profesní orientace ☐ zaměstnání ☐ podnikání	
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	• porovná své předpoklady a možnosti s požadavky konkrétního povolání		
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	• je schopen obrátit se při řešení problémů na odborníky v oblasti poradenství a psychologie • přemýšlí o svém já	☐ Volba střední školy ☐ možnosti vzdělávání	OSV2 - sebepoznání
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	• je schopen prezentace své osoby • užívá komunikačních dovedností – vedení dialogu, řešení konfliktu • orientuje se v systému českého školství • plánuje jednotlivé kroky při učení • stanoví si cíle a následně jednotlivé kroky k jejich dosažení	☐ Plánování IVP k zvládnutí přijímacích zkoušek na SŠ	OSV8 - komunikace v různých situacích a dialog OSV3 - plánování a organizace času, stanovení cílů a kroků OSV4 - zvládání stresových situací

	• používá relaxační metody k uvolnění • využije v modelových situacích materiály, které jsou důležité pro přijímací pohovor (motivační dopis, životopis...) na konkrétní pracovní pozici		
--	---	--	--

Výchovná dramatika (2.stupeň)

Výchovná dramatika (2. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výchovná dramatika je povinný předmět s časovou dotací jedna hodina týdně, který je na druhém stupni vyučován od šesté až do deváté třídy. Výchovná dramatika cílí na rozvoj osobnosti jedince a zároveň na práci se vztahy ve skupině. Při výuce je kladen důraz na zlepšení či trénink komunikace, na práci s hlasem i tělem, na kultivaci projevu, na spolupráci, na podporu fantazie a na rozvíjení přirozené hry. Výchovná dramatika je ideální platformou pro preventivní práci s kolektivem a pro podporu mezipředmětových vztahů. Dramatické hry a cvičení slouží především k rozvinutí obecně potřebných dovedností. Výuka probíhá většinou ve vnitřních prostorách školy, některé hry a cvičení se ale dají provádět i venku. Prvky výchovné dramatiky se mohou objevit i během preventivních programů a výjezdových akcí.

V předmětu Výchovná dramatika jsou na 2. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - OSV2 - Sebepoznání a sebepojetí
 - OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace
 - OSV4 - Psychohygiena
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV6 - Poznávání lidí
 - OSV7 - Mezilidské vztahy
 - OSV8 - Komunikace
 - OSV9 - Kooperace a kompetice
 - OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika
- Mediální výchova
 - MED1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - MED6 - Tvorba mediálního sdělení
 - MED7 - Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie

Skupinová práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni efektivně spolupracovat a zapojit se do společné činnosti.

- *k učení (koncentrace při společné práci)*
- *k řešení problémů (schopnost obhájit svůj názor, hledání kompromisů a společných řešení)*
- *komunikativní (společná diskuse)*
- *sociální a personální (ohleduplnost při práci ve skupině, sdílení různých úhlů pohledu, respektování názorových odlišností)*
- *občanské (respekt vůči ostatním)*
- *pracovní (zodpovědnost za jednání skupiny)*

Tvoření inscenačního tvaru

Práce na jevištní situaci či inscenačním tvaru vede žáky ke schopnosti promyslet a naplánovat menší projekt a dovést společně svou snahu ke kýženému výsledku.

- *k učení (plánování a organizace daného záměru)*
- *k řešení problémů (hledání ideální cesty k danému cíli, kooperace s ostatními při řešení problémů)*
- *komunikativní (kultivovaný projev, kombinování různých vyjadřovacích prostředků za účelem předání hlavního sdělení)*
- *sociální a personální (vzájemná pomoc při společné práci, spolupráce)*
- *občanské (schopnost přijímat odpovědnost za určitý úkol a plnit své povinnosti rozdělené v rámci spolupracující skupiny)*
- *pracovní (plánování a systematická dlouhodobější práce)*

Prezentace společné práce a reflexe

Žáci jsou vedeni k tomu, aby kultivovaně prezentovali svou práci, byli schopni sebereflexe a zároveň byli konstruktivní kritiky vůči ostatním.

- *k učení (hodnocení vlastní práce, konstruktivní zpětná vazba na práci ostatních, schopnost kritického náhledu)*
- *komunikativní (kultivovaný a srozumitelný verbální i nonverbální projev, přínosná zpětná vazba, naslouchání)*
- *sociální a personální (respektující jednání při reflexi, ohleduplnost a naslouchání)*
- *občanské (respektování názorů ostatních)*
- *pracovní (hodnocení výsledků práce, přijímání hodnocení)*

Hry a cvičení

Žáci pomocí cvičení a her nenásilně rozvíjejí své psychické i fyzické schopnosti, poznávají možnosti svého těla, hlasu i fantazie a získávají sebedůvěru. Zároveň při těchto společných aktivitách posilují vazby v kolektivu.

- *komunikativní (kultivace projevu a vystupování, využívání získaných komunikativních vlastností ke zlepšení vztahů ve skupině)*
- *sociální a personální (společné tvoření pravidel hry, ohleduplnost vůči ostatním, prozkoumávání možností vlastních psychických i fyzických schopností a s tím spojený rozvoj pozitivního vnímání sebe sama)*
- *pracovní (dodržování vymezených pravidel)*

Herecké etudy a role

Žáci mají možnost vyzkoušet si v bezpečném prostředí fiktivních situací a postav různé situace z reálného života a jejich možná řešení.

V rolích si mohou zároveň vyzkoušet různé emoce a naučit se je poznávat či zvládat.

- *k učení (experimentování a pozorování, schopnost vztáhnout získané informace z hereckých situací na realitu)*
- *k řešení problémů (trénink řešení problémů a konfliktních situací z reálného života v bezpečném prostředí hereckých etud, propojování získaných zkušeností ze hry s možným užitím v realitě)*
- *komunikativní (trénink adekvátní komunikace v různých situacích a emocích, srozumitelný projev)*
- *sociální a personální (zkoumání emocí a vztahů ve skupině či ve společnosti, hledání správných a respektujících postupů, nastavování hodnot)*
- *občanské (posilování empatie, trénink zodpovědného jednání v situacích z reálného života)*

Práce s inspiračními zdroji

Žáci jsou vedeni k uvědomělé práci s různými druhy materiálů, které jim mohou poskytnout inspiraci pro další práci, učí se hledat v nich podstatné a použitelné informace a dále z nich tvořivě vycházet.

- *k učení (práce s informacemi, schopnost vyhledat podstatné sdělení a pochopit téma)*
- *komunikativní (porozumění různým typům textových, obrazových a dalších materiálů, reakce na inspirační zdroje a jejich tvořivé využití k dalšímu rozvoji)*
- *občanské (pozitivní postoj k uměleckým dílům, úcta ke kulturnímu dědictví)*
- *digitální (samostatné vyhledávání inspiračních zdrojů pomocí digitálních technologií)*

Výchovná dramatika

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
DV-9-1-01 uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla	- pracuje na kultivaci svého vystupování - učí se zdravě pracovat se svým hlasem i tělem	- hlasová, pohybová a dechová cvičení - trénink projevu a prezentace - zlepšování slovní zásoby - relaxace - trénink soustředění a paměti	OSV1 - cvičení soustředění a paměti OSV4 - relaxace, uvolnění těla a hlasu OSV8 - kultivace projevu Český jazyk - literatura (práce s drobnými texty) Tělesná výchova
DV-9-1-02 propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých	- používá verbálních i nonverbálních prostředků ke svému vyjádření - chápe vztah mezi vnitřními procesy a chováním těla	- vstupování do rolí - práce s emocemi - pantomima	OSV2 - práce s emocemi ve vztahu k vlastnímu tělu OSV8 - efektivní schopnost vyjádřit se verbálně i nonverbálně Preventivní programy
DV-9-1-03 rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve	- efektivně pracuje ve skupině - respektuje a variuje	- herecké etudy - živé obrazy	OSV5 - tvořivé rozvíjení herní situace

skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí	pravidla hry • dokáže tvořivě vycházet z herní situace	☐ společné hry zaměřené na fantazii, komunikaci, vztahy	OSV6 - společné hry podporující poznávání se navzájem OSV7 - aktivity zaměřené na zlepšení vztahů ve skupině Preventivní programy
DV-9-1-04 prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou	• zabývá se hlouběji tématy příběhů a dokáže popsat princip, na jakém je příběh založen • učí se aplikovat získané poznatky z fiktivních herních situací na reálné situace • dokáže tvořit vlastní sdělení	☐ tvorba příběhů ☐ trénink řešení konfliktních situací ☐ práce s různými textovými, obrazovými a dalšími materiály ☐ nahlížení na příběh z různých úhlů pohledu	OSV5 - tvorba a rozvíjení příběhů OSV10 - trénink řešení problémů v hraných situacích OSV11 - analýza různých pohledů na danou situaci - vlastní versus cizí názor MED6 - tvorba sdělení Český jazyk - literatura a dílna psaní Studio - výtvarné umění Preventivní programy
DV-9-1-05 přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu	• zodpovědně plní své úkoly v rámci skupiny spolupracující na	☐ příprava a realizace společné inscenace	OSV3 - dokáže si stanovit svůj úkol a zodpovědně ho plnit

procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku	společném projektu aktivně se účastní přípravy společné inscenace	reflexe a sebereflexe	OSV5 - kreativní participace na inscenaci OSV9 - spolupráce na výsledném dramatickém tvaru MED7 - práce ve tvůrčím týmu Preventivní programy
DV-9-1-06 rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu; pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky; kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu	- chápe, co je dramatická situace, a umí ji vytvořit - seznamuje se se základními žánry dramatu - stává se kritickým divákem a příjemcem nejen umění, ale informací obecně - dokáže reflektovat přijímané umění	- tvorba dramatické situace - divadelní druhy a žánry - reflexe dramatické a mediální tvorby	OSV8 - formulace reflexe MED1 - kritické nahlížení na přijímané umění Český jazyk - literatura a dílna psaní

Tělesná výchova (2.stupeň)

Tělesná výchova (2. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Tělesná výchova je vyučován na druhém stupni v šestém až devátém ročníku. Obsahově spadá do oblasti Člověk a zdraví a je plně tvořen vzdělávacím oborem Tělesná výchova. Časová dotace předmětu je dvě hodiny týdně. Předmět se vyučuje v návaznosti na aktuální organizačně-technické podmínky Naší školy buď po jednotlivých ročnících, nebo po dvou spojených ročnících (6. a 7., resp. 8. a 9. třída dohromady).

Předmět je realizován v tělocvičně, ale do značné míry i ve veřejných venkovních prostorech (park v blízkosti školy, veřejná hřiště aj.). Vzdělávací obsah Tělesné výchovy je částečně naplňován na pravidelných výjezdech se sportovní náplní (lyžařský kurz, vodácký kurz, turistické a cyklistické výlety) i na primárně jinak tematicky zaměřených výjezdech, jejichž významnou součástí jsou pohybové hry. Na úrovni školy se dále pro žáky pořádají mimořádné turnaje a závody, které přesahují rámec základní hodinové dotace předmětu.

Výuka v předmětu Tělesná výchova směřuje v první řadě k vybudování kladného vztahu k pohybu u žáků a k tomu, aby žáci měli možnost vyzkoušet si širokou škálu pohybových aktivit a sportů. Jestli se tyto aktivity ve výuce realizují spíše výkonovou či oddychovou formou, závisí do značné míry i na žácích samotných. Předmět Tělesná výchova tedy aktivně reaguje na individuální potřeby a přání a od toho se odvíjí i hodnocení pokroku žáka, jehož normou je především žák samotný a jeho možnosti. Přesto jsou ve výuce realizovány i řízené či výběrové činnosti, které vyžadují schopnost přizpůsobit se skupině a akceptovat potřebu týmové spolupráce.

V předmětu Tělesná výchova jsou na 2. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV2 - Sebepoznání a sebepojetí
 - OSV6 - Poznávání lidí
 - OSV7 - Mezilidské vztahy
 - OSV9 - Kooperace a kompetice
 - OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchovné a vzdělávací strategie

Týmové hry

Nejčastější formou výuky jsou tradiční i netradiční hry a sporty, v nichž se žáci účastní pohybových aktivit v různě početných a složených skupinách.

- *k řešení problémů (vnímání problémových situací, pochopení problému, volba vhodného řešení)*
- *komunikativní (využití komunikace k účinnému soužití a spolupráci)*
- *sociální a personální (spolupráce ve skupině při řešení úkolu, ohleduplnost k druhým lidem, rozvoj sebedůvěry)*
- *občanské (aktivní zapojení do sportovních aktivit)*
- *pracovní (dodržování vymezených pravidel)*

Společné rozhodování a možnost volby

Žáci mají do jisté míry možnost demokraticky rozhodovat o volbě společných pohybových aktivit, případně samostatně rozhodují o tom, čemu by se chtěli věnovat sami.

- *k učení (pozitivní vztah k učení)*
- *k řešení problémů (uvědomění si zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí)*
- *komunikativní (naslouchání druhým a obhajoba svého názoru v diskuzi)*
- *sociální a personální (vnímání potřeby sebeomezení, ohleduplnost k potřebám druhých)*

Zaznamenávání individuálního pokroku

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si průběžně zaznamenávali zlepšení v různých oblastech (do jisté míry volitelných) pohybových činností.

- *k učení (plánování a posuzování svého pokroku)*
- *k řešení problémů (překonávání překážek, cílevědomost a vytrvalost)*
- *digitální (volba a použití vhodných zařízení či aplikací pro měření výkonu)*

Výjezdy

Na výjezdech v průběhu celého roku se žáci průběžně setkávají s širokou škálou individuálních i skupinových pohybových aktivit a sportů: řízených, spontánních i praktických. Zároveň se podílejí na jejich přípravě a organizaci.

- *k učení (využití zkušeností a schopností v praktickém životě)*
- *k řešení problémů (zdolávání náročných situací, volba alternativních způsobů řešení problému)*
- *komunikativní (využití komunikativních dovedností k vytváření a upevňování dobrých vztahů)*
- *sociální a personální (vytváření příjemné atmosféry v týmu, čerpání zkušeností od druhých, altruistické chování)*
- *občanské (rozhodování v zájmu podpory zdraví a udržení kvalitního životního prostředí)*
- *pracovní (bezpečné používání materiálů, nástrojů a vybavení, adaptování se na nové podmínky)*

Turnaje a závody

Nad rámec běžné výuky se žáci účastní školních, případně i mimoškolních sportovních turnajů a závodů. Zároveň se podílejí na jejich přípravě a organizaci.

- *k učení (směřování svého snažení k jasnému cíli, plánování přípravy, pozitivní vztah k učení)*
- *sociální a personální (podpora důvěry ve své schopnosti, zvyšování pocitu skupinové soudržnosti)*
- *občanské (aktivní zapojení do sportovně-kulturních aktivit)*

Využívání veřejných sportovišť

Kromě výuky realizované v tělocvičně jsou žáci vedeni k tomu, aby se naučili adekvátně využívat veřejná sportoviště (zejména ty venkovní) a alternativní či neobvyklé prostory pro realizaci pohybových činností - kde vůbec jsou, jaké možnosti nabízejí a jak se v nich správně chovat.

- *občanské (poznání místní občanské infrastruktury, pochopení potřeby veřejného zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti)*
- *pracovní (adaptování se na nové podmínky, dodržování bezpečnostních pravidel)*

Tělesná výchova

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	• volí si pohybové činnosti úměrně svým možnostem a potřebám • popíše organizaci svého pohybového režimu	☐ Pohybové hry ☐ Sportovní hry ☐ Základy atletiky	OSV2 - poznání svých fyzických možností
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• pravidelně sleduje výsledky své pohybové zdatnosti • rozpozná, v čem má prostor pro zlepšení a dlouhodobě se o něj snaží • do svého pohybového režimu řadí vytrvalostní, obratnostní, rychlostní i silové aktivity z nabídky	☐ Základy gymnastiky ☐ Posilování ☐ Kondiční cvičení ☐ Minutovky (krátké sportovně-dovednostní, silové, obratnostní a rychlostní aktivity)	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• dbá na obecné zásady bezpečnosti při pohybové činnosti • vybere a použije vhodné aktivity k rozcvičení svalů a kloubů pro danou pohybovou aktivitu • ukončí pohybovou aktivitu adekvátním protažením	☐ Relaxační a kompenzační cvičení ☐ Turistika a pobyt v přírodě ☐ Lyžování a snowboarding ☐ Historie a současnost sportu	

TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	• rozpozná základní škodlivé látky • stručně vysvětlí problematiku dopingů • přizpůsobí své venkovní pohybové aktivity vzhledem k aktuálnímu počasí a znečištění ovzduší		
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• předvídá nebezpečí úrazu • přizpůsobí svou pohybovou činnost danému prostředí a svým schopnostem • používá vybavení adekvátně vůči dané činnosti a podmínkám		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• zvládá vyučované pohybové činnosti v rámci svých možností • aplikuje své dovednosti i mimo hodiny tělesné výchovy (např. na výjezdech)		
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• rozpozná špatné provedení osvojované pohybové činnosti u svých spolužáků a uvede, jak by správné provedení mělo vypadat		

	• upozorní na činnost svých spolužáků, která ohrožuje jeho nebo jejich zdraví		
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• aplikuje základní sportovní terminologii osvojovaných činností • dodržuje pravidla her a sportů • vhodně reaguje na pokyny rozhodčího • reprodukuje sportovní terminologii z médií		
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• jedná podle principu fair play • chová se ohleduplně ke všem svým spolužákům a snaží se o empatický přístup • rozpozná nežádoucí projevy chování a na vzniklé situace reaguje otevřeně a slušně • popíše základní olympijské myšlenky		OSV7 - empatie, respekt a podpora při hrách OSV9 - spolupráce a etické zvládání soupeření při hrách a soutěžích OSV11 - pomoc při hrách bez nároku na protislužbu, praktické využití odpovědnosti, spolehlivosti a spravedlnosti Společnost - antická kultura
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• vysvětlí různé role v týmu • spolupracuje a komunikuje v týmu • dodržuje domluvenou taktiku hry		OSV6 - hledání výhod v odlišných fyzických a psychických dispozicích a jejich taktické využití při hrách

	rozpozná potřebu změny taktiky		
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- jedná adekvátně vzhledem ke své roli při pohybové činnosti - dodržuje domluvená pravidla		
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- měří či jinak sleduje pohybovou činnost - zaznamenává údaje o pohybové činnosti sebe i spolužáků - vyhodnocuje údaje o pohybové činnosti, popisuje jejich změny, kvalitu a vzájemně je porovnává		
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- podílí se na organizaci výjezdů - zapojuje se do přípravy a realizace her a turnajů - plní roli rozhodčího		
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- analyzuje zaznamenané údaje o pohybové činnosti podle konkrétních pokynů - diskutuje o zjištěných výsledcích analýzy		

Studio (2.stupeň)

Studio (2. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Studio je předmět, který je vyučován na prvním a druhém stupni od prvního do devátého ročníku. Na druhém stupni jsou v předmětu Studio naplňovány výstupy ze vzdělávací oblasti Umění a kultura, a to z obou vzdělávacích oborů (Hudební výchova, Výtvarná výchova). Na druhém stupni se do předmětu integrují výběrové tematické okruhy vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (Design a konstruování a Práce s technickými materiály). Výstupy z tematického okruhu Svět práce jsou naplňovány v rámci předmětu Život. Časová dotace předmětu Studio pro 6. a 7. třídu jsou 2 hodiny týdně, pro 8. a 9. třídu pak 3 hodiny týdně.

Umění a kultura je žákům představována jako soubor prolínajících se množin, kdy mezi jednotlivými obory dochází ke vzájemnému ovlivňování a překračování. Předmět směřuje k propojování jednotlivých tvůrčích oborů a hledání souvislostí mezi nimi. Studio je tedy kreativní platforma propojující hudební a výtvarnou výchovu a řemeslo.

Výuka ve **výtvarné části** předmětu:

Probíhá v cca měsíčních tematických blocích. Měsíční tematické bloky jsou v případě druhého stupně zpravidla děleny do období individuální a týmové tvorby. Bloky v sobě propojují učivo vzdělávacího oboru Výtvarná výchova s některými oblastmi vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (viz výše). V těchto blocích jsou ohledávány techniky, metody, náměty a témata, která se objevují v minulém i aktuálním výtvarném umění, ta jsou v hodinách zkoumána společně a z mnoha různých úhlů pohledu.

Výtvarné umění je ve Studiu žákům vědomě představováno jako systém komunikace. Výtvarné umění je ve výuce pojímáno jako živé interdisciplinární pole napojené na další druhy uměleckého vyjádření, obory lidské činnosti a učební předměty. Umělecká tvorba je užívána a prezentována jako důležitý nástroj ke kultivaci, poznávání a reflektování vnitřního i okolního světa, k vyjádření vlastních prožitků, zkušeností, poznatků a vjemů. Ve výuce je kladen důraz na hledání souvislostí, kontinuity a vztahů mezi aktuálním uměním a kulturou a uměním a kulturou minulosti.

Cílem předmětu je rozvíjení tvořivosti, manuální zručnosti, osvojování základních řemeslných dovedností a výtvarné experimentování. Předmět si klade za cíl podporu fantazie, představivosti, osobitosti a rozvoj interpretace a sebevyjádření. Jednou z možností realizace části výuky je systematické navštěvování galerií, muzeí a dalších kulturních institucí a památek. Dle možností jsou do výuky zařazovány diskuze, exkurze, workshopy s umělci a další kulturní programy.

Výuka v **hudební části** předmětu:

Hodina probíhá jednou týdně v předmětu Studio. Tato hudební sekce vede žáky k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu pomocí rytmických cvičení, instrumentálních dovedností i pohybových a poslechových aktivit. Cílem hudební výchovy je vést žáky k uvědomění, že hudba je všude kolem nás a že je to jeden ze svébytných vyjadřovacích prostředků. Hudební aktivity, zpívání a rytmická cvičení slouží především k rozvoji osobnosti žáka a jeho hudebnosti, jež se následně projevuje v jeho sluchových, pěveckých, pohybových, instrumentálních dovednostech. Cílem je osobitější a originálnější vyjádření své osobnosti. Výstup z hudební výchovy je cílený na kultivaci pěveckého i mluveného projevu, reagování na rytmus, hudbu (gesta, tanec, pohyb), interpretace hudby, povědomí o hudebních žánrech. Vše zmíněné pomáhá jedinci k seberozvoji a rozšíření individuálních schopností. Výuka probíhá především v prostorách školy, nicméně i některá cvičení a aktivity mohou být formou zajímavější výuky přesunuty do venkovních prostor města či přírody.

V předmětu Studio jsou na 2. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV8 - Komunikace
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS3 - Jsme Evropané
- Multikulturní výchova
 - MV1 - Kulturní difference
- Environmentální výchova
 - EV4 - Vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova
 - MED2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - MED4 - Vnímání autora mediálních sdělení

- MED6 - Tvorba mediálního sdělení
- MED7 - Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce s průvodkou

Průvodka definuje konkrétní výstupy, které žáci musí v příslušném období různou formou plnit, a nabízí tak zároveň přehledný, srozumitelný a strukturovaný pohled na učivo a cíle, k nimž učení v daném období směřuje. Aby žáci včas a úspěšně dokončili Průvodku, je nutné zvládnout plánování, samostudium, spolupráci se spolužáky a sebeřízení.

- *k učení (práce s informacemi a zdroji, nastavení cíle, plánování, efektivita)*
- *k řešení problémů (kritické myšlení, vyhledávání informací, samostatné řešení problémů, tvorba a ověřování hypotéz)*
- *komunikativní (formulace a vyjadřování myšlenek a názorů, diskutování, prezentování výsledků)*
- *sociální a personální (spolupráce se spolužáky)*
- *pracovní (plánování a trpělivost)*
- *digitální (rešerše, získávání a vyhledávání informací a obsahů na internetu a v digitálních médiích)*

Prezentace vlastních děl

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své tvorby ostatním. Konkrétně může jít o prezentace ve věkové skupině či před širším publikem.

- *k učení (hodnocení výsledků vlastní práce a diskuze o nich, smysl a cíl učení)*
- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení, informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci, interpretace a porozumění)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu od okolí)*
- *digitální (prezentace za pomoci digitálních technologií např. projekce či zvukového záznamu)*

Exkurze a návštěvy výstav, muzeí, památek, kulturních institucí

Žákům je prostřednictvím těchto akcí umožněn přímý kontakt s kulturním dědictvím, s jedinečností a nenahraditelností kulturního bohatství a zároveň se žáci seznamují s nutností jeho ochrany. Získávají základní přehled o historických i aktuálních podobách

výtvarného umění, architektury a designu. Žáci jsou vedeni k rozlišování, analýze a interpretaci různorodých uměleckých vyjádření. Jsou motivováni k inspirativnímu kulturnímu životu. Osvojují si pravidla kultivovaného chování v kulturních institucích.

- *k učení (komplexní pohled na společenské a kulturní jevy)*
- *komunikativní (porozumění obrazovým materiálům a různým typům záznamů či komunikačním prostředkům, diskutování, naslouchání)*
- *sociální a personální (respektování různých hledisek, čerpání poučení z myšlení a práce jiných lidí)*
- *občanské (tradice a kulturní a historické dědictví, pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivní kulturní život)*
- *digitální (porozumění vlivu digitálních technologií na lidskou společnost a výtvarné umění)*

Účast na workshopech, návštěvy ateliérů umělců

Prostřednictvím účastí na workshopech si žáci rozšiřují povědomí o materiálech, řemeslných a výtvarných technikách a nástrojích nad rámec běžné výuky ve škole. Na workshopech zlepšují manuální zručnost i práci ve skupině. Při návštěvách ateliérů se seznamují s metodami a náplní práce umělců, designérů, architektů a dalších odborníků.

- *komunikativní (naslouchání a diskutování)*
- *sociální a personální (efektivní spolupráce při řešení úkolů, ocenění zkušeností druhých lidí)*
- *občanské (smysl pro kulturu a tvořivost)*
- *pracovní (bezpečné a účinné užívání materiálů, nástrojů a vybavení; pracovní podmínky v různých profesích; profesní zaměření)*
- *digitální (seznámení s novými technologiemi, jejich přínosy a riziky)*

Individuální a týmová tvorba

Žáci jsou vedeni k samostatné i týmové tvorbě a k ujasnění, která forma práce je jim bližší. Jsou motivováni využít zkušenosti nabyté v individuální práci při týmových projektech. Při tvoření v týmu si mohou vyzkoušet nejrůznější týmové role a osvojit si základy distribuce práce, leadershipu, společného plánování a odpovědnosti.

- *k učení (koncentrace na učení, plánování, organizace a řízení vlastního učení, samostatné pozorování a experiment)*
- *k řešení problémů (samostatné řešení problémů, aplikace osvědčených postupů při řešení problémů, obhájení rozhodnutí a odpovědnost za ně)*
- *komunikativní (naslouchání druhým a porozumění, obhajoba vlastního názoru, brainstorming)*
- *sociální a personální (uvědomění své jedinečnosti a talentu, podpora pocitu seberealizace, práce s pravidly v týmu, spolupráce ve skupině, ohleduplnost a úcta k ostatním, poskytnutí pomoci)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance)*

- *pracovní (odpovědnost za výsledky práce své či skupiny, adaptace na pracovní podmínky, plnění povinností a závazků)*
- *digitální (tvorba digitálního obsahu, výtvarné vyjádření pomocí digitálních prostředků)*

Společné diskuse a pozorování

Prostřednictvím řízených debat a pozorování jsou žáci podněcováni ke hledání a sdílení možných významů, názorů a nových souvislostí v uměleckých dílech vybraných i samostatně vytvořených. Diskuse směřují k posílení komunikace, analytických a interpretačních schopností a k rozvoji kreativity ve smyslu způsobu myšlení a uvažování.

- *k učení (udržení pozornosti při výkladu či v diskusi, uvádění věcí do souvislostí, propojování poznatků do širších celků)*
- *komunikativní (formulace názorů a myšlenek)*
- *sociální a personální (přispívání k debatám a diskusím, respektování různých názorů a hledisek)*

Mezipředmětové přesahy a vazby

Žáci jsou vedeni ke zkoumání přesahů mezi uměním a dalšími obory lidské činnosti. Jsou motivováni k objevování a uvědomování souvztažností uměleckého a mimouměleckého, komplexity každodenního života. Na úrovni školní výuky se může jednat o tématická propojení s látkou v jiných předmětech, exkurze či výjezdy propojující různé vzdělávací obsahy.

- *k učení (propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků, propojení a systematizace informací, komplexní pohled)*
- *komunikativní (porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jejich tvořivé využití)*
- *sociální a personální (respektování různých hledisek, čerpání poučení z práce druhých)*
- *pracovní (kulturní a společenská hodnota práce, využití znalostí a zkušeností z různých oblastí)*
- *digitální (vnímání přesahu a vzájemného ovlivňování výtvarného umění a digitálních médií)*

Tvorba mimo školní budovu, výstavy prací

Prostřednictvím tvorby mimo školní budovu jsou žáci vedeni k základům výtvarné tvorby v krajině a ve veřejném prostoru. To jim umožňuje práci v jiném měřítku a s jinými materiály. Žáci jsou dle možností vedeni reagovat na danosti konkrétního místa, případně s jeho geniem loci, čímž se rozvíjí jejich prostorová citlivost, vnímavost k detailu a dalším souvislostem. Tvorba venku také žákům otevírá témata kultivace veřejného prostoru, přemýšlení nad estetickým rozměrem veřejného prostoru, krajiny apod. Zároveň jde o možnost představit tvorbu žáků širšímu publiku a vytvářet nové sociální situace, na které žáci mohou reagovat.

- *k učení (pozorování, tvorba v terénu)*
- *komunikativní (diskuse, obhajoba názoru, formulace a vyjadřování)*

- občanské (ochrana životního prostředí, kulturních a společenských hodnot, tvořivé zapojení do společenského dění)
- pracovní (různorodá hlediska výsledků pracovní činnosti)

Prožitkové vyučování

Zapojováním výjezdů, herních prvků a pohybových, dramatických či audiálních aktivit jsou žáci vedeni k multisenzorickému chápání umění. Učí se chápat kulturu a kreativitu rozšířeným způsobem.

- k učení (tvorba komplexnějšího pohledu na společenské a kulturní jevy, experimentování)
- komunikativní (porozumění různým typům záznamů, gest, zvuků a jejich tvořivé využití k rozvoji)
- sociální a personální (spolupráce ve skupině, přijímání nových rolí)
- digitální (tvorba, vnímání a posuzování digitálního audiovizuálního záznamu)

Meziročníková komunikace

Tímto způsobem jsou žáci vedeny ke sdílení zkušeností, vědomostí, inspirací a informací. Meziročníková komunikace je nástrojem vzájemného učení a posiluje upevňování vztahů v rámci školy. Prvky meziročníkové komunikace se objevují v průvodkách.

- k učení (vzájemné učení)
- komunikativní (naslouchání, diskuze, argumentace, plnohodnotné vztahy a spolupráce)
- sociální a personální (rozvíjení a upevňování mezilidských vztahů, podpora sebedůvěry)
- občanská (rozvoj empatie, respekt k druhým)

Studio / Výtvarná výchova

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
VV-9-1-01 vybírá, vytváří prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností,	• samostatně volí a kombinuje nejrůznější přístupy a techniky výtvarné práce	☐ výtvarná práce s různými technikami tvorby (prostorové, grafické,	MED7 - skupinová komunikace a spolupráce, organizace práce ve skupině

vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	• rozeznává základní elementy výtvarné práce, dovede rozlišit jejich možnosti a způsoby využití • dokáže určit charakteristické prvky výtvarných děl (linie, tvary, barvy, povrchy, kontrasty, světelné kvality) • esteticky využívá různé vlastnosti materiálů při vlastní práci • výtvarně pracuje v týmu a skupině	plošné, pohybové vyjádření) ☐ rozlišení, výběr a uplatnění technik a materiálů při vlastní tvorbě ☐ výtvarný experiment ☐ instalace ☐ grafika ☐ týmová tvorba ☐ výtvarná práce s digitálními technologiemi (3D tisk, počítačová grafika)	
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, zkušenosti získané ostatními smysly a zaznamenává podněty z představ a fantazie	• výtvarně vizualizuje hudbu, zvuk, rytmus, náladu, pocit a další mimovizuální podněty • pojmenuje vlastní zkušenosti a podněty z nichž při tvorbě vychází	☐ výtvarná tvorba dle skutečnosti ☐ výtvarná tvorba dle fantazie, představ či snu	OSV5 - uplatnění vlastních nápadů, originality a experimentu EV4 - přírodní i sociální prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot, vnímání estetických kvalit

	• uplatňuje fantazii a představy, city a prožitky ve svém výtvarném vyjádření • vybírá umělecká díla podporující jeho vizuální obraznost a dokáže se k nim vyjádřit • samostatně tvoří v přírodě a v plenéru • samostatně vybírá esteticky libý výsek krajina na základě kompozice • tvoří díla s použitím přírodnin	☐ grafické či malířské vyjádření hudby, rytmu a zvuků ☐ textura, struktura ☐ tvorba v přírodě ☐ tvorba z přírodnin ☐ site-specific ☐ prezentace cizích děl dle vlastního výběru	prostředí
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• v tvorbě elementárně uplatňuje nové technologie a počítačové programy • seznamuje se s tvorbou animací, videa a filmu • uplatňuje v tvorbě metody řazení, sekvence a komponování obrazů, kompilaci a vizuální narativ	☐ pohyblivý obraz ☐ animace a jiná vyjádření pohybu, proměn či časového průběhu ☐ vyjádření narativu ve výtvarném umění ☐ sekvence, scénář, záběr, storyboard, komiks ☐ procesuální tvorba	MED6 - tvorba mediálního sdělení, znalost jeho technologických možností a jeho omezení

		☐ práce s počítačovými programy ☐ vytváření digitálního obsahu	
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	• samostatně volí techniky a metody výtvarné práce ve vztahu k tématu či zadáním • přiřazuje ke svému dílu příbuzná díla jiných autorů na základě použitých metod • využívá jiná umělecká díla jako inspirační zdroj	☐ kombinace technik a prostředků ☐ vyjádření vlastního obsahu samostatně volenými výtvarnými prostředky ☐ korelace obsahu a formy ☐ inspirace tvorbou druhých	MED4 - identifikování postojů a názorů autora vizuálně obrazného vyjádření, či audiovizuálního díla
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	• chápe odlišnosti umělecké skutečnosti a skutečné podoby světa • vnímá rozdíl mezi originálem a reprodukcí • elementárně rozkrývá jednotlivé obsahové vrstvy uměleckých děl -	☐ interpretace uměleckých děl vlastních i cizích ☐ prezentace a obhajoby prací ☐ porovnání uměleckých děl	MED2 - porozumění různým typům obrazového sdělení, jejich interpretace, rozlišování mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem

	estetickou, smyslovou, subjektivní, společenskou apod. • vyjadřuje svůj pohled na cizí dílo • hledá v cizích dílech vlastní obsahy	☐ orientace v základních slozích, stylech, osobnostech ☐ rozeznávání základních architektonických slohů: antika, románský sloh, gotický sloh, renesance, baroko ☐ pochopení vztahu výtvarného díla s dobou vzniku ☐ lidová kultura, tradice ☐ výstavy	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	• rozeznává základní architektonické slohy a jejich prvky • má základní znalost několika uměleckých směrů, osobností, tendencí a skupin • časově zařazuje základní směry a slohy		EGS3 - orientace v kořenech evropské kultury, pozitivní vztah ke kulturnímu dědictví, evropské a mezinárodní kulturní souvislosti, projevy kultury v evropském i globálním měřítku Společnost - historický kontext
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	• prezentuje a interpretuje vlastní tvorbu a popisuje proces vzniku díla a použité prostředky • srovná prostředky a výsledky vlastní výtvarné tvorby s tvorbou jiných autorů • elementárně chápe vliv kulturní, sociální a politické atmosféry na		OSV8 - verbální prezentace vlastního díla OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti MV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení

	formy a obsahy děl • zhodnotí a zaujme názor k různorodým kulturním akcím • představuje výsledky výtvarné práce v různých kontextech, podmínkách a prostředí, analyzuje a pojmenovává proměny jejich obsahu • přijímá kritiku a respektuje odlišné výklady děl vlastních i vybraných • sleduje působení díla na ostatní a diskutuje o něm • dokáže vhodně instalovat vlastní dílo v prostoru či na výstavě		
			OSV8 - naslouchání, respekt k jinému názoru

Studio / Člověk a svět práce (Práce s technickými materiály)

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	• popíše vlastnosti technických materiálů (dřevo, kovy, plasty), které	☐ základní vlastnosti materiálů (dřevo, kov, plasty apod.)	OSV3 - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

	jsou důležité pro jeho práci • vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu (písemného, obrazového) a aplikuje je • uplatňuje získané návyky pro práci s technickými materiály (dřevem, kovy, plasty) • provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci • rozpozná důležité kroky postupu, které je nutné dodržet	☐ jednoduché práce s technickými materiály	
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	• samostatně vybere vhodný materiál pro práci na základě jeho vlastností (možnost opracování, oddělování, nosnosti, ohebnosti apod.) • vybere vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro práci s technickým materiálem (dřevem, kovem, plasty)	☐ základní pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ☐ základní technické pojmy ☐ pojmy: surovina, materiál, výrobek ☐ péče o nástroje a nářadí	

		☐ užití nástrojů v praxi	
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	• popíše procesy, které je nutné dodržet při práci s technickými materiály • zorganizuje pracovní prostor a připraví vybavení, které je potřebné pro zadaný úkol (nářadí, materiál, případně ochranné pomůcky) • naplánuje práci dle časových dispozic • v průběhu práce upravuje pracovní prostor dle potřeby • odklízí nepotřebný materiál • bezpečně odkládá a uklízí nástroje a nářadí, stará se o jejich čistotu a funkčnost • uklízí pracovní prostor na konci práce	☐ jednoduché pracovní operace a postupy a jejich podstatné části ☐ organizace práce a pracovního prostředí	OSV3 - organizace vlastního času, plánování učení a studia
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	• použije pro přípravu a při práci technickou dokumentaci (náčrt, výkres)	☐ technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	

	• vyčte z dokumentace potřebné informace (rozměry, tvary apod.) • nakreslí jednoduchý pomocný náčrt pro práci s technickými materiály (od ruky, nebo základními rýsovacími potřebami – pravítko, kružítko)	☐ tvorba jednoduché technické dokumentace	
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	• popíše způsoby užití ochranných pomůcek při práci s technickými materiály a pravidla bezpečnosti při práci s nimi a řídí se jimi • dodržuje pracovní hygienu a stará se o čistotu a bezpečnost na pracovišti, v dílně či ateliéru • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • popíše a vysvětlí ochranu pomůcek a nástrojů a péči o ně	☐ zásady pracovní bezpečnosti a hygieny	

Studio / Člověk a svět práce (Design a konstruování)

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	• elementárně popíše náplně a postupy práce designéra • definuje rozdíl mezi designérem a řemeslníkem či dělníkem • pracuje s návodem, náčrtem, plánem, programem k sestavení modelu, dodržuje ho a orientuje se v něm • vysvětlí jednotlivé kroky své práce podle stanoveného postupu a aplikuje je	☐ práce designéra ☐ prvky designového návrhu (moodboard, výkres, model, prototyp) ☐ vlastní náčrt, plán, schéma, výkres ☐ práce s návodem ☐ sestavování modelů ☐ tvorba vlastního jednoduchého designového návrhu	
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	• rozpozná stěžejní prvky konstrukce a model sestaví • použije jednotlivé prvky dle návodu, náčrtu, plánu k sestavení konstrukce • rozpozná, odhalí a napraví případné chyby v konstrukci (funkčnost,	☐ 3D tisk a práce s 3D programy	

	nosnost, stabilitu apod.)		
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	• organizuje pracovní prostor při montáži a demontáži • provádí kontrolu nástroje, nářadí včetně jejich funkčnosti • rozpozná kvalitu materiálu a jeho případné poškození, vady či defekty • sestaví i rozloží jednoduchý model, výrobek, stavebnici pokud je to konstrukčně možné • opravuje, upravuje a provádí údržbu modelu, konstrukce či výrobku v případě potřeby	☐ základní tvorba konstrukčních prvků ☐ užití a tvorba spojů ☐ montáž a demontáž ☐ opravy defektů a vad ☐ komplexní výtvary ze stavebnic	
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	• dodržuje stanovená pravidla a zásady práce v dílně či ateliéru • popíše a vysvětlí ochranu pomůcek a nástrojů a péči o ně • dodrží zásady bezpečnosti při práci s	☐ základní ochrana a údržba pomůcek ☐ bezpečnost práce ☐ pracovní hygiena	

	• technickými materiály • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje pracovní hygienu a stará se o čistotu a bezpečnost na pracovišti, v dílně či ateliéru	☐ ošetření a první pomoc při úrazu	
--	--	---	--

Studio / Hudební výchova

ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	• dokáže svým hudebním projevem zpívat stálou melodii • individuálně udrží rytmický motiv • aktivně se zúčastňuje projevu hudební fráze	☐ hlasová hygiena ☐ rozšiřování hlasového rozsahu ☐ vícehlas a jednohlas ☐ vokálně instrumentální aktivity ☐ techniky vokálního projevu	OSV1 - rytmická cvičení pro podporu pozornosti a soustředění
HV-9-1-02 uplatňuje získané	• interpretace lidové a	☐ prezentace	OSV8 - Vzájemná komunikace

pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	• umělé písně • prezentace své interpretace písně • poskytování konstruktivní kritiky druhým • přijímání konstruktivní kritiky od druhých	☐ reflexe ☐ rytmus řeči a hudby	mezi spolužáky
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	• vymýšlí a realizuje hudební improvizaci • používá hudební nástroje • stává se pozorným posluchačem • interpretace lidové či umělé písně	☐ intonace a vokální improvizace ☐ zachycení rytmu ☐ hudební hry a improvizace ☐ hudební doprovod	OSV5 - Kreativita při improvizčních cvičení
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	• zná hudební styly a žánry • dokáže propojit hudbu a tanec • pracuje na jednoduché taneční etudě • dokáže rozeznat vybrané druhy tance • dokáže spojit jednotlivé druhy tance s hranou hudbou	☐ hudební styly a žánry ☐ taneční improvizace ☐ pohybové cvičení ☐ stylizace ☐ prezentace ☐ reflexe	

HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	• umí rozeznat hudební výrazové prostředky • umí základní hudební dynamiku • je aktivním posluchačem znějící hudby • dokáže interpretovat své pocity z hudby	☐ hudebně výrazové prostředky ☐ hudební dynamika ☐ poslechová cvičení	MED4 - poslech skladby
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	• umí určit jednotlivé vybrané skladby do uměleckého stylu	☐ dějiny umění, hudební historie ☐ umělecké žánry a styly	
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• aktivně vyhledává spojitosti mezi jednotlivými druhy umění • zapojuje se ve společné diskuzi	☐ tvorba společného projektu (videoklip, animace,...) ☐ výroba zpěvníku	OSV8 - Společná diskuze o hudebním tématu

Společnost

Společnost

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Společnost je vyučován na druhém stupni v šestém až devátém ročníku. Obsahově je tvořen z převážné části vzdělávacím oborem Dějepis, zároveň však integruje několik dílčích očekávaných výstupů oboru Výchova k občanství úžeji souvisejících s historickou tematikou. Časová dotace předmětu je tři hodiny týdně, z nichž je třetí hodina využita k realizaci tzv. Studovny, kde žáci pracují samostatně či ve skupině na tematických úkolech. Předmět se vyučuje v každém ročníku zvlášť s výjimkou Studovny, kde může docházet ke spojování ročníků.

Předmět je realizován částečně i na pravidelných výjezdech, které rozšiřují probírané učivo o prožitkovou rovinu a umožňují rozvoj terénních badatelských dovedností. Prohlubování učiva a příslušných dovedností je zajišťováno rovněž příležitostnými návštěvami muzeí, památek či tematických workshopů.

Název předmětu jednak formálně reaguje na školní úzus v pojmenovávání integrujících předmětů, jednak obsahově vymezuje základní prizma, kterým je vzdělávací obsah oboru Dějepis v předmětu Společnost interpretován. Podstatou tohoto prizmatu je uchopení dějin jako výrazu sociálně-kulturní tradice a kolektivní paměti, jako neustále se vyvíjejícího „dialogu“ současnosti s minulostí spíše než jako objektivního zobrazení minulé reality. V edukačním procesu předmětu Společnost se uvedené projevuje akcentem na předávání, resp. kultivaci historického vědomí – nikoli s cílem pouhého osvojení si sumy poznatků, nýbrž enkulturace žáka do společnosti, zejména ve smyslu možnosti rozumět historické kultuře své společnosti, což je jeden z předpokladů úspěšné občanské participace žáka.

Pro rozvoj historického vědomí žáků v předmětu Společnost je klíčové zachovávání rovnováhy mezi obecným kulturním věděním a specifickými oborovými koncepty a dovednostmi. První kategorie se ve výuce projevuje reflexí hodnotových referenčních rámců při nakládání s historickými informacemi, a ústředním tématem se tak stává práce s předporozuměním žáků (i učitelů) a vyhýbání se prosazování interpretačně uzavřených příběhů. S tím je spojen zvýšený důraz na rozvoj dovedností číst a psát, resp. naslouchat a mluvit, v kontextu různých druhů sdělení s historickým či sociálním obsahem. Druhá kategorie směřuje k tomu, aby žáci instrumentalizovali svou zkušenost postupným vytvářením „kognitivní mapy“ dějin - mentální struktury generující schopnost orientovat se v dějinách, a mít tak výchozí předpoklady pro jejich další studium v navazujících stupních vzdělávání. „Kognitivní mapa“ zahrnuje základní ukotvení: historických reálií (jména, názvy, data), chronologického poznání minulosti (časová osa, jednotlivá období, historický čas a narativ – dlouhá a krátká „trvání“, události a symbolická centra dějin), geografických souvislostí (práce s mapou s důrazem na proměny Evropy), obsahových souvislostí (vztah českých a obecných dějin, propojení událostních a kulturních dějin, vývoj společnosti ve vztahu k její současné podobě), oborových výrazů a pojmů včetně jejich proměn v čase (kultura, civilizace, ideologie, sociální struktura, hospodářství, demokracie, moc, stát, revoluce, náboženství,

menšina, veřejné a soukromé apod.) i širších myšlenkových konceptů (trvání a změna, perspektiva / úhel pohledu, proces, vztah a souvislost, příčina a důsledek, stejnost a rozdílnost, etika, objektivita apod.); pro předmět Společnost je podstatné, že tyto pojmy a koncepty nepřísluší pouze dějepisu, ale odkazují na celou oblast společenských, resp. sociálně-humanitních věd. Současně je v rámci této druhé kategorie vytvářen prostor pro seznamování se s příslušnými oborovými dovednostmi (heuristika, kritika, interpretace), ovšem ne nutně na rovině schopnosti badatelské postupy exaktně aplikovat. Jediná oborová dovednost, která je v předmětu Společnost cíleně rozvíjená, je narace, přičemž je kladen důraz na pozvolnou kultivaci přirozeného vyjadřovacího jazyka žáků směrem k používání příslušných pojmů. Nejobecnějším cílem oborové didaktiky v předmětu Společnost je tak vytvořit u žáků dobré výchozí předpoklady pro pohyb ve společenskovědním diskurzu.

V předmětu Společnost jsou realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace
- Výchova demokratického občana
 - VDO1 - Občanská společnost a škola
 - VDO2 - Občan, občanská společnost a stát
 - VDO3 - Formy participace občanů v politickém životě
 - VDO4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS3 - Jsme Evropané
- Multikulturní výchova
 - MV1 - Kulturní difference
 - MV2 - Lidské vztahy
 - MV3 - Etnický původ
 - MV4 - Multikulturalita
 - MV5 - Princip sociálního smíru a solidarity
- Environmentální výchova
 - EV1 - Ekosystémy

- EV2 - Základní podmínky života
- Mediální výchova
 - MED5 - Fungování a vliv médií ve společnost

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce s Průvodkou

Průvodka definuje konkrétní výstupy, které žáci musí v příslušném období různou formou plnit, a nabízí tak zároveň přehledný, srozumitelný a strukturovaný pohled na učivo a cíle, k nimž učení v daném období směřuje. Aby žáci včas a úspěšně dokončili Průvodku, je nutné zvládnout plánování, samostatné učení, spolupráci se spolužáky a sebeřízení.

- *k učení (práce s informacemi, nastavení cíle, efektivita, posouzení pokroku)*
- *k řešení problémů (využívání vědomostí k řešení problému, volba způsobu řešení problému, kritické myšlení)*
- *komunikativní (porozumění různým zdrojům, využívání informačních technologií)*
- *sociální a personální (spolupráce ve skupině, ohleduplnost k druhým lidem, rozvoj sebedůvěry)*
- *občanské (práva a povinnosti)*
- *pracovní (adaptování se na pracovní podmínky, dodržování pravidel a termínů)*
- *digitální (práce na úkolech v Google Classroom)*

Povinně-volitelné činnosti v Průvodce

Během plnění Průvodky si žáci volí různé druhy činností. Mezi nimi se průběžně objevují tematické úkoly jako např. vyrábění dobových předmětů, hraní divadla, vytváření učebních pomůcek (zejména formou herních karet), rozhovor s pamětníky, hraní počítačových her s historickou tematikou, výzkum zvoleného tématu s vlastními zdroji, návštěva muzeí a památek, umělecké ztvárnění historického předmětu, učení se základům historických jazyků, sledování tematických filmů a dokumentů, úplně vlastní téma aj. Vybrané činnosti plní žáci během Studovny, eventuálně i ve svém volném čase.

- *k učení (volba vhodných strategií učení, plánování, hledání informací, pozitivní vztah k učení)*
- *k řešení problémů (využití znalostí a dovedností k řešení úkolu, využití osvědčených postupů v nových situacích)*
- *komunikativní (porozumění různorodým sdělením, využití informačních a komunikačních technologií)*

- *sociální a personální (čerpání poučení ze zkušeností druhých, rozvoj sebeuspokojení a sebeúcty)*
- *pracovní (volba povinností v návaznosti na své silné stránky, volba úkolu z hlediska svého budoucího rozvoje)*
- *digitální (volba vhodných zařízení či aplikací pro práci na úkolu, vytváření digitálního obsahu)*

Čítárna

V každém výukovém bloku musí žáci povinně splnit jeden či více úkolů do Čítárny, která je součástí Průvodky. Tyto úkoly spočívají v samostatném výběru tematického zdroje ze zpravidla předem dané a strukturované nabídky, jeho zpracování - obvykle přečtení textu (případně shlédnutí filmu, dokumentu apod.) - a zpracování výstupu ve formě poznámek, referátu, myšlenkové mapy či eseje.

- *k učení (výběr zdrojů a metod jejich zpracování, plánování a organizace svého učení, přesah k celoživotnímu učení)*
- *k řešení problémů (budování zodpovědnosti za svá rozhodnutí, zhodnocení výsledků své práce)*
- *komunikativní (čtení s porozuměním, analýza textu a shrnutí svými slovy, kladení vlastních otázek)*
- *digitální (využití digitálních technologií pro zjednodušení i zkvalitnění práce)*

Portfolio

Žáci si postupně tvoří portfolio (složku s materiály), kde si uchovávají zápisky, pracovní listy, učební pomůcky a materiály z hodin, mapy, texty ke čtení s porozuměním, referáty do Čítárny apod. Portfolio musí být přehledně a logicky seřazené a nemělo by v něm nic zásadního chybět.

- *k učení (třídění informačních zdrojů na základě jejich propojení a systematizace)*
- *k řešení problémů (využívání vlastního úsudku k řešení problému, samostatné řešení problému, používání logických postupů)*
- *komunikativní (rozlišení různých typů textů, záznamů a obrazových materiálů)*
- *občanské (přistoupení k pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti)*
- *pracovní (adaptování se na pracovní podmínky, dodržování pravidel a termínů)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje.

- *k učení (koncentrace na učení, udržení pozornosti při výkladu či v diskusi, určení překážek v učení a hledání jejich překonání)*

- *k řešení problémů (rozlišení řešení uspokojivých pro jedince a pro skupinu)*
- *komunikativní (naslouchání, respektování druhých a vhodné reakce na jejich jednání, obhajoba svého názoru ve skupině)*
- *sociální a personální (uvědomění si své jedinečnosti a talentu, podpora pocitu seberealizace, práce s pravidly v týmu)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance, pochopení společenských norem)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své či skupiny)*

Výjezdy a mimoškolní akce

Pravidelnými jednodenními či vícedenními výjezdy jsou žákům zprostředkovávány zkušenosti nad rámec běžné výuky ve škole.

Prostřednictvím návštěv muzeí, památek a k nim navázaných workshopů umožněn přímý kontakt s kulturním dědictvím, s jedinečností a nenahraditelností historického bohatství a seznamují se s nutností jeho ochrany.

- *k učení (získávání dat v terénu, samostatné pozorování, kritické posouzení výsledků učení, kreativní využívání znalostí, komplexní pohled na společenské a kulturní jevy, poznávání smyslu a cíle učení)*
- *k řešení problémů (vyhodnocení nebezpečných situací, hledání alternativních možností)*
- *komunikativní (aktivní zapojení do společenské komunikace a dění obecně, naslouchání a porozumění promluvám druhých lidí)*
- *sociální a personální (vytváření příjemné atmosféry v týmu, čerpání zkušeností od druhých, altruistické chování, spolupráce ve skupině, diskuze)*
- *občanské (respektování přesvědčení druhých lidí, poskytnutí pomoci, pozitivní postoj k tradici a kulturnímu dědictví, pozitivní postoj k tradici a kulturnímu dědictví, aktivní kulturní život)*
- *pracovní (manuální zručnost, bezpečnost práce)*

Společnost

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
---------------------------------	-----------------------	-------	-------------

D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	vlastními slovy vyjádří, proč má smysl zabývat se historií	☐ význam zkoumání dějin ☐ získávání informací o dějinách ☐ historický čas a prostor ☐ možnosti samostatného studia dějin a společnosti	OSV3 - organizace času učení, práce s motivací a vůlí, plánování učení a stanovování cílů
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	- uvede hlavní formy prezentací minulosti v dnešní společnosti - vysvětlí pojem historický pramen a rozliší hlavní typy pramenů - pojmenuje významné instituce, které zajišťují k pramenům přístup - samostatně se učí o dějinách a společnosti		
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- zapisuje data do časové osy - přečte data z časové osy - na časové ose graficky rozliší různá období - vyjmenuje historická období pravěk, starověk, středověk, raný novověk a moderní doba v chronologickém sledu - čte informace z mapy s historickými reáliemi - zapisuje informace do mapy s historickými reáliemi a graficky je člení		

D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	• popíše způsob života paleolitických lidí	☐ život lidí v pravěku ☐ neolitická revoluce	EV2 - přírodní zdroje v souvislosti s rozvojem civilizace Příroda - fylogeneze člověka
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• objasní vliv zemědělství na proměny lidské společnosti • objasní vliv zpracování kovů na proměny lidské společnosti	☐ nejstarší lidské civilizace a jejich kulturní odkaz pro evropskou společnost	
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	• vysvětlí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních starověkých civilizací • charakterizuje civilizace starověké Egeidy		
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	• popíše tři různé umělecké projevy starověkých civilizací • prokáže orientaci vybraných oblastech řecké kultury	☐ velká řecká kolonizace ☐ vznik veřejné sféry života ☐ athénská demokracie	VDO2 - občanská odpovědnost v demokratické společnosti, soužití většiny a menšin, různost názorů a důležitost diskuze VDO3 - antická obec jako specifický typ občanské participace VDO4 - původní principy demokratické obce EGS3 - kořeny evropské tradice
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství	• vysvětlí vznik veřejné sféry života v archaickém Řecku • vysvětlí proměny náboženských poměrů na území římské říše v prvních stoletích našeho letopočtu;	☐ řecký kulturní svět: oblasti, osobnosti a pojmy	

	využije při tom pojmy polyteismus a monoteismus	☐ starověký Řím v době republiky a císařství ☐ počátky křesťanství ☐ Keltové, Germáni a první Slované na území dnešní ČR ☐ rozpad římského impéria a doba „stěhování národů“	Studio - antické umění Český jazyk - antická literatura
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• popíše příčiny a důsledky velké řecké kolonizace • vysvětlí jednotlivé společenské a politické změny, které vedly ke vzniku úplné občanské rovnosti v athénské polis • do časové osy přibližně zařadí archaické, klasické a helénistické období starověkého Řecka a stručně uvede, které události jsou pro dané období charakteristické • popíše hlavní principy a organizační strukturu athénské demokracie 5. stol. př. n. l. • do časové osy přibližně zařadí období římské republiky, římského císařství a etnika žijící v té době na území dnešní ČR • stručně vyloží vývoj římské republiky a objasní význam jejích základní politických institucí		

	• uvede příklady jmen a činů římských císařů • v základních rysech popíše hlavní příčiny a důsledky rozpadu římského impéria		
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	• s pomocí mapy popíše proměnu politického a kulturního uspořádání Evropy v době po rozpadu římského impéria • porovná západoevropskou, byzantskou a islámskou kulturní oblast	☐ kulturní oblasti středověku ☐ lenní systém ☐ Velkomoravská říše ☐ Přemyslovci v českých zemích ☐ proměny společnosti ve vrcholném středověku ☐ role křesťanství ve středověké společnosti ☐ husitství ☐ struktura středověké společnosti	MV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení, rozvoj schopnosti identifikovat kulturní rozdíly Český jazyk - středověká literatura
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	• objasní politický a náboženský vývoj Velkomoravské říše • vysvětlí význam osoby sv. Václava pro český stát; v souvislosti s tím porovná práci středověkého legendisty s přístupem moderního historika • stručně vyloží politický vývoj v knížecích Čechách (do konce 12. století) • vyjmenuje 5 posledních Přemyslovců v řadě, jak po		

	sobě vládli, a o každém z nich uvede několik informací • na slepé mapě přibližně ukáže historické regiony získané posledními Přemyslovci • stručně vyloží politický vývoj v českých zemích za vlády Lucemburků • na slepé mapě přibližně ukáže historické regiony Koruny české • stručně vyloží politický vývoj v českých zemích od 15. století po nástup Habsburků na český trůn	☐ stavovský systém ☐ uspořádání středověkých měst ☐ vývoj českého státu v pozdním středověku	
D-9-4-03 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	• jednoduchým způsobem vysvětlí pojmy související se středověkým křesťanstvím • vysvětlí příčiny a vývoj husitského hnutí		
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	• vysvětlí princip lenního systému • s důrazem na souvislosti charakterizuje proměnu společnosti v období vrcholného středověku		EV1 - porovnání polního hospodářství ve středověku a dnes Studio - románské a gotické umění

	• porovná různé modely uspořádání středověké společnosti • vysvětlí princip stavovského systému • vysvětlí proces vzniku různých typů středověkého města a popíše uspořádání politického a hospodářského života ve středověkém městě (v českých zemích) • rozezná základní prvky a díla románského a gotického slohu		
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	• popíše základní ideu renesance a vysvětlí některé její historické a kulturní souvislosti	☐ renesance a humanismus ☐ zámořské objevy ☐ reformace a náboženská situace v českých zemích ☐ české země v habsburské monarchii ☐ třicetiletá válka, její příčiny a důsledky	Studio - renesanční a barokní umění
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	• vysvětlí podstatu evropské reformace a roli husitské tradice v českých zemích v souvislosti s ní		Český jazyk - literatura v raném novověku
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	• uvede příklady zámořských objevných cest • vysvětlí, v čem spočívala kopernikánská revoluce		Příroda - vesmír

D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	• popíše postavení českých zemí uvnitř habsburské monarchie	☐ absolutismus a konstituční monarchie ☐ barokní kultura ☐ kopernikánská revoluce ☐ Jan Amos Komenský	
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	• charakterizuje politické a náboženské souvislosti českého stavovského povstání a třicetileté války • vysvětlí společenské změny v českých zemích po třicetileté • uvažuje o osobnosti, díle a zásadních myšlenkách Jana Amose Komenského		
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	• rozezná základní prvky a díla renesančního a barokního slohu		
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	• charakterizuje základní ideu osvícenství a uvede příklady osvícenských panovníků a myslitelů • vysvětlí roli průmyslové revoluce v utváření nových sociálních podmínek • stručně objasní události revolučního roku 1848 a	☐ osvícenství: panovníci a myslitelé ☐ procesy modernizace společnosti ☐ české země v habsburské monarchii	Český jazyk - literatura v době osvícenství

	následný politický a kulturní vývoj v západní a střední Evropě • porovná charakteristické rysy základních politických ideologií	❑ francouzská revoluce, napoleonské období a jejich vliv na Evropu ❑ utváření českého národa a revoluce 1848 ❑ základní politické ideologie ❑ průmyslová revoluce a její důsledky pro společnost ❑ kolonialismus	
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	• objasní souvislost událostí francouzské revoluce a napoleonských válek s proměnou evropské společnosti		
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	• charakterizuje základní ideu českého národního obrození, uvede jeho hlavní osobnosti a rozliší jeho fáze ve srovnání s jinými evropskými národy		Český jazyk - spisovatelé v době národního obrození, romantismus MV2 - předsudky, stereotypy, vztahy mezi kulturami
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	• na slepé mapě světa vyznačí významná koloniální území a rozliší při tom, které mocnosti daná území ovládaly • popíše příčiny a důsledky kolonialismu • vysvětlí základní ideologický rámc imperialismu		MV4 - reflexe ideologie orientalismu jako cesta k multikulturalitě

D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	• pojmenuje hlavní mocenské bloky a státy, které proti sobě stály v první a druhé světové válce • vysvětlí souvislost mezi rozvojem techniky a světovými válkami • uvede příklad válečného zneužití techniky	❑ první světová válka, její příčiny a důsledky ❑ vznik Československa a jeho meziválečný vývoj ❑ totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus	Český jazyk - česká a světová literatura 20. století
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	• objasní zásadní události roků 1948, 1968 a 1989 v Československu • vyjmenuje základní typy a formy státu i formy vlády, porovná jejich základní znaky a uvede vždy alespoň jeden příklad, kde se daný typ či forma v historii či současnosti vyskytuje	❑ druhá světová válka, holokaust; situace v českých zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	VDO4 - demokracie jako protiváha totality MV3 - historické pozadí rasové nesnášenlivosti
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	• charakterizuje a porovná totalitní systémy: komunismus, fašismus, nacismus a uvede související historické příklady	❑ politický a sociální vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 (cesta k revoluci 1948, režim v 50. a 60. letech, pražské jaro a rok 1968, normalizace, Charta	

D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	vysvětlí pojmy antisemitismus, rasismus, holokaust a uvede související historické příklady	77, sametová revoluce)	
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- vysvětlí hlavní příčiny vzniku první československé republiky a jmenuje 5 významných osobností s ním spojených - popíše politické, hospodářské a národnostní poměry v Československu za doby první republiky - vysvětlí příčiny a možné interpretace mnichovské dohody; rozliší pojmy druhá republika a Protektorát - stručně vyloží vývoj Československa po 2. světové válce s důrazem na odsun Němců a komunistický převrat - popíše politický, sociální a hospodářský vývoj v Československu v letech 1948-1968	☐ vývoj Československa a ČR po roce 1989	MED5 - role médií v politickém a každodenním životě v socialistickém Československu Český jazyk - česká a světová literatura 20. století

	• charakterizuje období normalizace v Československu • vysvětlí vznik a význam Charty 77 a uvede jména jejích hlavních autorů a mluvčích • vysvětlí proces sametové revoluce v různých kontextech: vnitřní a vnější příčiny (situace v Československu a v ostatních zemích východního bloku), konkrétní události revoluce, významné iniciativy a osobnosti • popíše politický vývoj a ekonomickou transformaci Československa (resp. ČR) po sametové revoluci do konce 90. let		
--	---	--	--

D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	• vysvětlí příčiny a důsledky rozdělení světa do dvou velkých mocenských bloků ve 2. polovině 20. století a uvede příklady jejich střetávání • do slepé mapy Evropy vyznačí země východního bloku a uvede jejich názvy	☐ studená válka a rozdělení světa do bloků reprezentovaných supervelmocemi a jejich vzájemné soupeření ☐ situace v zemích východního bloku ☐ evropská integrace, rozpad koloniálního systému, globalizovaný svět	
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	• popíše proces evropské integrace		Příroda - velké nadnárodní organizace
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	• vysvětlí pojmy dekolonizace, postkolonialismus		
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	• prokáže základní orientaci v problémech současného světa		
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	• rozpozná státní symboly ČR a uvede příklady jejich použití	☐ vlastenectví a nacionalismus ☐ státní symboly ČR ☐ principy demokracie	MV5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• rozlišuje pojmy nacionalismus a vlastenectví, tolerance a pluralismus		

VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	vyjmenuje základní typy a formy státu i formy vlády, porovná jejich základní znaky a uvede vždy alespoň jeden příklad, kde se daný typ či forma v historii či současnosti vyskytuje	☐ typy státu, formy státního zřízení, formy vlády ☐ složky státní moci v ČR ☐ státní správa ☐ tolerance a pluralismus	
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	- uvede příklady základních demokratických principů - diskutuje o výhodách a nevýhodách demokratického způsobu řízení státu		VDO1 - demokratické vztahy ve škole a vnímání shody jejich základních principů s občanským životem

Příroda

Příroda

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Příroda je vyučován na druhém stupni v šestém až devátém ročníku. V předmětu jsou naplňovány výstupy z oblasti Člověk a příroda, a to konkrétně vzdělávacích oborů Fyzika, Přírodopis, Chemie a Zeměpis. Časová dotace předmětu je šest hodin, z nichž je šestá hodina využita v rozvrhu k realizaci tzv. Studovny, kde žáci pracují samostatně či ve skupině na tematických úkolech. Předmět se vyučuje v každém ročníku zvlášť s výjimkou Studovny, kde může docházet ke spojení ročníků.

Výuka klade důraz na mezipředmětové vztahy a mezioborové souvislosti a uvádí je do kontextu současného dění ve světě. V předmětu se využívá polohy školy nedaleko centra, která umožňuje navštěvování dalších vzdělávacích institucí.

Důležitou roli v předmětu hrají pravidelné výjezdy do volné přírody s konkrétním odborným zaměřením. Vícedenní pobyty zároveň přispívají k vytvoření hlubšího vztahu k přírodě a rozvoji zodpovědnosti vůči životnímu prostředí.

V předmětu Příroda jsou realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika
- Výchova demokratického občana
 - VDO4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS3 - Jsme Evropané
- Multikulturní výchova
 - MV1 - Kulturní difference

- MV3 - Etnický původ
- Environmentální výchova
 - EV1 - Ekosystémy
 - EV2 - Základní podmínky života
 - EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - EV4 - Vztah člověka k prostředí
- Mediální výchova
 - MED1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - MED2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - MED4 - Vnímání autora mediálních sdělení
 - MED6 - Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce s Průvodkou

Průvodka definuje konkrétní výstupy, které žáci musí v příslušném období různou formou plnit, a nabízí tak zároveň přehledný, srozumitelný a strukturovaný pohled na učivo a cíle, k nimž učení v daném období směřuje. Aby žáci včas a úspěšně dokončili Průvodku, je nutné zvládnout plánování, samostudium, spolupráci se spolužáky a sebeřízení.

- *k učení (práce s informacemi, nastavení cíle, efektivita)*
- *k řešení problémů (tvorba a ověřování hypotéz)*
- *komunikativní (diskutování o hypotézách, naslouchání, prezentování výsledků)*
- *sociální a personální (spolupráce se spolužáky)*
- *občanské (obeznání s výzkumnými institucemi státu a jejich význam pro něj, vztah k životnímu prostředí)*
- *pracovní (plánování a trpělivost)*
- *digitální (práce s digitálním obsahem pro splnění úkolů v průvodce, úkoly v Google Classroom)*

Prezentování výsledků práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své práce ostatním. Konkrétně může jít o prezentování ve věkové skupině či před širším publikem.

- *k učení (hodnocení výsledků vlastní práce, smysl a cíl učení)*
- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu na výsledky práce od okolí)*
- *digitální (kritické posuzování získaných dat a informací, práce s digitálními technologiemi a nástroji pro jejich prezentování)*

Práce s hypotézami

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli odvahu chybovat a to jim umožnilo kreativně přemýšlet o problémech. Své přemýšlení se učí ověřovat pomocí dostupných zdrojů a následně své myšlenkové koncepty upravovat.

- *k učení (pasivní i aktivní používání odborných pojmů, vyhledávání a třídění informací, hledání souvislostí a propojování oblastí, rozvoj abstraktního myšlení)*
- *k řešení problémů (tvorba a ověřování hypotéz, ověřování praktické správnosti řešení)*
- *komunikativní (vyjadřování myšlenek, logické uspořádání sdělení)*
- *sociální a personální (respektování různých hledisek)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje.

- *k učení (koncentrace na učení, udržení pozornosti při výkladu či v diskusi)*
- *k řešení problémů (obhajoba svého názoru)*
- *komunikativní (naslouchání, respektování druhých)*
- *sociální a personální (uvědomění své jedinečnosti a talentu, podpora pocitu seberealizace, práce s pravidly v týmu)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své či skupiny)*

Výjezdy

Pravidelnými jedno či vícedenními výjezdy jsou žákům zprostředkovávány zkušenosti nad rámec běžné výuky ve škole.

- *k učení (empirické pozorování, získávání dat v terénu, kreativní využívání znalostí, kreslení a manuální zručnost)*
- *komunikativní (aktivní zapojení do společenského dění)*
- *k řešení problémů (vyhodnocení nebezpečných situací, hledání alternativních možností, orientace v přírodě)*
- *sociální a personální (zodpovědné chování vůči svému zdraví i zdraví ostatních, kolektivní řešení problémů, altruistické chování)*
- *občanské (prohlubování vztahu k přírodnímu bohatství)*
- *pracovní (ohleduplné chování vůči životnímu prostředí při práci v přírodě)*
- *digitální (seznámení se s novými digitálními technologiemi a postupy)*

Návštěvy odborných institucí

Prostřednictvím návštěv různých vzdělávacích institucí žáci získávají přehled o formě podpory vědy a výzkumu ze strany státu.

- *občanské (seznamování se s kulturním a historickým dědictvím)*
- *pracovní (seznamování se s pracovními podmínkami v různých profesích - výzkumná centra)*

Přírodověda

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	• vyjmenuje základní vlastnosti živých organismů • kreativně vyjádří vlastní představy o vzniku života a reflektuje odlišné vnímání světa • popíše podmínky vzniku života na Zemi	☐ vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života ☐ buňka, bakterie, eukaryotní buňka, mnohobuněčnost	MV1- respektování zvláštností různých etnik a náboženství Společnost - křesťanství OSV1- schopnost zapamatování, abstraktní myšlení, dovednost pro učení a studium

	• popíše buňku, funkci organel, dokáže popsat evoluční vztah mezi bakterií, eukaryotní buňkou a rostlinnou buňkou • užívá odborné termíny aktivně i pasivně		
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	• uvede příklady organismů s nepohlavním rozmnožováním • vlastními slovy popíše průběh dělení buněk • vybere rozdíly ve výsledku pohlavního a nepohlavního rozmnožování a obhájí jejich evoluční význam	☐ buněčné dělení, DNA	
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	• dokáže shrnout principy, na kterých se zakládá evoluční teorie a pomocí nich dokáže vysvětlit jevy v současném světě • reflektuje proměnlivost názorů na vztah k přírodě v historii Evropské kultury	☐ dědičnost, gen, proměnlivost organismů, nadprodukce, přírodní výběr, Darwinova teorie	Společnost - křesťanství, počátky lidské společnosti, kořeny Evropské kultury
P-9-1-04 uvede na příkladech z		☐ mikroorganismus,	

běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	• uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka • třídí onemocnění podle původu • navrhne způsob léčby vybraných nemocí	patogen, bakterie, virus, antibiotika	MED6 - Tvorba mediálního sdělení
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	• vytvoří si fotografický atlas hub pomocí Power-pointové prezentace s poznámkami o jedovatosti nebo jedlosti nejznámějších druhů • zdůvodní, proč je důležitá symbióza hub a rostlin	☐ anatomie hub ☐ mykorhizní symbióza	
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	• zná a umí nakreslit stavbu jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) • odvodí význam těchto rostlinných orgánů pro člověka	☐ rostlinná buňka, anatomie rostlin	
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných	• rozlišuje základní	☐ fyziologie rostlin	

fyzilogických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	rostlinné fyziologické procesy a jejich využití • uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování		
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	• rozděluje rostliny do skupin na základě jejich tělesné stavby a evolučních souvislostí	☐ řasy, mechy, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny	
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• vyjmenuje orgánové soustavy živočichů a jejich funkci	☐ anatomie živočichů	MED6 - Tvorba mediálního sdělení
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	• zařadí živočichy do kmene na základě tělního plánu • zpracuje referát o vybraných druzích živočichů pomocí Power-pointové, pracuje z internetovými zdroji	☐ prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na	• porovná různé evoluční strategie živočichů • vytvoří hypotézu, jakými	☐ symbióza, parazitismus, etologie živočichů	

příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí	možnými způsoby se mohou živočichové dorozumívat mezi sebou		
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• porovná současný stav domestikovaných a divokých zvířat se stavem v minulosti • obhájí význam ochrany zvířat a jejich práv • popíše postup při uštknutí či popálení jedovatými tvory • popíše chování v rizikových situacích při styku s nebezpečnými zvířaty	☐ ochrana zvířat, vymírání, bezpečné chování ve styku se zvířaty	EV2 - ochrana druhů, význam biodiverzity OSV11 - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	• vyjmenuje orgánové soustavy a jejich funkci v lidském těle • určí polohu životně důležitých orgánů • dokáže předpovědět stav jedince při nesprávné funkci jednotlivých orgánů • porovná metody moderní medicíny s alternativními metodami	☐ orgánové soustavy	

P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	• vyznačí jednotlivé fáze fylogeneze člověka na časové ose	☐ fylogeneze člověka	Společnost - počátky lidské společnosti, kořeny evropské kultury OSV10 - dovednosti pro řešení problémů
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	• popíše vznik lidského embrya	☐ životní cyklus člověka	
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	• objasní vliv medicíny na výskyt vybraných nemocí • uvede preventivní opatření a způsob léčby vybraných nemocí z hlediska jejich původu • předvede první pomoc při poranění	☐ civilizační choroby, patogeny, intoxikace, imunita ☐ první pomoc při lehkých úrazech	
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	• rozpozná běžně se vyskytující se nerosty a horniny	☐ nerosty a horniny	
P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	• popíše průběh některých vnějších a vnitřních geologických dějů • nakreslí schéma koloběhu vody	☐ vnější a vnitřní geologické děje, biosféra, atmosféra, litosféra, pedosféra, hydrosféra, koloběh vody	
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj	• porovná vliv počasí na rozvoj ekosystémů u nás	☐ biotopy	EV3 - krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit

různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- a v exotických oblastech • dokáže argumentovat pro i proti názoru, že klimatická změna je způsobená člověkem		
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• vyjmenuje společné rysy zvířat přizpůsobených konkrétnímu biotopu	☐ adaptace na prostředí	
P-9-7-02; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • uvede příklad ekosystému a objasní jeho princip	☐ populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	EV1 - les, tropický deštný les, moře, kulturní krajina, umělý ekosystém
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	• vysvětlí některé příčiny kolapsu ekosystémů	☐ ekosystémy	EV1- uvědomění základních podmínek života, EV3 - význam biodiverity, funkce ekosystémů
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	• sleduje globální problémy v médiích, názory odborníků, reflektuje klimatickou změnu, zdůvodňuje svůj postoj	☐ globální klimatická změna, diverzita, vymírání druhů, monokultura, ekosystém	EV3 - ekologické zemědělství, vliv dopravy, průmyslu a hospodaření s přírodními zdroji MED4 - identifikování postojů a názorů autora

P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	dokáže identifikovat mikroorganismy pod mikroskopem a porovnat měřítko	☐ praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem	OSV11 - prosociální etika
--	--	--	---------------------------

Zeměpis

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- čte v mapě a dalších zdrojích podle zadaných kritérií - získané informace formuluje ve srozumitelném a dále využitelném sdělení	☐ vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy ☐ základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy	
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	při práci s předloženými vhodně zdroji využívá odborný jazyk	☐ vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy	
		☐ mapa; jazyk mapy:	

		symbols, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat ☐ glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníkyarovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy vzeměpisné síti; měřítkoa obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	• porovná planetu Zemi s několika dalšími planetami/tělesy podle různých kritérií • porovná dopad pohybů	☐ tvar, velikost a pohyby Země ☐ střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová	

	Země na podnebí a život v různých regionech • libovolným způsobem srozumitelně demonstruje, jak probíhá pohyb Země ve vesmíru a co vše je jím ovlivněno	pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	• vymezí pojmy přírodní, společenská a hospodářská sféra • tyto sféry mezi sebou vzájemně porovná • objeví a analyzuje vztahy, které mezi sebou jednotlivé sféry mohou vytvářet	☐ přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry	
Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	• porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	☐ geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	• orientuje se na mapě světa podle zadaných kritérií • vyhledá specificky odlišné oblasti, jejich hranice	☐ světadíly, oceány, makroregiony světa ☐ modelové regiony světa	

Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	• porovná alespoň dva různé regiony světa a z výsledků srovnání vytvoří jednoduchou hodnotící zprávu	☐ tematické mapy světa, práce s legendou, zdroji geografických informací, práce s internetem a dalšími zdroji	
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• ze získaných informací dokáže vytvářet hypotézy o způsobu života ve vybraných oblastech • hypotézy se ověřuje pomocí různých zdrojů a vytvořit zprávu o výsledku	☐ vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	• porovná vývoj a situaci populace v různých regionech světa • seznámí se s minimálně jedním aktuálním světovým tématem spojeným s vývojem populace	☐ obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	MV3 - odlišné myšlení a vnímání světa
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné	• porovná způsob bydlení a budování sídel na minimálně dvou	☐ globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální	

základní geografické znaky sídel	kontinentech s odlišným kulturním pozadím • zhodnotí vliv zeměpisné polohy na způsob života	společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	• orientuje se na hospodářských mapách světa a regionů • rozumí klíčovým pojmům v legendách • na základě získaných dat srozumitelně posuzuje situaci v určitých regionech a uvádí ji do kontextu	☐ hospodářská mapa ☐ grafy a další statistická vyjádření ☐ zdroje energie ☐ ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	EV3 - vliv spotřeby energií na životní prostředí
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	• analyzuje vztah rozmístění center lidské činnosti vzhledem k přírodním podmínkám	☐ sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce	
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	• objasní cíle, za nimiž mohou vznikat spojení různých států a uvede příklady • porovná typy státních uspořádání a vnitřní formy uspořádání států	☐ OECD, EU, NATO, G-7 (8) a další ☐ národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města,	VDO4 - význam mezinárodních organizací při řešení konfliktů

		aglomerace	
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	• vybere si z nabídky jedno téma geopolitické změny a srozumitelně s ní seznámí spolužáky	☐ politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	• porovná různé typy krajiny na území ČR a v globálním měřítku	☐ krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	• graficky znázorní, jak můžeme vymezit složky krajiny • zaujme postoj k významu jednotlivých složek krajiny z pohledu člověka a z pohledu fungujících ekosystémů	☐ udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody	
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	• analyzuje nástroje státu ve směru ochrany přírody a životního prostředí • na základě práce se zdroji navrhne strategie podporující šetrnost k	☐ globální ekologické a environmentální problémy lidstva	

	životnímu prostředí, které dokáže realizovat jednatlivec		
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	vytvoří materiál podle zadaných kritérií shrnující klíčové informace o regionu v němž se nachází škole	☐ místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	vytvoří materiál podle zadaných kritérií shrnující klíčové informace o regionu v němž se nachází škole	☐ základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském	porovná základní charakteristiky ČR s jedním ze sousedních států a s jedním státem z EU a s jedním státem na	☐ Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní	

a světovém kontextu	jiném kontinentu	geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura	
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	• orientuje se na mapě krajů ČR • s využitím dostupných zdrojů dokáže porovnat jednotlivé kraje z různých hledisek	☐ hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady	
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	• pojmenuje aspoň tři mezinárodní spolky a instituce jichž je ČR součástí • objasní výhody a závazky, které jednotlivá členství přinášejí	☐ hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	EGS3 - evropská integrace, členství ČR v mezinárodních organizacích
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	• pomocí předložených či vlastních podkladů naplánuje delší cestu krajinou dle zadaných	☐ orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších	

	kritérií s ohledem na její vlastnosti krajiny zjištěné z podkladů	světových stran	
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	• vytvoří jednoduchou mapu libovolného reálného prostoru s legendou a v přibližném měřítku	☐ pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	• podílí se na navigování skupiny při cestě krajinou podle zadaných kritérií • pomocí předložených či vlastních podkladů naplánuje delší cestu krajinou dle zadaných kritérií s ohledem na její vlastnosti krajiny zjištěné z podkladů	☐ živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	

Chemie

Ročník: 8.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	• uvede příklady látek různého skupenství • uvede podmínky, za kterých dochází ke změně skupenství	☐ hustota, skupenství	
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	• přiřadí chemické symboly k příslušnému významu • dokáže uvést příklad běžně dostupných látek obsahující pictogramy • popíše, jak by se choval v krizové situaci	☐ pictogramy a jejich význam ☐ mimořádné události - požár, únik nebezpečných látek, radiace	
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	• uvede příklad směsi, roztoku a chemické látky v kapalném skupenství	☐ směs, roztok, chemická látka	
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	• umí odměřit kapalinu pomocí odměrného válce a použít váhu • vypočítá hmotnostní koncentraci pomocí vzorečku • vysvětlí rozdíl mezi	☐ koncentrace, hmotnostní zlomek	

	hmotnostními a objemovými procenty		
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	• sleduje rozpouštění soli ve vodě za různých teplot • naplánuje experiment, na kterém lze sledovat Brownův pohyb • navrhne způsob, jakým se dá zpětně získat látka ze směsi či z roztoku	☐ nasycený roztok, vliv teploty a míchání, Brownův pohyb ☐ filtrace, destilace, krystalizace	
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	• rozliší různé druhy vody na základě obsahu minerálních látek • popíše průběh čištění vody v čističce • porovná průmyslové čištění s čištěním vody v přírodě • navrhne způsob, jak omezit plýtvání vody a znečišťování ovzduší v každodenním životě	☐ slaná voda, minerální, tvrdá, měkká, destilovaná voda ☐ čistota vody, kořenová čistička	EV4 - principy udržitelnosti
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	• umí nakreslit model atomu, uvede příklad atomové teorie z historie fyziky	☐ molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony,	Společnost - kořeny evropské kultury

		protonové číslo	
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	• popíše princip chemické vazby • chápe významový rozdíl mezi atomem, prvkem, molekulou a sloučeninou • dokáže odvodit chemický název jednoduchých sloučenin z jejího vzorce • dokáže přiřadit nejznámější prvky k chemickým značkám • na základě periodické tabulky odvodí vybrané vlastnosti prvků	☐ chemické sloučeniny, chemická vazba, názvosloví ☐ prvky, názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků	
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	• vyjmenuje základní typy chemických reakcí • umí zařadit rovnici analytickou a syntetickou • umí přečíst chemickou rovnici • dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici	☐ klasifikace chemických reakcí - syntéza, analýza ☐ chemické rovnice, zákon zachování hmotnosti	
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich	• uvede příklad exotermní a endotermní reakce	☐ klasifikace chemických reakcí - reakce exotermní a endotermní	

nebezpečnému průběhu			
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	• popíše účinky vybraných chemických sloučenin a jejich využití v praxi	☐ použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin a hydroxidů	
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorem, papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• odvodí kyselost či zásaditost látek na základě jejich pH • uvede příklad negativního dopadu spalování fosilních paliv na životní prostředí	☐ kyselost a zásaditost roztoků ☐ hnědé uhlí, kyselé deště	EV3 - hospodaření s odpady, průmysl, doprava a globalizace Přírodopis - základy ekologie
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• popíše chemické složení uhlovodíků	☐ uhlovodíky	
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	• dokáže popsat princip rafinace ropy • dokáže zdůvodnit význam ropy v antropocénu • popíše proces vzniku fosilních paliv	☐ ropa, zemní plyn, benzín, petrolej, plasty ☐ sedimentace	EV4 - přírodní zdroje, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, společenský vývoj, nerovnoměrnost života na Zemi Přírodopis - neživá příroda
CH-9-6-03 rozliší vybrané	• popíše chemické složení	☐ příklady v praxi	Život - výživa a zdraví

deriváty uhlovodíků, uveďte jejich zdroje, vlastnosti a použití	derivátů uhlovodíků • uveďte příklady derivátů uhlovodíků a jejich vliv na lidský organismus	významných derivátů uhlovodíků	
CH-9-6-04 uveďte příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	• nakreslí koloběh uhlíku • zhodnotí závažnost ubývání tropických deštných pralesů • dlouhodobě udržuje při životě rostlinu ve školních podmínkách, případně vypracuje hypotézu vysvětlující, z jakého důvodu rostlina nepřežila • vyjmenuje základní potřeby rostlin • rozlišuje mezi bílkovinami, sacharidy a tuky na základě jejich funkce v organismu • dokáže popsat rozdíl mezi esenciálními a neesenciálními látkami	☐ zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle ☐ voda, oxid uhličitý, minerální látky, světlo ☐ fotosyntéza, mikroklima	Život - výživa a zdraví Přírodopis - základy ekologie Ekosystémy EV1 - les, tropický deštný les, EV2 - vzduch, půda EV3 - energetické zdroje
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	• zhodnotí efektivitu recyklace odpadu • porovná různé způsoby výroby bioplynu z	☐ recyklace, bioplyn	EV3 - vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, EV4 - možnosti a

	hlediska efektivity		způsoby řešení ekologických problémů
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• uvede příklad požárů, které se nesmí hasit vodou • uvede příklad rizikového zacházení s hořlavinou	☐ hořlaviny	
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• vyjmenuje některé jedovaté látky, které se mohou běžně vyskytovat v domácnosti a v potravinách • porovná způsoby tepelného zpracování jídla z hlediska vlivu na zdraví	☐ výskyt jedovatých látek běžně dostupných produktech	Život - výživa a zdraví

FYZIKA

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	• porovnává a měří délku, hmotnost, objem, čas, teplotu, hustotu, rychlost, sílu • určí hustotu výpočtem a u kapalin pomocí hustoměru	☐ čeho se tělesa skládají ☐ skupenství látek ☐ atomy a molekuly	
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	• rozumí pojmem látka a těleso a uvede příklady • určí druhy skupenství • používá termín molekula, atom • vysvětlí difúzi	☐ fyzikální veličiny ☐ rozměry těles, délka ☐ měření délky ☐ přesnost a chyby měření	
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	• předpoví změnu délky či objemu tělesa při dané změně jeho teploty	☐ určení polohy ☐ hmotnost těles	
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	• určí hustotu výpočtem • určí hmotnost výpočtem • určí objem výpočtem • určí hustotu měřením • zná a používá abecedu	☐ měření hmotnosti ☐ čas, měření času ☐ pohyb těles, rychlost	

F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	• pozná, zda je těleso v klidu nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu • určí druhy pohybů	☐ souvislost rychlosti, dráhy, času měření rychlosti ☐ objem a jeho měření ☐ roztažnost těles a látek ☐ teplota a teplotní stupnice ☐ měření teploty ☐ hustota a její měření ☐ síla a její měření	
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	• vypočítává a změří rychlost • vypočítává dráhu, čas • rozděluje pohybu podle tvaru dráhy a podle rychlosti • sestojí graf závislosti dráhy na čase a orientuje se v něm • rozumí termínu průměrná rychlost	☐ vzájemné působení těles ☐ pojem síla, druhy ☐ tíhová síla a těžiště ☐ setrvačnost ☐ síla a změny pohybu ☐ akce a reakce	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	• určí druh síly • změří sílu siloměrem • znázorní sílu orientovanou úsečkou • změří gravitační sílu, najde těžiště • určí výslednici sil stejného směru • sestaví histogram a krabicový diagram • určí medián a modus		

		☐ tlak, tlaková síla ☐ smykové tření	
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	• vysvětlí aplikaci užití zákona v hydraulickém lisu • rozumí termínu hydrostatický tlak a síla • podle vzorce vypočítá jejich velikost • odvodí, zda bude těleso plovat, vznášet se nebo se potopí • uvede příklady praktického využití vztlakové síly • objasní, co je atmosférický tlak • popíše chování tělesa v kapalině	☐ vlastnosti kapalin, povrchové napětí ☐ závislost hustoty kapalin na teplotě ☐ kapilární jevy ☐ hydrostatický tlak ☐ plavání těles	
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	• užívá termín výkon, podle vzorce vypočítává jeho velikost	☐ práce, výkon, energie ☐ páka, kladka, nakloněná rovina, šroub	

	• rozpozná formy energie – polohová a pohybová • používá termín vnitřní energie - teplo	☐ zákon zachování energie ☐ účinnost	
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	☐ vnitřní energie tělesa, teplo ☐ změna vnitřní energie tělesa konáním práce ☐ teplo ☐ vedení tepla ☐ šíření tepla prouděním a zářením ☐ změny skupenství látky ☐ tání a tuhnutí ☐ vypařování a var ☐ tepelné motory ☐ obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	

F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	• rozpozná zvukový rozruch • vysvětlí ucho jako přijímač zvuku zjistí, co to je rezonance, nucené chvění • provede měření intenzity zvuku v různých situacích a pořídí o tom záznam	☐ zvukový rozruch ☐ šíření zvuku ☐ kmitání, vlnění tón, výška tónu ☐ ucho jako přijímač	
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• navrhne opatření pro ochranu před nadměrným hlukem • porovná své představy s reálnými řešeními	☐ odraz zvuku, hlasitost ☐ ochrana před nadměrným hlukem	
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• popíše funkci elektromagnetu	☐ elektrické obvody ☐ schéma elektrického obvodu ☐ značky užívané ve schématech ☐ elektrický proud v kapalinách a plynech ☐ bezpečnost při práci s elektřinou	

		☐ zkrat	
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	☐ střídavý proud ☐ stejnosměrný proud ☐ měření elektrického napětí a proudu	
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	vymezí termín vodič, nevodič, polovodič	☐ elektrické vodiče, polovodiče a nevodiče ☐ elektrický výboj, blesk a ochrana	
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole magnetu a Země - stanoví druhy magnetů, určí póly magnetu, - vysvětlí magnetickou sílu - používá kompas, magnetku - vysvětlí elektrickou a magnetickou sílu - popíše stejnosměrný elektromotor popíše transformátor	☐ magnety a jejich vlastnosti ☐ působení magnetu na tělesa ☐ magnetická indukce a magnetování ☐ magnetické pole a indukční čáry ☐ magnetické pole země, kompas	

F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	• objasní šíření světla • rozliší zdroje světla • vysvětlí zatmění Slunce a Měsíce • navrhne možnosti využití usměrnění světla zrcadly • aplikuje lom světla - čočky, lupa • popíše optické vlastnosti oka • vysvětlí rozklad bílého světla, spektrum	☐ přímočaré šíření světla, rychlost světla ☐ odraz světla na rovinném zrcadle, kulová zrcadla, lom světla ☐ čočka, zobrazení předmětů čočkami ☐ oko, optické klamy, přístroje ☐ rozklad světla hranolem, barvy	
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami			
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	• demonstruje pomocí libovolných pomůcek vliv gravitace na pohyb planet okolo Slunce	☐ gravitace, slapové jevy ☐ pohyby vesmírných těles	

Matematika (2.stupeň)

Matematika (2. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Matematika je vyučován na druhém stupni v šestém až devátém ročníku. V předmětu jsou naplňovány výstupy ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a Informační a komunikační technologie. Časová dotace je čtyři hodiny týdně. Předmět se vyučuje v každém ročníku zvlášť.

Výuka předmětu probíhá Hejného metodou, která je založena na respektování 12 klíčových principů a skládá se do uceleného konceptu tak, aby žák objevoval matematiku sám a s radostí. Klíčové principy jsou: budování schémat, práce v prostředích, prolínání témat, rozvoj osobnosti, skutečná motivace, reálné zkušenosti, radost z matematiky, vlastní poznatek, role učitele, práce s chybou, přiměřené výzvy a podpora spolupráce. Dodržováním principů se výrazně posilují mezipředmětové vztahy, rozvoj klíčových kompetencí i realizace průřezových témat.

V předmětu se pracuje se sadou učebnic a díly jsou označeny písmeny A, B, C, D, E. Sada učebnic je určena pro konstruktivistický edukační styl a proto uvádíme výstupy učebnic, nikoli ročníků. V osmém a devátém ročníku se využívají další materiály pro přípravu na jednotné přijímací zkoušky na střední školu.

V naší škole dbáme i na praktické uplatňování matematických poznatků - nejčastěji při úpravě školních prostor, na výjezdech, při řešení běžných organizačních situací.

V předmětu Matematika jsou na 2. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - OSV2 - Sebepoznání a sebepojetí
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV8 - Komunikace
 - OSV9 - Kooperace a kompetice

Výchovné a vzdělávací strategie

Budování schémat

Schémata se posilují, napojují a vyvozují se z nich obecné principy.

- *k učení (posílení autonomního poznávacího procesu žáka)*
- *k řešení problémů (dokáže obhájit svůj názor)*
- *komunikativní (sdělování vlastních schémat dovoluje druhému je využívat)*
- *sociální a personální (uvědomění si rozdílného vnímání schémat u lidí)*
- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil a zkvalitnil výsledky své práce, vytvořil graf a tabulku)*

Práce v prostředích

Systém prostředí je motivačně nastaven tak, aby zachytil všechny styly učení se a fungování dětské mysli.

- *k učení (výběr z více stylů k učení a vyvozování poznatků)*
- *k řešení problémů (hledání různých řešení, osvojení způsobu práce v rozdílných prostředích)*
- *komunikativní (vysvětlování a popis způsobu práce v daném prostředí)*
- *sociální a personální (spolupráce v rámci jednotlivých prostředích)*
- *pracovní (využití znalostí z postupného poznávání jednotlivých prostředí)*
- *digitální (pracuje s interaktivním modely rovinných obrazců a těles)*

Práce s chybou

Analýza chyby vede k hlubší zkušenosti, díky které si žáci pamatují dané poznatky. Neodhalujeme a nesoustředíme se na chyby, ale na jejich příčiny.

- *k učení (chyba vnímaná jako příležitost k učení)*
- *k řešení problémů (spekulativní přístup, který kultivuje kritické myšlení žáka)*
- *komunikativní (vysvětlení důvodu chyby)*
- *pracovní (zbavování se strachu z chyby a následné paralýze při řešení)*

Přiměřené výzvy

Série úloh a problémů různé náročnosti dovoluje žákům budovat vlastní řešitelné strategie a ty dále obohacovat, upřesňovat a rozvíjet.

- *k učení (intelektuální seberealizace díky pestré paletě podnětů podporuje motivaci k učení)*
- *sociální a personální (úspěšným řešením problémů se vzrůstající obtížností získává žák sebedůvěru a poznání)*

- *pracovní (radost, kterou zažívá žák ze svého úspěšného intelektuálního rozvoje, vytváří u něho potřebu smysluplně pracovat)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje. Úlohy řeší často společně, porovnávají různá řešení.

- *učení (koncentrace na učení, udržení pozornosti při výkladu či v diskusi)*
- *k řešení problémů (dokáže obhájit svůj názor)*
- *komunikativní (vzájemné interakce žáků, zejména schopnost porozumět různým typům písemných informací, schopnost formulovat a prezentovat vlastní myšlenku, interpretovat myšlenku spolužáka a efektivně pracovat ve skupině)*
- *sociální a personální (uvědomění své jedinečnosti a talentu, podpora pocitu seberealizace, práce s pravidly v týmu)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své skupiny)*
- *digitální (získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah)*

Matematika

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Díl	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	A + B	• provádí početní operace s celými čísly, vyhledá a určí nejmenší a největší prvek, rozlišuje idiomy o n větší/menší, n-krát větší/menší, sčítá kmenové zlomky, sčítá a odčítá desetinná čísla (desetiny, setiny) • základní operace realizuje mentálně,	☐ Početní operace s celými čísly ☐ Číselná osa ☐ Obory čísel	Tematické okruhy jsou v předmětu Matematika naplňovány průběžně a napříč ročníky díky Hejného metodě.

		písemně i kalkulaátorem	☐ Desetinná čísla ☐ Zlomky, zlomková zed' ☐ Početní operace s racionálními čísly ☐ Mocniny a odmocniny ☐ Převody jednotek	OSV1 - cvičení pozornosti, soustředění, řešení problémů OSV2 - organizace vlastního času OSV5 - pružnost nápadů, vidět věci jinak OSV8 - naslouchání, dovednosti pro verbální a neverbální sdělování OSV9 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
	C + D	• čte a užívá zápis čísla římskými číslicemi, řeší úlohy s důrazem na logiku římských zápisů • zapíše číslo rozvinutým zápisem do řádu desetitisíců • uspořádá množinu celých i racionálních čísel • krátí/rozšiřuje zlomky, sčítá a odčítá zlomky a desetinná čísla, násobí zlomky i desetinná čísla, dělí desetinné číslo desetinným číslem • užívá n-tou mocninu, druhou odmocninu • provádí výpočty s mocninami • převádí jednotky (obsah, objem, rychlost).		
	E	• užívá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě • porovnává reálná čísla • užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu • sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky a desetinná čísla, počítá s odmocninami • provádí aproximaci čísla druhá odmocnina ze dvou		

M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	A + B	• při výpočtech zaokrouhluje, provádí odhady • účelně využívá kalkulátor (například při dělení se zbytkem).	☐ Početní operace s celými čísly ☐ Desetinná čísla ☐ Procenta ☐ Poměr
	C + D	• zaokrouhluje, provádí odhady (týkající se výrazů s více operacemi) • účelně využívá kalkulátor (například při práci s racionálními čísly)	
	E	• provádí řádové odhady • účelně využívá kalkulátor při výpočtech s reálnými čísly	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	A + B	• pracuje s pojmy sudé/liché číslo, prvočíslo, číslo složené, násobek, nejmenší společný násobek, dělitel, největší společný dělitel, rozkládá přirozené číslo na součin, získává zkušenosti s ciferným součtem (propedeutika pojmu rozvinutý zápis)	☐ Dělitelnost přirozených čísel ☐ Prvočísla
	C + D	• odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 3, 4, 9, řeší úlohy s propedeutikou dělitelnosti 6, 8, 11, 12 • pro nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele používá prvočíselný rozklad	
	E	• odhaluje a používá kritéria	

		dělitelnosti 6, 8, 11, 12 • využívá prvočíselný rozklad pro nalezení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele více čísel • seznamuje se s Euklidovým algoritmem		
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	A + B	• užívá desetinná čísla, kmenové zlomky – sčítá a odčítá kmenové zlomky (zejména se jmenovatelem menším než 13 a se jmenovatelem 60, 100), krátí a rozšiřuje zlomky, znázorňuje zlomky a desetinná čísla na číselné ose, používá pojmy procento, počet procent, základ	☐ Desetinná čísla ☐ Zlomky ☐ Procenta ☐ Početní operace s racionálními čísly ☐ Obsah	
	C + D	• používá desetinná čísla (tisíciny až miliontiny), periodická čísla, periodu, zlomky (s dvoucifernými a trojcifernými jmenovateli), složený zlomek, smíšené číslo, převrácené číslo, záporný zlomek • zmíněná čísla umísťuje na číselnou osu, vyjádří číslo opačné • pracuje s číselnými výrazy • řeší úlohy na procenta, procentovou část, promile, úrokování		
	E	• reálná čísla umísťuje na číselnou osu		

M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	A + B	• získává zkušenosti s poměrem, modeluje situace s využitím poměru, připravuje se na porozumění pojmu měřítko	☐ Poměr	
	C + D	• dělí celek v daném poměru • pracuje s měřítky map a plánů • používá trojčlenku	☐ Přímá a nepřímá úměra	
			☐ Trojčlenka	
			☐ Mapy	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	A + B	• řeší aplikované úlohy na procenta – určení počtu procent, základu, procentové části	☐ Procenta	
	C + D	• řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek), řeší úlohy o opakovaných slevách a zdraženích v procentech	☐ Práce s daty	
	E	• řeší aplikační úlohy na procenta z oblasti finanční matematiky		
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny,	A + B	• matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnné v prostředí Krokování, Šipkových grafů, Součtových trojúhelníků, Součinových čtverců, Vah,	☐ Krokování	
			☐ Tabulka 100	
			☐ Číselná osa	

provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním		Egyptského dělení, ve slovních úlohách	☐ Výrazy ☐ Rovnice
	C + D	• používá písmeno jako: obecné číslo, proměnnou, neznámou • využívá jazyk algebry k řešení úloh • cíleně provádí úpravy jednodušších algebraických výrazů (vytýkání, roznásobování), ekvivalentní úpravy (druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin) • rozlišuje dvojčlen, trojčlen	
	E	• pracuje s mnohočleny, provádí cílené úpravy algebraických výrazů	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	A + B	• formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav – získává zkušenosti v prostředích Mince, Váhy, Hadi, Šipkové grafy (propedeutika rovnic, soustav rovnic, absolutní hodnoty)	☐ Lineární rovnice ☐ Soustava rovnic o dvou neznámých
	C + D	• řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých • prostřednictvím úloh se připravuje na řešení lineárních diofantických rovnic	
	E	• řeší lineární nerovnice • v úlohách se připravuje na řešení	

		kvadratické rovnice		
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	A + B	• analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v různých prostředích – Krokování, Egyptské dělení, Indické násobení, Stovková tabulka, Součtové trojúhelníky, Číselná osa, Autobus, Mince, Váhy	☐ Součtinové čtverce ☐ Zlomky ☐ Číselná osa ☐ Početní operace se zápornými čísly	
	C + D	• modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • používá absolutní hodnotu		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	A + B	• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • používá Vennovy diagramy jako nástroj k organizaci prvků množiny • využívá tabulku jako nástroj pro evidenci dat a hledání závislostí	☐ Součtinové čtverce ☐ Egyptské dělení chlebů ☐ Vennovy diagramy ☐ Slovní úlohy ☐ Práce s daty a grafy	OSV1 - cvičení pozornosti, soustředění, řešení problémů OSV2 - organizace vlastního času OSV5 - pružnost nápadů, vidět věci jinak OSV8 - naslouchání, dovednosti pro verbální a neverbální sdělování
	C + D	• používá množiny, podmnožiny, průnik, sjednocení • organizuje soubory dat (jednoparametrické třídění, hledání organizačního principu), zjišťuje počet prvků souboru		

	E	• organizuje soubor dat • vytváří statistický soubor, provádí evidenci a jednoduchou analýzu, setkává se s prázdnou množinou • graficky znázorňuje soubor dat		OSV9 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
M-9-2-02 porovnává soubory dat	A + B	• vyhodnocuje soubor dat procesuálně (evidence jízdy autobusem tabulkou), porovnává soubory dat konceptuálně (práce se vztahy v rodokmenu)	☐ Autobus ☐ Rodina ☐ Práce s daty a grafy ☐ Procenta	
	C + D	• vyhledává data, porovnává soubory dat • analyzuje statistické soubory • určuje aritmetický průměr		
	E	• vyhledává data • porovnává soubory dat • určuje vážený průměr, četnost znaku		
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	A + B	• získává zkušenosti s lineární závislostí v prostředích Šipkových grafů, Hadů, ve slovních úlohách	☐ Lineární funkce ☐ Práce s daty a grafy ☐ Slovní úlohy na úměrnosti	
	C + D	• pracuje s lineární funkcí, narýsuje její graf • řeší úlohy na kvadratickou funkci (propedeutika)		
	E	• řeší úlohy s aritmetickou i		

		geometrickou posloupností • pracuje s periodickou, rostoucí, klesající posloupností	
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	A + B	• vyhledává vztahy, pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou	☐ Součinné čtverce ☐ Sousedé ☐ Slovní úlohy ☐ Práce s grafy a diagramy
	C + D	• graficky znázorňuje soubory dat, čte z grafů a diagramů • užívá kruhový a sloupcový diagram	
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	A + B	• řeší úlohy o slevách a zdraženích v procentech, používá různé metody řešení slovních úloh: pokus – omyl, dramatizaci, tabulaci, vizualizaci, modelování	☐ Procenta ☐ Slovní úlohy ☐ Výrazy
	C + D	• používá různé metody řešení úloh: pokus – omyl, tabulaci, vizualizaci, dělitelnost, modelování, jazyk algebry	
	E	• používá různé metody řešení úloh: pokus – omyl, tabulaci, vizualizaci, dělitelnost, modelování, jazyk algebry	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			

M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	A + B	• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích i modelování (skládání papíru, dřívka, geoboard)	☐ Mříž ☐ Konstrukční úlohy ☐ Rovinné útvary ☐ trojúhelník ☐ Pythagorova věta	OSV1 - cvičení pozornosti, soustředění, řešení problémů OSV2 - organizace vlastního času OSV5 - pružnost nápadů, vidět věci jinak OSV8 - naslouchání, dovednosti pro verbální a neverbální sdělování OSV9 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
	C + D	• zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu (jako množina bodů dané vlastnosti), těžiště (propedeuticky), kružnice opsaná a vepsaná • v úlohách se připravuje na Pythagorovu větu		
	E	• zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků: těžiště, ortocentrum • provádí různé důkazy Pythagorovy věty		
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	A + B	• rozlišuje a charakterizuje trojúhelník ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný, třídí čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník, lichoběžník), propedeuticky pracuje s pojmy kruh, kružnice, poloměr	☐ Rovinné útvary: čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník, lichoběžník, trojúhelník, kruh, kružnice, mnohoúhelníky ☐ Konstrukční úlohy	
	C + D	• rozlišuje a charakterizuje čtyřúhelníky (rovnoběžník, deltoid, nekonvexní čtyřúhelník), pravidelné		

		mnohoúhelníky, nekonvexní mnohoúhelníky • zkoumá vlastnosti úhlopříček čtyřúhelníků • řeší úlohy na kruh, kružnici, kruhovou výseč • rozlišuje poloměr a průměr		
	E	• charakterizuje tětiový a tečnový čtyřúhelník, pravidelný mnohoúhelník • užívá tětivu kružnice, mezikruží		
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	A + B	• měří velikosti úhlů, zjišťuje velikost úhlu, pracuje s dvojicemi úhlů	☐ Úhel	
	C + D	• určuje velikosti vnitřních úhlů rovinných útvarů, středových úhlů v mnohoúhelníku, využívá dvojice úhlů		
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	A + B	• měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů (nejprve obsah vyjadřuje počtem trojúhelníkových nebo čtvercových kachlíků)	☐ Obvod a obsah rovinných útvarů ☐ Obvod a obsah kruhu	
	C + D	• experimentálně hledá Ludolfovo číslo • určuje obvod i obsah kruhu		
	E	• zkoumá vztah mezi obsahem a obvodem kruhu		
M-9-3-05 využívá pojem	A + B	• intuitivně užívá pojem množina všech	☐ Rovinné útvary:	

množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh		bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmu kruh, kružnice	trojúhelník
	C + D	prostřednictvím řešení úloh odhaluje Thaletovu větu (jako množina bodů dané vlastnosti)	☐ Thaletova kružnice ☐ Konstrukční úlohy: kružnice opsaná, kružnice vepsaná
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	A + B	- modeluje rovinné útvary pomocí dřívěk, na geboardu, přehýbáním papíru - trojúhelníky, čtyřúhelníky i mnohoúhelníky načrtává i konstruuje ve čtvercové síti i na čistém papíře - modeluje rovinné útvary pomocí dřívěk, na geboardu, přehýbáním papíru - trojúhelníky, čtyřúhelníky i mnohoúhelníky načrtává i konstruuje ve čtvercové síti i na čistém papíře	☐ Mříž ☐ Konstrukční úlohy ☐ osa úsečky ☐ osa úhlu
	C + D	provádí konstrukce ve čtvercové mříži i na čistém papíře	
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	A + B	vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary	☐ Mříž ☐ Konstrukční úlohy ☐ věta sss, sus, usu
	C + D	zkoumá shodné a podobné trojúhelníky. Hledá pravidla a formuluje věty o shodnosti a	

		podobnosti trojúhelníků, ty pak užívá k argumentaci a k výpočtům	☐ Podobnost	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	A + B	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	☐ Středová souměrnost ☐ Osová souměrnost	
	C + D	používá osovou souměrnost a posunutí, propedeuticky se seznamuje s pojmem vektor		
	E	řeší úlohy na otočení a stejnoolehlost		
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	A + B	určuje a charakterizuje krychli, krychlová tělesa, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel	☐ Sít krychle a těles ☐ Prostorová tělesa: krychle, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel, koule	
	C + D	analyzuje vlastnosti hranolu, jehlanu		
	E	zkoumá válec, kužel a kouli, určuje povrch a objem	☐ Objem a povrch těles	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	A + B	odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle, kvádru, krychlových těles	☐ Objem a povrch těles	
	C + D	- odhaduje a počítá povrch a objem hranolu a jehlanu (pravidelný a nepravidelný) - v úlohách se seznamuje s		

		Cavalieriho principem		
	E	• odhaduje a zjišťuje povrch a objem válce a kužele		
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	A + B	• modeluje krychli, kvádr, krychlová tělesa • načrtne a sestrojí jejich síť	☐ Síť krychle a těles	
	C + D	• modeluje hranol a jehlan • načrtne a sestrojí jejich síť		
	E	• tvoří síť rotačního válce a rotačního kužele		
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	A + B	• načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádru, krychlových těles v rovině	☐ Síť krychle a těles	
	C + D	• načrtne a sestrojí obraz hranolu a jehlanu		
	E	• načrtne a sestrojí obraz válce a kužele		
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	A + B	• analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy	☐ Slovní úlohy na tělesa a rovinné útvary	
	C + D	• získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh		
	E	• získané poznatky používá při řešení		

		aplikačních geometrických úloh		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	A + B	• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různé postupy • hledá další možné výsledky a řešení úloh, případně zdůvodňuje neřešitelnost některých úloh	☐ Součinnové čtverce ☐ Parkety ☐ Slovní úlohy na logickou úvahu ☐ Kombinatorika ☐ Rodina	OSV1 - cvičení pozornosti, soustředění, řešení problémů OSV2 - organizace vlastního času OSV5 - pružnost nápadů, vidět věci jinak OSV8 - naslouchání, dovednosti pro verbální a neverbální sdělování
	C + D	• řeší základní kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy		
	E	• řeší jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy, získává zkušenosti s kombinatorickými vztahy (propedeutika)		
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	A + B	• řeší logické a netradiční geometrické úlohy	☐ Parkety ☐ Schody ☐ Algebrogramy ☐ Objem těles ☐ Slovní úlohy na tělesa a rovinné útvary	OSV9 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
	C + D	• řeší komplexní úlohy		
	E	• aplikuje znalost grafů lineární funkce		

			☐ Lineární funkce	
--	--	--	--	--

Informatika (2.stupeň)

Informatika (2. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Informatika je vyučován na druhém stupni v šestém až devátém ročníku. V předmětu jsou naplňovány výstupy ze vzdělávací oblasti Informatika. Časová dotace je v každém ročníku druhého stupně je jedna vyučovací hodina.

Předmět se zabývá automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém s obecným cílem rozvinout u žáků elementární dovednosti ve využívání moderních informačních technologií. Porozumění digitálním technologiím přispívá nejen k pochopení zákonitostí digitálního světa, ale zejména k efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání těchto technologií. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s jednotlivými typy informací a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Žáci se mají naučit orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě: Zacházet s daty v jejich různých podobách a formátech, vyhledávat data v dostupných informačních zdrojích, definovat kritéria vyhledávání dat a používat softwarové nástroje pro hromadné zpracování dat. Nalezená data pak korektně interpretovat, posuzovat jejich význam pro řešení konkrétního problému, hodnotit jejich důvěryhodnost, těžit a čerpat z nich v dané chvíli relevantní a validní informace. Dále zacházet s informacemi, třídit a organizovat je podle různých kritérií, zaznamenávat jejich vzájemné vztahy, jakož i informace efektivně používat v procesu učení a transformovat získané informace v poznání. Nové, resp. změněné poznatky pak opětovně kódovat do vhodného formátu dat, prezentovat a věcně argumentovat, efektivně zaznamenávat znalosti ve formě znalostních či pojmových map, komunikovat a kooperovat v týmu.

Výuka probíhá na počítačích, noteboocích či tabletech s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, konstruuje své poznání.

V předmětu Informatika jsou na 2. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV8 - Komunikace

- OSV9 - Kooperace a kompetice
- OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika
- Mediální výchova
 - MED1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - MED2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - MED4 - Vnímání autora mediálních sdělení
 - MED5 - Fungování a vliv médií ve společnost

Výchovné a vzdělávací strategie

Přiměřené výzvy

Série úloh a problémů různé náročnosti dovoluje žákům budovat vlastní řešitelné strategie a ty dále obohacovat, upřesňovat a rozvíjet.

- *k učení (intelektuální seberealizace díky pestré paletě podnětů podporuje motivaci k učení)*
- *sociální a personální (úspěšným řešením problémů se vzrůstající obtížností získává žák sebedůvěru a poznání)*
- *pracovní (radost, kterou zažívá žák ze svého úspěšného intelektuálního rozvoje, vytváří u něho potřebu smysluplně pracovat)*
- *digitální (efektivní využití digitálních technologií dle individuálních možností žáka)*

Práce s chybou

Analýza chyby vede k hlubší zkušenosti, díky které si žáci pamatují dané poznatky. Neodhalujeme a nesoustředíme se na chyby, ale na jejich příčiny.

- *k učení (chyba vnímaná jako příležitost k učení)*
- *k řešení problémů (spekulativní přístup, který kultivuje kritické myšlení žáka)*
- *komunikativní (vysvětlení důvodu chyby)*
- *pracovní (zbavování se strachu z chyby a následné paralýze při řešení)*
- *digitální (kritické posuzování dat a informací, správa digitálního obsahu)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje. Úlohy řeší často společně, porovnávají různá řešení.

- *učení (koncentrace na učení, udržení pozornosti při výkladu či v diskusi)*
- *k řešení problémů (schopnost obhájit svůj názor)*
- *komunikativní (vzájemné interakce žáků, zejména schopnost porozumět různým typům písemných informací, schopnost formulovat a prezentovat vlastní myšlenku, interpretovat myšlenku spolužáka a efektivně pracovat ve skupině)*
- *sociální a personální (uvědomění své jedinečnosti a talentu, podpora pocitu seberealizace, práce s pravidly v týmu)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své skupiny)*
- *digitální (etika v digitálním prostředí)*

Práce s předporozuměním

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli odvahu chybovat a to jim umožnilo kreativně přemýšlet o problémech. Své přemýšlení se učí ověřovat pomocí dostupných zdrojů a následně své myšlenkové koncepty upravovat.

- *k učení (pasivní i aktivní používání odborných pojmů, vyhledávání a třídění informací, hledání souvislostí a propojování oblastí, rozvoj abstraktního myšlení)*
- *k řešení problémů (tvorba a ověřování hypotéz, ověření praktické správnosti řešení)*
- *komunikativní (vyjadřování myšlenek, logické uspořádání sdělení)*
- *sociální a personální (respektování různých hledisek)*
- *digitální (kultivace schopnosti volit digitální postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu)*

Informatika

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
I-9-1-01 získá z dat informace,	• najde a opraví chyby u	☐ Data v grafu a tabulce	

interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů	☐ Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce ☐ Kontrola hodnot v tabulce ☐ Filtrování, řazení a třídění dat ☐ Porovnání dat v tabulce a grafu ☐ Řešení problémů s daty	
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	• rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla	☐ Přenos informací, standardizované kódy ☐ Znakové sady ☐ Přenos dat, symetrická šifra ☐ Identifikace barev, barevný model ☐ Vektorová grafika ☐ Zjednodušení zápisu, kontrolní součet ☐ Binární kód, logické A a NEBO	

I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	• vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	❑ Standardizovaná schémata a modely ❑ Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu ❑ Orientované grafy, automaty ❑ Modely, paralelní činnost	
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji			
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ			
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost; sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co program vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř	❑ Vytvoření programu ❑ Podprogramy ❑ Opakování s podmínkou ❑ Události, vstupy ❑ Objekty a komunikace mezi nimi ❑ Větvení programu, rozhodování ❑ Grafický výstup, souřadnice	OSV1 - cvičení pozornosti, soustředění, řešení problémů
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení			OSV5 - pružnost nápadů, vidět věci jinak, kreativita při vytváření programu a grafiky
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné			OSV9 - rozvoj individuálních

problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	• nebo vně opakování • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • používá parametry v blocích i ve vlastních blocích • používá souřadnice pro programování postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně • řeší problémy sestavením algoritmu či jeho rozdělením	☐ Podprogramy s parametry ☐ Proměnné ☐ Výrazy s proměnnou ☐ Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu ☐ Programovací projekt a plán jeho realizace ☐ Popsání problému ☐ Testování, odladění, odstranění chyb ☐ Pohyb v souřadnicích ☐ Nástroje zvuku, úpravy seznamu ☐ Návrh postupu, klonování ☐ Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné ☐ Tvorba hry s ovládáním, více seznamů, příkazy hudby,	dovedností pro kooperaci; spolupráce ne skupinových projektech OSV10 - rozhodování z hlediska různých typů problémů
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné			
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			

	na části pomocí vlastních bloků	proměnné a seznamy	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	• popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	☐ Školní informační systémy Edookit, Google Workspace; uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	• při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro	☐ Relativní a absolutní adresy buněk ☐ Použití vzorců u různých typů dat ☐ Funkce s číselnými vstupy ☐ Funkce s textovými vstupy ☐ Vkládání záznamu do databázové tabulky ☐ Řazení dat v tabulce ☐ Filtrování dat v tabulce ☐ Zpracování výstupů z velkých	MED1 - práce se zdroji MED2 - interpretace informací MED4 - práce s informací MED5 - práce s informací
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat			

	vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	souborů dat	
I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	• najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů	☐ Data v grafu a tabulce ☐ Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce ☐ Kontrola hodnot v tabulce ☐ Filtrování, řazení a třídění dat ☐ Porovnání dat v tabulce a grafu ☐ Řešení problémů s daty	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	• pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné	☐ Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ☐ Operační systémy: funkce, typy, typické využití ☐ Komprese a formáty souborů	OSV8 - naslouchání, dovednosti pro verbální a neverbální sdělování, prezentace OSV11 - hodnoty při práci se zdroji informací
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá			

data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	• prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu • nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do	❑ Fungování nových technologií kolem nás (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) ❑ Typy, služby a význam počítačových sítí; domácí a školní počítačová síť ❑ Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa ❑ Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ❑ Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ❑ Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) ❑ Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ❑ Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall,	
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky			
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače			
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení			

	školní síť • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	zálohování a archivace dat ❑ Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ❑ Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies ❑ Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému; správa souborů, struktura složek ❑ Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa ❑ Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	
--	--	---	--

Český jazyk (2.stupeň)

Český jazyk (2. stupeň)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Český jazyk je vyučován na druhém stupni v šestém až devátém ročníku. Obsahově spadá do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je plně tvořen vzdělávacím oborem Český jazyk a literatura. Časová dotace předmětu je čtyři hodiny týdně, kdy jsou zpravidla dvě hodiny týdně věnovány převážně vzdělávacímu obsahu složky Jazyková výchova a po jedné hodině týdně převážně složkám Literární výchova a Komunikační a slohová výchova.

V Jazykové výchově je vzdělávací obsah orientován podle vývojových možností a potřeb žáků s cílem jednak zvyšovat efektivitu osvojení si probíraných gramatických jevů, a jednak u žáků budovat kladný vztah k českému jazyku, neboť jeho na počátku zdánlivá složitost a abstraktnost s sebou zároveň nese potenciál pro zvědavé kladení otázek a tvůrčí uvažování o jazykových jevech. Jazyk v tomto pojetí získává doslova charakter hry, která má poměrně složitá a přísná pravidla, ale když k nim žák zaujme pozitivní přístup a ve vývojově správné chvíli se v nich naučí pohybovat, může těžit dvě největší výhody, které hry obecně skýtají: radost a svobodu. Vedeme žáky k tomu, aby obojí přijali za své, neboť je to pro ně zároveň velký přínos směrem k jejich dalšímu vzdělávání i celoživotnímu učení.

V Literární výchově se žáci setkávají s literárními díly (přesněji řečeno s žánry uměleckého funkčního stylu) i různými formami jejich reprezentace (mluvené slovo, film, hudba, dramatizace), přičemž hlavní důraz je kladen na dovednost čtení (případně poslechu) s porozuměním. S tím se přirozeně spojuje utváření vyjadřovacích dovedností písemnou i ústní formou: adekvátně věku zvládnout interpretovat, rozebírat, hodnotit a prezentovat literární díla. Učivo Literární výchovy se průběžně pohybuje na třech hlavních rovinách: základní seznámení s kanonickými literárními díly v chronologickém sledu v návaznosti na probírané učivo předmětu Společnost; práce se současnou a žákům blízkou literaturou (knihy pro mládež, komiksy apod.); literární teorie s hlavním cílem orientovat se v základním pojmosloví.

V Komunikační a slohové výchově se stejně jako v Literární výchově pracuje převážně s texty, rozvíjejí se především dovednosti týkající se porozumění a vyjadřování a žáci se učí orientovat se v základním oborovém pojmosloví. Zásadní rozdíl je zde v akcentu jednak na vlastní tvořivou činnost a recepci vrstevnické tvorby (resp. vrstevnické hodnocení), jednak na práci s texty (či jinak mediovanými sděleními), které spadají spíše do ostatních funkčních stylů než do stylu uměleckého. Postupně se směřuje k tomu, aby se žáci dokázali srozumitelně, souvisle, přesně a gramaticky správně vyjádřit pomocí psaní i mluvení, aby rozvíjeli svůj tvůrčí potenciál a fantazii a byli schopni vést kultivovanou diskuzi.

V předmětu Český jazyk jsou na 2. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV5 - Kreativita
 - OSV8 - Komunikace
- Mediální výchova
 - MED1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - MED2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 - MED3 - Stavba mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce s chybou

Žáci jsou vedeni k tomu, aby vnímali chybu více jako prostředek ke zlepšování, jako indikátor určité nedokonalosti vůči ideálnímu stavu spíše než jako zásadní problém s povahou negativní informace. Pokud se na chybu poukazuje, pak je práce s chybou v prakticky realizovatelné míře doprovázena snahou společně s žáky zjistit její příčinu a ukázat si, jak se chyby vyvarovat.

- *k učení (organizace a řízení svého učení, pozitivní přístup k učení, motivace pro další učení, kritické sebehodnocení)*
- *k řešení problémů (plánování dalšího pokroku, vytrvalost při hledání řešení)*
- *sociální a personální (diskuze ve skupině, pochopení potřeby efektivně komunikovat při práci s chybou)*
- *pracovní (pochopení pozitivních aspektů chybování)*
- *digitální (využití technologií pro práci s chybou)*

Tvůrčí psaní

Žáci v hodinách i doma tvoří texty na základě velmi volně až velmi striktně zadaných kritérií, v návaznosti na probíraná jazyková či literární témata, v rámci různých funkčních stylů, s pomocí různých slohových postupů a se snahou uplatňovat pravidla pravopisu. Psaní textů není samoúčelné - je obvykle doprovázeno podrobným rozбором vzniklého textu, sebehodnocením a vrstevnickým hodnocením. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali připomínky zpětně zpracovat a na textu pracovat i dlouhodobě.

- *k učení (plánování psaní, volba vhodných strategií, uvádění do souvislostí různé druhy poznatků)*
- *k řešení problémů (rozvoj kritického myšlení, obhajoba svých rozhodnutí)*
- *komunikativní (kultivace písemného vyjadřování, formulace zpětné vazby)*
- *sociální a personální (respekt k různým hlediskům na danou věc, čerpání poučení z toho, co druzí lidé říkají)*
- *občanské (rozvoj schopnosti vcítit se do situace druhých lidí)*
- *pracovní (organizace své práce v dlouhodobém horizontu, kreativita)*
- *digitální (tvorba digitálního obsahu)*

Prezentování a vystupování

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali vystupovat nebo prezentovat před malou skupinou i větším publikem. Obvyklým druhem prezentace je referát o přečtené knize. Nároky jsou na žáky kladeny z hlediska přípravy, obsahové kvality a řečnických dovedností.

- *k učení (vyhledávání a propojování informací, aplikace naučených pojmů, plánování a organizace učení)*
- *komunikativní (kultivace mluveného projevu, porozumění textům, naslouchání prezentacím druhých lidí)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry, zpětná vazba druhým)*
- *digitální (vyhledávání informací, tvorba digitálního obsahu)*

Portfolio

Žáci si postupně tvoří portfolio, kde si uchovávají zápisky, pracovní listy, testy, diktáty, hodnotící a sebehodnotící archy, učební pomůcky a materiály z hodin, texty ke čtení s porozuměním, referáty apod. Portfolio musí být přehledně a logicky seřazené a nemělo by v něm nic zásadního chybět. Rozvíjené kompetence:

- *k učení (třídění informačních zdrojů na základě jejich propojení a systematizace)*
- *k řešení problémů (využívání vlastního úsudku k řešení problému, samostatné řešení problému, používání logických postupů)*
- *komunikativní (rozlišení různých typů textů, záznamů a obrazových materiálů)*
- *občanské (přistoupení k pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti)*
- *pracovní (adaptování se na pracovní podmínky, dodržování pravidel a termínů)*

Návštěvy kulturních programů

Žáci se během nich seznamují zejména s divadlem a dramatickým ztvárněním literárních děl.

- *k učení (propojování teoretických poznatků s reálnou performací, pozitivní vztah k učení)*
- *komunikativní (porozumění různým žánrům)*
- *sociální a personální (kultivování osobnosti)*
- *občanské (respekt a ocenění kulturní tradice, aktivní zapojení do kulturního dění)*

Diskuze o jazykových jevech

Prostřednictvím spontánních i řízených diskuzí jsou žáci podněcováni ke hledání a sdílení možných významů, názorů a nových souvislostí v gramatice a literatuře. Diskuze směřují k posílení komunikace, analytických a interpretačních schopností a k rozvoji kreativity.

- *k učení (udržení pozornosti při výkladu či v diskusi, uvádění věcí do souvislostí, propojování poznatků do širších celků)*
- *komunikativní (formulace názorů a myšlenek)*
- *sociální a personální (přispívání k debatám a diskusím, respektování různých názorů a hledisek)*

Povinně-volitelná četba a čtení ve škole

Žáci jsou vedeni k pravidelnému čtení tím, že jejich povinností je zvolit si jim sympatickou knihu, pro jejíž čtení je prostor i v době výuky (čtecí hodiny). Čím starší žáci jsou, tím je jejich výběr vymezenější a více se týká kánonu české a světové literatury.

- *k učení (plánování a organizace, přesah k celoživotnímu učení, pozitivní vztah k učení)*
- *komunikativní (čtení s porozuměním)*
- *sociální a personální (kultivování osobnosti, relaxace)*
- *občanská (porozumění významu kulturní tradice)*

Kreativní práce s příběhy

Formou individuálních i skupinových aktivizujících metod se žáci učí pracovat s příběhy směrem k hlubšímu pochopení narativních struktur, funkcí zápletky, prostředí, postav, žánrů a žánrových variant. Rozvíjejí se při tom zejména vypravěčské a dramatizační dovednosti.

- *k učení (samostatné experimentování, propojování poznatků, pozitivní vztah k učení)*
- *k řešení problémů (rozvoj kritického myšlení, promýšlení nesrovnalostí a jejich příčin)*
- *komunikativní (čtení s porozuměním, analytické čtení, rozvoj širokého spektra vyjadřovacích schopností)*
- *sociální a personální (tvůrčí návaznost na jednání druhých, sebeuspokojení)*
- *občanská (schopnost vcítit se do situace druhých)*

Český jazyk

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• ve sdělení označí neutrální a hodnotící pasáže • orientuje se v možnostech vyhledání spolehlivých zdrojů informací	☐ tvůrčí psaní ☐ debatování ☐ čtení a poslech s porozuměním ☐ útvary českého jazyka ☐ frazeologie ☐ stylistika ☐ funkční styly	OSV8 - rozvoj komunikačních dovedností a strategií různého typu a v různých situacích MED1 - analýza jazykových prostředků v mediálních sděleních i literárních textech MED2 - vztah mediální reprezentace a reality MED3 - publicistický funkční styl, druhy jeho komunikačních žánrů a jejich principy a rozdíly
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• ve sdělení označí fakticky a subjektivně laděné pasáže • ve sdělení nalezne konkrétní jazykové prostředky, které		

	podporují komunikační záměr	☐ komunikační žánry ☐ slohové postupy	
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- ve sdělení označí výrazně manipulativní pasáž - vysvětlí nebezpečí manipulativní komunikace		
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	posoudí danou komunikační situaci a podle toho použije adekvátní formu vyjadřování		
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- ve sdělení označí nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými - posoudí danou komunikační situaci a podle toho použije adekvátní formu vyjadřování		
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	posoudí danou komunikační situaci a podle toho použije adekvátní formu vyjadřování		
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	v diskuzi zaujímá různé role, pozorně naslouchá druhým, neskáče do řeči		

	a používá adekvátní formy vyjadřování		
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• označí v textu klíčová slova • tvoří strukturované poznámky k čtenému textu • souvisle shrne hlavní sdělení textu • formuluje otázky rozvíjející téma textu • připraví a přednese referát podle zadaných kritérií		Společnost - Čítárna jako prohlubování dovednosti studijního čtení
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• uspořádává části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost • vytvoří srozumitelný souvislý text		OSV5 - dílna psaní jako cvičení v pružnosti nápadů, originálních přístupů a hledisek
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• napíše vlastní tvůrčí text a dodržuje při tom formální, stylistická a gramatická pravidla • najde v textu formálně, stylisticky či gramaticky nevhodnou pasáž a navrhne vhodné řešení		

ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	• nahradí typicky nespisovné vyjádření spisovným • posoudí vhodnost použití různých útvarů českého jazyka pro danou komunikační situaci		
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• podle svých možností napíše tvůrčí text (prózu) • posoudí tvůrčí texty svých spolužáků		
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• používá spisovný jazyk • orientuje se v odlišném skloňování cizích slov	☐ rozvoj slovní zásoby ☐ rozeznávání spisovných tvarů od nespisovných	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	• rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby • rozpoznává přenesená pojmenování • vykládá význam frazémů	☐ spisovná výslovnost ☐ zvuková stránka jazyka ☐ podobnost znělosti ☐ skloňování cizích slov	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• orientuje se v práci s odbornými příručkami českého jazyka • samostatně řeší dohledání pravidla	☐ tvoření slov a stavba slova ☐ psaní souhláskových skupin na švu předpony / přípony a kořene	

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• rozlišuje slovní druhy • aplikuje vzory pro skloňování • ovládá časování sloves	☐ střídání hlásek při odvozování ☐ přenesená pojmenování ☐ samostatná práce s příručkami českého jazyka	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	• užívá spisovný jazyk při jazykovém projevu • volí vhodné výrazy adekvátně komunikační situaci	☐ určování slovních druhů a jejich poddruhů ☐ vzory podstatných a přídavných jmen	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• orientuje se v české syntaxi	☐ mluvnické kategorie ohebných slovních druhů	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	• aplikuje pravidla českého pravopisu • aplikuje pravidla české syntaxe	☐ časování sloves ☐ aplikace spisovného jazyka při písemném a mluveném projevu dle komunikační situace ☐ věta jednoduchá, souvětí, větný ekvivalent ☐ věta jednočlenná, věta dvoučlenná	

		☐ věta hlavní, věta vedlejší, jejich druhy a poměry mezi nimi ☐ větné členy ☐ aplikace pravidel českého pravopisu v praxi ☐ aplikace pravidel pro interpunkci	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• stručně vystihne děj a popíše základní reálie a strukturu příběhu • označí v textu specifické jazykové prostředky • svými slovy shrne hlavní myšlenky textu	☐ dějiny literatury ☐ nejstarší texty ☐ Řecko ☐ Řím ☐ Bible ☐ středověk ☐ renesance a humanismus ☐ raný novověk ☐ národní obrození ☐ významné směry	Společnost - historický kontext literárních děl
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	• označí výrazné stylistické prostředky • charakterizuje specifika stylu vybraného autora		
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	• popíše své dojmy z uměleckého díla souvisejícího s literaturou		

ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• podle svých možností napíše tvůrčí text (i poezii)	19. a 20. století ☐ významní čeští autoři a díla 20. století ☐ literární formy, druhy a žánry ☐ žánrové varianty ☐ čtení a poslech s porozuměním ☐ tvorba poezie ☐ zvukové prostředky poezie (rým, rytmus) ☐ formální jazykové prostředky (tropy, figury)	
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	• označí a zdůvodní, co v literárním díle považuje za hodnotné a méně hodnotné		
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	• uvede druh a formu předloženého textu • uvede základní znaky běžných žánrů • uvede charakteristický druh či žánr pro vybraného autora • řadí žánry k příslušným druhům • tvoří text v různých žánrových variantách		
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• uvede, jak literární díla ovlivnila doba jejich vzniku • uvede příklady kanonických autorů a děl		
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	• vysvětlí, proč u daného díla upřednostňuje jeho knižní, filmové či dramatické zpracování		

ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• najde požadovanou informaci na internetu s pomocí běžného vyhledávače		
---	---	--	--

Anglický jazyk

Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V předmětu Anglický jazyk jsou v šestém až devátém ročníku naplňovány výstupy z oblasti Jazyk a jazyková komunikace - vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Předmět je vyučován v každém ročníku zvlášť. S ohledem na počet žáků v ročníku a jejich individuální potřeby je výuka organizována do skupin s tím, že je preferován nižší počet žáků ve skupině. Žáci mají při výuce možnost komunikovat s rodilým mluvčím. Časová dotace předmětu je čtyři hodiny týdně v 6. a 7. ročníku a tři hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Předmět Anglický jazyk rozvíjí jednotlivé jazykové schopnosti, tj. čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, psaní a mluvení. Tyto schopnosti jsou rozvíjeny komunikativním způsobem pomocí odpovídající slovní zásoby, gramatických struktur a správné výslovnosti. Výuka klade důraz na mezipředmětové vztahy. Žáci se seznamují se způsobem života lidí v jiných zemích, čímž rozvíjí svou schopnost porozumění a tolerance.

V předmětu Anglický jazyk jsou na 2. stupni realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV1 - Rozvoj schopnosti poznávání
 - MV1 - Kulturní difference
- Výchova demokratického občana
 - VDO2 - Občan, občanská společnost a stát
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS2 - Objevujeme Evropu a svět
- Multikulturní výchova
 - MV1 - Kulturní difference
 - MV3 - Etnický původ
 - MV4 - Multikulturalita

- Environmentální výchova
 - EV2 - Základní podmínky života
 - EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Mediální výchova
 - MED1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
 - MED6 - Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce s Průvodkou

Průvodka definuje konkrétní výstupy, které žáci musí v příslušném období různou formou plnit, a nabízí tak zároveň přehledný, srozumitelný a strukturovaný pohled na učivo a cíle, k nimž učení v daném období směřuje. Aby žáci včas a úspěšně dokončili Průvodku, je nutné zvládnout plánování, samostudium, spolupráci se spolužáky a sebeřízení.

- *k učení (práce s informacemi, nastavení cíle, efektivita)*
- *k řešení problémů (zodpovědnost za svá rozhodnutí, vyhledá vhodné způsoby řešení)*
- *komunikativní (naslouchání, porozumění a vhodná reakce na promluvy jiných, prezentování výsledků)*
- *sociální a personální (spolupráce se spolužáky, diskuse)*
- *občanské (respekt k názorům druhých, poskytnutí pomoci ostatním)*
- *pracovní (plánování a trpělivost adaptabilita)*
- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce)*

Prezentování výsledků práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své práce ostatním. Konkrétně může jít o prezentování ve věkové skupině či před širším publikem.

- *k učení (hodnocení výsledků vlastní práce, smysl a cíl učení)*
- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry)*

- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu na výsledky práce od okolí)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje.

- *k učení (koncentrace na učení, vyhledávání informací, samostatné pozorování a kritické posuzování, udržení pozornosti při diskuzi)*
- *k řešení problémů (vnímání problémových situací, plánování způsobu jejich řešení, obhajoba svého názoru)*
- *komunikativní (naslouchání, respektování druhých)*
- *sociální a personální (práce s pravidly v týmu)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance k odlišnostem, respekt k tradicím)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své či skupiny, pochopení podstaty a riziko učiněného rozhodnutí)*
- *digitální (získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu)*

Prožitkové vyučování

Žáci se účastní komunikativních aktivit jako jsou konverzace, diskuze, hry zaměřené na mluvený projev a činnosti spojené s hraním scének. Tyto aktivity jim umožňují prakticky používat nabyté jazykové schopnosti ve společenském kontextu.

- *k učení (sledování a účast v diskuzích, vyhledávání informací potřebných k účasti na řízených diskusích nebo k vytvoření originálních scének, aktivní použití poslechových a řečových dovedností v cizím jazyce)*
- *komunikační (aktivní účast v diskuzích, vhodná reakce na promluvy druhých)*
- *sociální a personální (spolupráce v týmu či skupině, respektování názorů druhých, podpora druhým při vyjadřování v cizím jazyce)*
- *občanské (projevení tolerance a empatie k druhým)*
- *pracovní (efektivní využívání zdrojů, rozdělování a řízení rolí v týmu, psaní scénářů či vyjadřování názoru)*
- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce)*

Návštěvy kulturních akcí

Žáci navštěvují výstavy a další kulturní události, kde je využíván autentický anglický jazyk.

- k učení (vyhledávání a sběr informací vztahujících se k dané akci, intenzivní využití jazyka v autentickém prostředí, pozorování a získávání informací, které budou využity k pozdější práci)
- k řešení problémů (spolupráce při porozumění a aktivním využití cizího jazyka v autentickém prostředí)
- komunikativní (aktivní diskuse o zážitcích, prezentování nově nabytých znalostí a informací v rámci týmu nebo skupiny)
- sociální a personální (ohleduplné a zodpovědné chování mimo školu, setkávání se s lidmi z jiných kultur)
- pracovní (plnění úkolů a povinností spojených s návštěvou akce)

Anglický jazyk

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• při poslechu nahrávky rozpozná požadované informace, dokáže je správně seřadit, přiřadit, reprodukovat, dále s nimi pracovat nebo o nich diskutovat • umí si vést poznámky spojené s nahrávkou	6.-7. ročník ☐ gramatika: sloveso být; osobní, přivlastňovací a ukazovací zájmena, pořádek slov, otázky, sloveso mít; jednotné a množné číslo podstatných jmen, přídavná jména – popis, krátké odpovědi, slovesa mít rád a nemít rád ve vazbě s gerundiem, osobní a předmětová zájmena, existenciální vazba, předložky místa, neurčitý člen, some, any, frekvenční příslovce, pořádek slov v otázce, sloveso moci (can), příslovečná určení způsobu, čas přítomný prostý a průběhový, minulý čas prostý, pravidelná a nepravidelná slovesa, čas vazba going to a muset a nemuset ☐ fonetika:	OSV1 - poslech nahrávek a autentických záznamů
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• rozumí mluvenému slovu při konverzaci či diskuzi na různá témata		MED1 - autentické zpravodajské záznamy
			OSV8 - porozumění průvodci a spolužákům při komunikaci v hodině a během konverzací na daná témata

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• zapojí se do rozhovoru či diskuze týkající se osvojovaných témat • umí klást otázky či zjistit požadované informace • umí adekvátně odpovědět na otázky	hláskování, slovní přízvuk, výslovnost samohlásek a dvojhlásek ❑ lexikologie: věci ve školní tašce a ve třídě, barvy, země a národnosti, číslovky a čas, rodina, osobní údaje, části těla člověka a zvířete, jídlo a volnočasové aktivity, názvy budov a institucí, popis krajiny, školní předměty, kulturní události, názvy sportů, hodnotící přídavná jména, místnosti v bytě, druhy nábytku, domácí přístroje, způsoby cestování, dopravní prostředky, příslušná slovesa a předložky, druhy oblečení, roční období, počasí a příslušná přídavná jména, ❑ pravopis: hláskování, velká písmena, používání apostrofu, spojovací výrazy and a but, používání also, pořádek slov, používání because, používání so, strukturování textu, používání přídavných jmen, používání časových spojovacích výrazů, používání časů, spojovacích výrazů a interpunkce ❑ komunikační funkce jazyka: představování se, rozhovor o zvířatech, dialog v restauraci, objednávání, plánování programu a prohlídky města, plánování	OSV8 - účast v diskuzích a rozhovorech na probíraná témata
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• samostatně mluví o sobě, své rodině, svých zájmech a kamarádech, o svém okolí		EGS2 - prezentace o historii USA, prezentace o zemi dle vlastního výběru MV3 - prezentace o historii USA (rasismus a otrokářství) MV4 - porovnání právních a
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• ústně shrne informace z nahrávky či textu • prezentuje svou práci týkající se osvojovaných témat • vlastními slovy shrne informace o jiných kulturách, dokáže porovnat rozdíly • diskutuje o osobních zkušenostech a aplikuje je na faktické informace o jiných kulturách		

		programu, výběr představení, zakoupení lístků, plánování společného programu, orientace na neznámém místě, získávání informací, získávání informací o dopravních prostředcích, příjezdech a odjezdech, plánování oslavy ❑ písemný projev: osobní profil, popis osoby, psaní blogu, popis města - průvodce, článek do časopisu, psaní emailu, popis bytu a místnosti, psaní příběhu – mé prázdniny, psaní pohlednice	kulturních norem v různých zemích MV4- diskuse o nejvýznamnějších způsobech dopravy v cizích zemích a propojení s vlastními zkušenostmi
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• zjistí z požadované informace v autentických materiálech, dokáže je správně seřadit, přiřadit, reprodukovat, dále s nimi pracovat nebo o nich diskutovat • dokáže analyzovat infografiku a zpravodajské články a vyvodit z nich závěry	8. - 9. ročník ❑ gramatika: čas přítomný prostý, existenciální vazba there is/ there are, frekvenční příslovce, opakování času přítomného prostého a průběhového, čas přítomný průběhový pro vyjádření současnosti i budoucnosti, čas minulý prostý, pravidelná a nepravidelná slovesa, příslovce s minulým časem, mohl by/nemohl by (could/couldn't), čas minulý prostý a průběhový, časové výrazy when/while, stupňování přídavných jmen, neurčitý člen, some, any, vyjadřování množství, opakování vazby going to, muset/nemuset (must/mustn't) měl	MV3 - úryvky z knihy Shermana Alexieho MV4 - diskuze k rasové nesnášenlivosti v knize S. Alexieho EV2 - téma nedostatku vodních zdrojů po celém světě EV3- human impact on

		bych/neměl bych (should/shouldn't), čas budoucí will/won't, reálná podmínka v budoucnosti – 1. kondicionál, čas předpřítomný, používání ever/never, časová příslovce, gerundium (slovesa končící na -ing), časové předložky for a since, příslovce too/enough/not enough	ecosystems in the form of eco-tourism and animal trafficking
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• orientuje se textu a porozumí mu • dokáže v textu vyhledat požadované informace a reprodukovat je či s nimi dále pracovat • dokáže přečíst a analyzovat zpravodajský text, shrnout jej, vyjádřit vlastní názor k danému textu, použití kritického myšlení	☐ fonetika: výslovnost samohlásek a dvojhlásek, výslovnost /wɒz/ nebo / wəz/, výslovnost will/won't, výslovnost stažených tvarů ☐ lexikologie: druhy filmů a TV programů, druhy neobvyklých sportů, plánování programu, dovednosti v přírodě, slovesa spojená s objevováním, druhy přírodních katastrof, některá jídla, slovesa spojená s pohybem, přídavná jména popisující vlastnosti, slovesa spojená s financemi, vyjadřování množství, popis komponentů a příslušenství počítače, fyzikální jednotky, druhy povolání, pojmenování zdravotních problémů, vyjadřování povinnosti nebo zákazu, důležité mezníky v životě člověka, hudba a hudební nástroje, životní cíle, obaly a materiály, ohrožení živočichové, výrazy spojené s recyklováním a ochranou přírody, ptaní se na	MV1- články Culture v učebnicích Motivate! MV1 - texty o způsobu života v cizích zemích MED1 - autentické novinové články
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• vyplní formulář týkající se osobních údajů		VDO2 - články a reportáže o občanství, politické stabilitě a opresi v různých politických systémech
CJ-9-4-02 napíše jednoduché	• napíše jednoduché texty		MED6 - psaní

texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	týkající se probíraných témat • jednoduchou formou písemně shrne přečtený text	cestu a dávání instrukcí, slovesa spojená s hraním her, názvy her, prázdninové aktivity a navštěvovaná místa, získávání informací o dopravních prostředcích, příjezdech a odjezdech	článku do novin nebo časopisu
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• odpoví na písemné dotazy • napíše krátkou odpověď na text týkající se probíraných témat	☐ pravopis: interpunkce, používání spojek, časové předložky, příslovečná určení času, pořadí přídavných jmen, používání also a too, vyjadřování množství, strukturování textů, správné používání časů ☐ komunikační funkce jazyka: vybírání filmu a TV programu, vybírání sportovní aktivity, plánování, získávání informací, rozhovor o uplynulém víkendu/dni, rozhovor v obchodě, rozhovor o povoláních, žádost o radu v obchodě, ptaní se na cestu, dávání instrukcí, plánování prázdninového programu – vyjadřování preferencí, nabízení pomoci, řešení situací při cestování, řešení neočekávaných situací ☐ písemný projev: psaní jednoduché recenze na TV program, psaní jednoduchého blogu, psaní životopisu, vypravování, popis oblíbeného předmětu, jednoduchý popis osoby, vytvoření	

		dotazníku, písemné vyhlášení soutěže, psaní emailu o uplynulém školním roce a prázdninových plánech, deníkové záznamy o vlastních zážitcích, krátké slohové útvary (úvaha, kritika, popis, vyprávění), neformální dopis a e-mail	
--	--	---	--

Volitelné a nepovinné předměty

Přehled

Příloha

Nabídka volitelných a nepovinných předmětů platných od 1. 9. 2025.

Volitelné předměty	ročníky	časová dotace na ročník
Španělský jazyk	8. a 9.	3
Francouzský jazyk	8. a 9.	3

Nepovinné předměty	ročníky	časová dotace na ročník
Anglický jazyk	1., 2., 8., 9.	1

Učební osnovy volitelných a nepovinných předmětů jsou také součástí přílohy ŠVP.

Anglický jazyk (nepovinný předmět) 1

Anglický jazyk (nepovinný předmět) 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V nepovinném předmětu Anglický jazyk jsou v prvním a druhém ročníku naplňovány výstupy z oblasti Jazyk a jazyková komunikace - vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Předmět je vyučován v každém ročníku zvlášť. S ohledem na počet žáků v ročníku a jejich individuální potřeby je výuka organizována do skupin s tím, že je preferován nižší počet žáků ve skupině. Žáci mají při výuce možnost komunikovat s rodilým mluvčím. Dotace předmětu je jedna hodina týdně.

Výuka klade důraz na mezipředmětové vztahy. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Prezentování výsledků práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své práce ostatním. Konkrétně může jít o prezentování ve věkové skupině či před širším publikem.

- *k učení (hodnocení výsledků vlastní práce, smysl a cíl učení)*
- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu na výsledky práce od okolí)*
- *digitální (ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje.

- *k učení (koncentrace na učení, vyhledávání informací, samostatné pozorování a kritické posuzování, udržení pozornosti při diskuzi)*

- *k řešení problémů (vnímání problémových situací, plánování způsobu jejich řešení, obhajoba svého názoru)*
- *komunikativní (naslouchání, respektování druhých)*
- *sociální a personální (práce s pravidly v týmu)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance k odlišnostem, respekt k tradicím)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své či skupiny, pochopení podstaty a riziko učiněného rozhodnutí)*
- *digitální (získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu)*

Prožitkové vyučování

Žáci se účastní komunikativních aktivit jako jsou konverzace, diskuze, hry zaměřené na mluvený projev a činnosti spojené s hraním scének. Tyto aktivity jim umožňují prakticky používat nabyté jazykové schopnosti ve společenském kontextu.

- *k učení (sledování a účast v diskuzích, vyhledávání informací potřebných k účasti na řízených diskusích nebo k vytvoření originálních scének, aktivní použití poslechových a řečových dovedností v cizím jazyce)*
- *komunikační (aktivní účast v diskuzích, vhodná reakce na promluvy druhých)*
- *sociální a personální (spolupráce v týmu či skupině, respektování názorů druhých, podpora druhým při vyjadřování v cizím jazyce)*
- *občanské (projevení tolerance a empatie k druhým)*
- *pracovní (efektivní využívání zdrojů, rozdělování a řízení rolí v týmu, psaní scénářů či vyjadřování názoru)*
- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce)*

Návštěvy kulturních akcí

Žáci dle možností navštěvují výstavy a další kulturní události, kde je využíván autentický anglický jazyk.

- *k učení (vyhledávání a sběr informací vztahujících se k dané akci, intenzivní využití jazyka v autentickém prostředí, pozorování a získávání informací, které budou využity k pozdější práci)*
- *k řešení problémů (spolupráce při porozumění a aktivním využití cizího jazyka v autentickém prostředí)*
- *komunikativní (aktivní diskuse o zážitcích, prezentování nově nabytých znalostí a informací v rámci týmu nebo skupiny)*
- *sociální a personální (ohleduplné a zodpovědné chování mimo školu, setkávání se s lidmi z jiných kultur)*
- *pracovní (plnění úkolů a povinností spojených s návštěvou akce)*

Anglický jazyk (nepovinný)**Ročník: 1.-2.**

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	• rozumí pokynům a otázkám průvodce, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně adekvátně převážně verbálně • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, světa, zvířat, oblečení, jídla • zvládá pozdravit, rozloučit se, představit se • dokáže položit otázku týkající se tématu • seznámí se se základní slovní zásobou k daným tematickým okruhům.	Tematické okruhy a slovní zásoba se odvíjí dle volených materiálů a na základě aktuálních potřeb a příležitostí. Gramatické struktury jsou vyučovány v souvislosti s tematickými okruhy a na jazykové úrovni odpovídající věku a znalostem žáků.	
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	• vyslovuje foneticky správně některá jednoduchá slova a slovní spojení		

CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	• snaží se rozumět obsahu a smyslu jednoduché konverzace • sestaví gramaticky správně jednoduché slovní spojení • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, s využitím nonverbální komunikace		
--	---	--	--

Anglický jazyk (nepovinný předmět) 2

Anglický jazyk (nepovinný předmět) 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V nepovinném předmětu Anglický jazyk jsou v šestém až devátém ročníku naplňovány výstupy z oblasti Jazyk a jazyková komunikace - vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Předmět je vyučován v každém ročníku zvlášť. S ohledem na počet žáků v ročníku a jejich individuální potřeby je výuka organizována do skupin s tím, že je preferován nižší počet žáků ve skupině. Žáci mají při výuce možnost komunikovat s rodilým mluvčím. Dotace předmětu je jedna hodina týdně.

Předmět Anglický jazyk rozvíjí jednotlivé jazykové schopnosti, tj. čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, psaní a mluvení. Tyto schopnosti jsou rozvíjeny komunikativním způsobem pomocí odpovídající slovní zásoby, gramatických struktur a správné výslovnosti. Výuka klade důraz na mezipředmětové vztahy. Žáci se seznamují se způsobem života lidí v jiných zemích, čímž rozvíjí svou schopnost porozumění a tolerance.

Výchovné a vzdělávací strategie

Práce s Průvodkou

Průvodka definuje konkrétní výstupy, které žáci musí v příslušném období různou formou plnit, a nabízí tak zároveň přehledný, srozumitelný a strukturovaný pohled na učivo a cíle, k nimž učení v daném období směřuje. Aby žáci včas a úspěšně dokončili Průvodku, je nutné zvládnout plánování, samostudium, spolupráci se spolužáky a sebeřízení.

- *k učení (práce s informacemi, nastavení cíle, efektivita)*
- *k řešení problémů (zodpovědnost za svá rozhodnutí, vyhledá vhodné způsoby řešení)*
- *komunikativní (naslouchání, porozumění a vhodná reakce na promluvy jiných, prezentování výsledků)*
- *sociální a personální (spolupráce se spolužáky, diskuse)*
- *občanské (respekt k názorům druhých, poskytnutí pomoci ostatním)*
- *pracovní (plánování a trpělivost adaptabilita)*
- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce)*

Prezentování výsledků práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své práce ostatním. Konkrétně může jít o prezentování ve věkové skupině či před širším publikem.

- *k učení (hodnocení výsledků vlastní práce, smysl a cíl učení)*
- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu na výsledky práce od okolí)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje.

- *k učení (koncentrace na učení, vyhledávání informací, samostatné pozorování a kritické posuzování, udržení pozornosti při diskuzi)*
- *k řešení problémů (vnímání problémových situací, plánování způsobu jejich řešení, obhajoba svého názoru)*
- *komunikativní (naslouchání, respektování druhých)*
- *sociální a personální (práce s pravidly v týmu)*
- *občanské (rozvoj empatie a tolerance k odlišnostem, respekt k tradicím)*
- *pracovní (zodpovědnost za výsledky práce své či skupiny, pochopení podstaty a riziko učiněného rozhodnutí)*
- *digitální (získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu)*

Prožitkové vyučování

Žáci se účastní komunikativních aktivit jako jsou konverzace, diskuze, hry zaměřené na mluvený projev a činnosti spojené s hraním scének. Tyto aktivity jim umožňují prakticky používat nabyté jazykové schopnosti ve společenském kontextu.

- *k učení (sledování a účast v diskuzích, vyhledávání informací potřebných k účasti na řízených diskusích nebo k vytvoření originálních scének, aktivní použití poslechových a řečových dovedností v cizím jazyce)*
- *komunikační (aktivní účast v diskuzích, vhodná reakce na promluvy druhých)*
- *sociální a personální (spolupráce v týmu či skupině, respektování názorů druhých, podpora druhým při vyjadřování v cizím jazyce)*
- *občanské (projevení tolerance a empatie k druhým)*
- *pracovní (efektivní využívání zdrojů, rozdělování a řízení rolí v týmu, psaní scénářů či vyjadřování názoru)*

- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce)*

Návštěvy kulturních akcí

Žáci navštěvují výstavy a další kulturní události, kde je využíván autentický anglický jazyk.

- *k učení (vyhledávání a sběr informací vztahujících se k dané akci, intenzivní využití jazyka v autentickém prostředí, pozorování a získávání informací, které budou využity k pozdější práci)*
- *k řešení problémů (spolupráce při porozumění a aktivním využití cizího jazyka v autentickém prostředí)*
- *komunikativní (aktivní diskuse o zážitcích, prezentování nově nabytých znalostí a informací v rámci týmu nebo skupiny)*
- *sociální a personální (ohleduplné a zodpovědné chování mimo školu, setkávání se s lidmi z jiných kultur)*
- *pracovní (plnění úkolů a povinností spojených s návštěvou akce)*

Anglický jazyk (nepovinný)

Ročník: 6.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• při poslechu nahrávky rozpozná požadované informace, dokáže je správně seřadit, přiřadit, reprodukovat, dále s nimi pracovat nebo o nich diskutovat • umí si vést poznámky spojené s nahrávkou	Tematické okruhy a slovní zásoba se odvíjí dle volených materiálů a na základě aktuálních potřeb a příležitostí. Gramatické struktury jsou vyučovány v souvislosti s tematickými okruhy a na jazykové úrovni odpovídající věku a znalostem žáků.	
CJ-9-1-02 rozumí obsahu	• rozumí mluvenému slovu		

jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	při konverzaci či diskuzi na různá témata		
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• zapojí se do rozhovoru či diskuze týkající se osvojovaných témat • umí klást otázky či zjistit požadované informace • umí adekvátně odpovědět na otázky		
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• samostatně mluví o sobě, své rodině, svých zájmech a kamarádech, o svém okolí		
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• ústně shrne informace z nahrávky či textu • prezentuje svou práci týkající se osvojovaných témat		
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• zjistí z požadované informace v autentických materiálech, dokáže je správně seřadit, přiřadit,		

	reprodukovat, dále s nimi pracovat nebo o nich diskutovat		
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• orientuje se textu a porozumí mu • dokáže v textu vyhledat požadované informace a reprodukovat je či s nimi dále pracovat		
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• vyplní formulář týkající se osobních údajů		
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• napíše jednoduché texty týkající se probíraných témat • jednoduchou formou písemně shrne přečtený text		
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• odpoví na písemné dotazy • napíše krátkou odpověď na text týkající se probíraných témat		

Francouzský jazyk

Francouzský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Francouzský jazyk si žáci volí jako další cizí jazyk. Předmět spadá do oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka se realizuje 3 hodiny týdně a je určena pro 8. a 9. ročník. Výuka probíhá v tematických celcích, které vycházejí ze specifík francouzské kultury. Předmět připravuje žáky na základní běžné dorozumívání v cizím jazyce (cestování, kontakt s cizinci, základní komunikace přes sociální sítě) a na základní porozumění kulturním fenoménům (hudba, film, literatura, časopisy, média). V rámci výuky se navštěvují instituce a kulturní akce spjaté s daným kulturním prostředím. Předmět vytváří pro žáky nejnужnější základy, na nichž pak mohou stavět v dalším vzdělávání.

V předmětu Francouzský jazyk jsou realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV8 - Komunikace
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS2 - Objevujeme Evropu a svět
- Multikulturní výchova
 - MV4 - Multikulturalita
- Mediální výchova
 - MED1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie

Prožitkové vyučování

Zapojováním výjezdů, herních prvků a pohybových, dramatických či audiovizuálních aktivit jsou žáci vedeni k většímu pochopení cizích jazyků a kultur.

- *k učení (komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy, pozitivní vztah k učení)*
- *k řešení problémů (řešení problémových situací, zodpovědnost za svá rozhodnutí)*
- *komunikativní (naslouchání, zapojování do diskuze, argumentace, porozumění různým komunikačním prostředkům, plnohodnotné vztahy a spolupráce)*
- *sociální a personální (spolupráce v týmu, poznání a přijímání nových rolí, rozvíjení a upevňování mezilidských vztahů, podpora sebedůvěry)*
- *občanské (rozvoj empatie, respekt k druhým, smysl pro tvořivost)*
- *pracovní (adaptace)*
- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje. Díky spolupráci ve skupině si žáci obohacují jazykový aparát, který mohou dále využít při individuálních úkolech.

- *k učení (koncentrace na učení, vyhledávání informací, samostatné pozorování a kritické posuzování)*
- *k řešení problémů (vnímání problémových situací a plánování způsob jejich řešení, řešení problémových situací, obhajoba svého rozhodnutí)*
- *komunikativní (formulování a vyjadřování myšlenek, písemný a ústní projev, naslouchání a porozumění, vhodné reagování, porozumění textům, informačním a komunikačním prostředkům, komunikační dovednosti k vytváření vztahů)*
- *sociální a personální (pracování ve skupině, diskuze v malé skupině i třídě, efektivní spolupráce, respektování druhých)*
- *občanské (respekt k lidem a jejich hodnotám)*
- *pracovní (adaptace)*
- *digitální (získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu)*

Prezentování výsledků práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své práce ostatním. Prezentace práce probíhá buď individuálně, nebo v různě velkých skupinách.

- *k učení (posuzování vlastní práce, vyhledávání a třídění informací, smysl a cíl učení)*

- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení, využívání informačních a komunikačních prostředků)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry, přispívání k diskusi)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu od okolí, plnění povinnosti a závazku)*
- *digitální (ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby)*

Návštěvy kulturních akcí

Žákům je jejich prostřednictvím umožněn přímý kontakt s kulturou daných zemí. Jsou motivováni k přímému použití cizího jazyka a jeho vnímání v různých formách. Setkávají se s rodilými mluvčími. Zároveň získávají představu o dalších možnostech studia.

- *k učení (další studium, celoživotní učení, vytváření komplexního pohledu na společenské a kulturní jevy, motivace)*
- *k řešení problémů (zodpovědnost za svá rozhodnutí, vyhledávání vhodných způsobů řešení)*
- *komunikativní (porozumění, tvořivé využívání komunikačních forem, spolupráce)*
- *sociální a personální (ohleduplné a uctivé jednání)*
- *občanské (seznamování se s kulturním dědictvím, respektování přesvědčení)*

Francouzský jazyk

Ročník: 8.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	• se řídí jednoduchými verbálními pokyny učitele • porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností	☐ Tematické okruhy ☐ domov ☐ rodina ☐ škola ☐ volný čas	

DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - rozpozná základní rysy francouzské kultury a života	- povolání - lidské tělo - zdraví - jídlo - oblékání - nákupy - obec - dopravní prostředky - kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - zvířata - příroda - počasí	MV4 - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání (realizováno průběžně) EGS2 - život, kultura a životní styl Evropanů
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům		MED1 - chápání podstaty mediálního sdělení (poslech, film), identifikování základních orientačních prvků v textu

	• porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům	☐ reálie zemí příslušných jazykových oblastí ☐ číslovky a počty	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	• použije základní zdvořilostní obraty ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech • se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne elementární informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá za použití jednoduchých slovních spojení a otázek	☐ Gramatika ☐ věta jednoduchá ☐ zápor ☐ pořádek slov ve větě ☐ základní časování sloves ☐ základní formy budoucího času ☐ základní formy minulého času ☐ základní formy přítomného času ☐ Fonetika	OSV8 - vedení dialogu, komunikace v různých situacích
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět • sdělí základní informace o členech své rodiny,		

	kamarádech a spolužácích za použití jednoduchých slovních spojení a vět • elementárně popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět	☐ zvuková a grafická podoba jazyka ☐ základy výslovnosti a transkripce	
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů • odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět • se zeptá na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět		

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě		MED1 - porozumění tištěným a digitálním dokumentům, instrukcím a zprávám
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života • porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu		
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem • najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem		

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává		
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá za použití základních zdvořilostních obrátů		
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na	• odpoví písemně s		

jednoduché písemné sdělení	použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává		
----------------------------	--	--	--

Německý jazyk

Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Německý jazyk si žáci volí jako další cizí jazyk. Předmět spadá do oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka se realizuje 3 hodiny týdně a je určena pro 8. a 9. ročník. Výuka probíhá v tematických celcích, které vycházejí ze specifík německé kultury. Předmět připravuje žáky na základní běžné dorozumívání v cizím jazyce (cestování, kontakt s cizinci, základní komunikace přes sociální sítě) a na základní porozumění kulturním fenoménům (hudba, film, literatura, časopisy, média). V rámci výuky se navštěvují instituce a kulturní akce spjaté s daným kulturním prostředím. Předmět vytváří pro žáky nejnужnější základy, na nichž pak mohou stavět v dalším vzdělávání.

V předmětu Německý jazyk jsou realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV8 - Komunikace
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS2 - Objevujeme Evropu a svět
- Multikulturní výchova
 - MV4 - Multikulturalita
- Mediální výchova
 - MED1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie

Prožitkové vyučování

Zapojováním výjezdů, herních prvků a pohybových, dramatických či audiovizuálních aktivit jsou žáci vedeni k většímu pochopení cizích jazyků a kultur.

- *k učení (komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy, pozitivní vztah k učení)*
- *k řešení problémů (řešení problémových situací, zodpovědnost za svá rozhodnutí)*
- *komunikativní (naslouchání, zapojování do diskuze, argumentace, porozumění různým komunikačním prostředkům, plnohodnotné vztahy a spolupráce)*
- *sociální a personální (spolupráce v týmu, poznání a přijímání nových rolí, rozvíjení a upevňování mezilidských vztahů, podpora sebedůvěry)*
- *občanské (rozvoj empatie, respekt k druhým, smysl pro tvořivost)*
- *pracovní (adaptace)*
- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje. Díky spolupráci ve skupině si žáci obohacují jazykový aparát, který mohou dále využít při individuálních úkolech.

- *k učení (koncentrace na učení, vyhledávání informací, samostatné pozorování a kritické posuzování)*
- *k řešení problémů (vnímání problémových situací a plánování způsob jejich řešení, řešení problémových situací, obhajoba svého rozhodnutí)*
- *komunikativní (formulování a vyjadřování myšlenek, písemný a ústní projev, naslouchání a porozumění, vhodné reagování, porozumění textům, informačním a komunikačním prostředkům, komunikační dovednosti k vytváření vztahů)*
- *sociální a personální (pracování ve skupině, diskuze v malé skupině i třídě, efektivní spolupráce, respektování druhých)*
- *občanské (respekt k lidem a jejich hodnotám)*
- *pracovní (adaptace)*
- *digitální (získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu)*

Prezentování výsledků práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své práce ostatním. Prezentace práce probíhá buď individuálně, nebo v různě velkých skupinách.

- *k učení (posuzování vlastní práce, vyhledávání a třídění informací, smysl a cíl učení)*

- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení, využívání informačních a komunikačních prostředků)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry, přispívání k diskusi)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu od okolí, plnění povinnosti a závazku)*
- *digitální (ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby)*

Návštěvy kulturních akcí

Žákům je jejich prostřednictvím umožněn přímý kontakt s kulturou daných zemí. Jsou motivováni k přímému použití cizího jazyka a jeho vnímání v různých formách. Setkávají se s rodilými mluvčími. Zároveň získávají představu o dalších možnostech studia.

- *k učení (další studium, celoživotní učení, vytváření komplexního pohledu na společenské a kulturní jevy, motivace)*
- *k řešení problémů (zodpovědnost za svá rozhodnutí, vyhledávání vhodných způsobů řešení)*
- *komunikativní (porozumění, tvořivé využívání komunikačních forem, spolupráce)*
- *sociální a personální (ohleduplné a uctivé jednání)*
- *občanské (seznamování se s kulturním dědictvím, respektování přesvědčení)*

Německý jazyk

Ročník: 8.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	• se řídí jednoduchými verbálními pokyny učitele • porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností	☐ Tematické okruhy ☐ domov ☐ rodina ☐ škola	

DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu - rozpozná základní rysy francouzské kultury a života	- volný čas - povolání - lidské tělo - zdraví - jídlo - oblékání - nákupy - obec - dopravní prostředky - kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - zvířata - příroda - počasí	MV4 - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání (realizováno průběžně) EGS2 - život, kultura a životní styl Evropanů
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům		MED1 - chápání podstaty mediálního sdělení (poslech, film), identifikování základních orientačních prvků v textu

	• porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům	☐ reálie zemí příslušných jazykových oblastí ☐ číslovky a počty	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	• použije základní zdvořilostní obraty ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech • se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne elementární informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá za použití jednoduchých slovních spojení a otázek	☐ Gramatika ☐ věta jednoduchá ☐ zápor ☐ pořádek slov ve větě ☐ základní časování sloves ☐ základní formy budoucího času ☐ základní formy minulého času ☐ základní formy přítomného času	OSV8 - vedení dialogu, komunikace v různých situacích
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět • sdělí základní informace o členech své rodiny,	☐ Fonetika	

	kamarádech a spolužácích za použití jednoduchých slovních spojení a vět • elementárně popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět	☐ zvuková a grafická podoba jazyka ☐ základy výslovnosti a transkripce	
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů • odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět • se zeptá na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět		

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě		MED1 - porozumění tištěným a digitálním dokumentům, instrukcím a zprávám
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	• rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života • porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu		
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	• porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem • najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem		

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává		
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá za použití základních zdvořilostních obrátů		
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na	• odpoví písemně s		

jednoduché písemné sdělení	použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává		
----------------------------	--	--	--

Španělský jazyk

Španělský jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Španělský jazyk si žáci volí jako další cizí jazyk. Předmět spadá do oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka se realizuje 3 hodiny týdně a je určena pro 8. a 9. ročník. Výuka probíhá v tematických celcích, které vycházejí ze specifík španělské kultury. Předmět připravuje žáky na základní běžné dorozumívání v cizím jazyce (cestování, kontakt s cizinci, základní komunikace přes sociální sítě) a na základní porozumění kulturním fenoménům (hudba, film, literatura, časopisy, média). V rámci výuky se navštěvují instituce a kulturní akce spjaté s daným kulturním prostředím. Předmět vytváří pro žáky nejnужnější základy, na nichž pak mohou stavět v dalším vzdělávání.

V předmětu Španělský jazyk jsou realizována tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- Osobnostní a sociální výchova
 - OSV8 - Komunikace
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
 - EGS2 - Objevujeme Evropu a svět
- Multikulturní výchova
 - MV4 - Multikulturalita
- Mediální výchova
 - MED1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie

Prožitkové vyučování

Zapojováním výjezdů, herních prvků a pohybových, dramatických či audiovizuálních aktivit jsou žáci vedeni k většímu pochopení cizích jazyků a kultur.

- *k učení (komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy, pozitivní vztah k učení)*
- *k řešení problémů (řešení problémových situací, zodpovědnost za svá rozhodnutí)*
- *komunikativní (naslouchání, zapojování do diskuze, argumentace, porozumění různým komunikačním prostředkům, plnohodnotné vztahy a spolupráce)*
- *sociální a personální (spolupráce v týmu, poznání a přijímání nových rolí, rozvíjení a upevňování mezilidských vztahů, podpora sebedůvěry)*
- *občanské (rozvoj empatie, respekt k druhým, smysl pro tvořivost)*
- *pracovní (adaptace)*
- *digitální (využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce)*

Skupinová a individuální práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se dokázali efektivně učit individuálně i ve skupině a mohli si ujasnit, která forma jim více vyhovuje. Díky spolupráci ve skupině si žáci obohacují jazykový aparát, který mohou dále využít při individuálních úkolech.

- *k učení (koncentrace na učení, vyhledávání informací, samostatné pozorování a kritické posuzování)*
- *k řešení problémů (vnímání problémových situací a plánování způsob jejich řešení, řešení problémových situací, obhajoba svého rozhodnutí)*
- *komunikativní (formulování a vyjadřování myšlenek, písemný a ústní projev, naslouchání a porozumění, vhodné reagování, porozumění textům, informačním a komunikačním prostředkům, komunikační dovednosti k vytváření vztahů)*
- *sociální a personální (pracování ve skupině, diskuze v malé skupině i třídě, efektivní spolupráce, respektování druhých)*
- *občanské (respekt k lidem a jejich hodnotám)*
- *pracovní (adaptace)*
- *digitální (získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu)*

Prezentování výsledků práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pro ně bylo přirozené kriticky zhodnotit a představovat výsledky své práce ostatním. Prezentace práce probíhá buď individuálně, nebo v různě velkých skupinách.

- *k učení (posuzování vlastní práce, vyhledávání a třídění informací, smysl a cíl učení)*

- *komunikativní (mluvený projev a souvislé vyjadřování, logické uspořádání sdělení, využívání informačních a komunikačních prostředků)*
- *sociální a personální (rozvoj sebedůvěry, přispívání k diskusi)*
- *pracovní (zvykání si na zpětnou vazbu od okolí, plnění povinnosti a závazku)*
- *digitální (ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby)*

Návštěvy kulturních akcí

Žákům je jejich prostřednictvím umožněn přímý kontakt s kulturou daných zemí. Jsou motivováni k přímému použití cizího jazyka a jeho vnímání v různých formách. Setkávají se s rodilými mluvčími. Zároveň získávají představu o dalších možnostech studia.

- *k učení (další studium, celoživotní učení, vytváření komplexního pohledu na společenské a kulturní jevy, motivace)*
- *k řešení problémů (zodpovědnost za svá rozhodnutí, vyhledávání vhodných způsobů řešení)*
- *komunikativní (porozumění, tvořivé využívání komunikačních forem, spolupráce)*
- *sociální a personální (ohleduplné a uctivé jednání)*
- *občanské (seznamování se s kulturním dědictvím, respektování přesvědčení)*

Španělský jazyk

Ročník: 8.-9.

Očekávané výstupy RVP ZV žák	Školní výstupy žák	Učivo	Souvislosti
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	• se řídí jednoduchými verbálními pokyny učitele • porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností	☐ Tematické okruhy ☐ domov ☐ rodina ☐ škola ☐ volný čas	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a	• rozpozná známá slova a		MV4 - specifické rysy jazyků a

jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu • porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu • rozpozná základní rysy španělské kultury a života	☐ povolání ☐ lidské tělo ☐ zdraví ☐ jídlo ☐ oblékání ☐ nákupy ☐ obec ☐ dopravní prostředky ☐ kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny)	jejich rovnocennost, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání (realizováno průběžně) EGS2 - život, kultura a životní styl Evropanů
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	• zachytí konkrétní informace v krátkém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům • porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a	☐ zvířata	MED1 - chápání podstaty mediálního sdělení (poslech, film), identifikování základních orientačních prvků v textu

	jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům	☐ příroda ☐ počasí ☐ reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	• použije základní zdvořilostní obraty ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech • se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne elementární informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá za použití jednoduchých slovních spojení a otázek	☐ Gramatika ☐ věta jednoduchá ☐ zápor ☐ pořádek slov ve větě ☐ základní časování sloves ☐ základní formy budoucího času ☐ <u>základní formy minulého času</u> ☐ základní formy přítomného času	OSV8 - vedení dialogu, komunikace v různých situacích
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět • sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích za použití		

	jednoduchých slovních spojení a vět • popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět	☐ Fonetika ☐ zvuková a grafická podoba jazyka ☐ základy výslovnosti a transkripce	
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů • odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět • se zeptá na konkrétní informace, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět		
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a	• porozumí jednoduchým nápisům, popisům,		MED1 - porozumění tištěným a digitálním dokumentům,

orientačním pokynům	instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě		instrukcím a zprávám
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu z běžného života - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu		
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem - najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem		
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i		

	nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává		
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá za použití základních zdvořilostních obrátů		
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na		

	krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává		
--	---	--	--